

SLAGELSE KOMMUNE

Juridisk undersøgelse vedrørende JIVE

Indholdsfortegnelse

1	Om undersøgelsen.....	4
1.1	Kommissorium.....	4
1.2	Metode	4
1.2.1	Gennemgang af sagsmateriale	4
1.2.2	Lydfil	5
1.2.3	Rapportens opbygning	6
2	Sammenfatning og konklusion	6
3	Gældende ret	11
3.1	God embedsmandsskik.....	11
3.1.1	Lovlighed	12
3.1.2	Sandhed	12
3.1.3	Faglighed.....	12
3.1.4	Partipolitisk neutralitet	12
3.1.5	Ansvar og ledelse.....	12
3.2	Styrelsesretlige spørgsmål m.v.	13
3.2.1	Kommunalbestyrelsen.....	13
3.2.2	Borgmesteren.....	13
3.2.3	Udvalgsformanden	14
3.2.4	Forvaltningen.....	15
3.2.5	Indstillinger, beslutningsgrundlag og beslutninger	16
3.3	Udbudsretlige spørgsmål	17
3.4	Økonomisk forsvarlighed.....	18
4	Faktum og KL-konsulenternes vurdering	18
4.1	Politiske beslutninger og fællesmødet	18
4.1.1	Politiske beslutninger	18
4.1.2	Fællesmødet	36
4.2	Forvaltningens dispositioner	38
4.2.1	Dispositioner vedrørende matchfunding	39
4.2.1.1	Kronologi	39
4.2.1.2	Forvaltningens viden/indsigt i matchfunding til brintbus-projektet	54
4.2.1.2.1	Perioden fra 1. december til 28. oktober 2016.....	55
4.2.1.2.2	Perioden fra 28. oktober 2016 til 31. december 2016.....	56
4.2.1.2.3	Slagelse Kommunes arbejde med matchfunding fra 1. januar 2017 og frem	58
4.2.1.3	Sammenfatning	59
4.2.2	Dispositioner vedrørende partnerstatus	60
4.2.2.1	Kronologi	60
4.2.2.2	Forvaltningens indsigt i projektet og dispositioner vedrørende partnerstatus frem til medio februar 2017	73
4.2.2.3	Forvaltningens indsigt i projektet og dispositioner vedrørende partnerskabsstatus efter medio februar 2017	76
4.2.2.4	Sammenfatning - vurdering af dispositioner vedrørende partnerstatus.....	78
4.2.3	Dispositioner vedrørende Slagelse Kommunes udtræden af JIVE-projektet	78
4.2.3.1	Kronologi	78
4.2.3.2	Vurdering af forvaltningens dispositioner forud for EUE ApS' mail af 5. april 2017 om kommunens udtræden af JIVE-projektet. Mødesagen i Økonomiudvalget den 20. marts 2017	84
4.2.3.3	Sammenfatning - dispositioner vedrørende Slagelse Kommunes udtræden af JIVE-projektet.....	85
4.2.4	Dispositioner vedrørende udbud af prospekt	86
4.2.4.1	Kronologi	86
4.2.4.2	Slagelse Kommunes indkøbspolitik	97
4.2.4.3	Forvaltningens opfølgning på fællesmødet den 10. februar 2017	97
4.2.4.4	Udbudet publiceret på kommunens hjemmeside den 9. februar 2017	99
4.2.4.5	Perioden fra den 12. februar 2017 til den 27. februar 2017.....	100

4.2.4.6	Forvaltningens orientering af udvalg og byråd om forløbet om udbud/tilbud	102
4.2.4.7	Sammenfatning	105
4.3	Borgmesterens dispositioner	107
4.3.1	Kronologi	107
4.3.2	Vurdering af borgmester Stén Knuths dispositioner efter den 27. februar 2017	112
4.3.3	Sammenfatning	113
4.4	Udvalgsformandens dispositioner	113
4.4.1	Udvalgsformandens ageren forud for møde i Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget den 3. oktober 2016	113
4.4.1.1	Vurdering af udvalgsformandens dispositioner	119

1 Om undersøgelsen

1.1 Kommissorium

Slagelse Byråd besluttede den 24. april 2017 at anmode KL-konsulenterne om at iværksætte en hurtig undersøgelse og kortlægning vedrørende JIVE, der strækker sig fra perioden 1. september 2016 og frem til nu.

Af kommissoriet for undersøgelsen fremgår bl.a. følgende:

"På baggrund af materialet skal KL kortlægge om forvaltningen har efterlevet principperne for god embedsmandsskik, herunder særligt hvordan forvaltningen har fulgt op på fællesmødet den 10.2.2017 og efterfølgende byrådsmødet den 27.2.2017.

Undersøgelsen skal indeholde, om borgmester og udvalgsformand for Erhvervs- Plan- og Miljøudvalget har efterlevet de politiske beslutninger, herunder om de i deres virke har levet op til styrelseslovens gældende regler. Det gælder særligt udvalgsformandens ageren op til udvalgets møde den 2.10.2016 samt borgmesterens ageren i forlængelse af byrådsmødet den 27.2.2017."

KL-konsulenterne finder anledning til at bemærke, at den tematiske afgrænsning, som i kommissoriet er fastlagt for undersøgelsen, indebærer, at der vil være problemstillinger i relation til kommunens engagement i JIVE, som ikke er berørt i undersøgelsen.

Uden for undersøgelsen falder fx spørgsmålet om, hvorvidt virksomheden EUE ApS har levet op til sine kontraktretlige forpligtelser overfor Slagelse Kommune og Slagelse Erhvervscenter A/S, og om virksomheden har adgang til med bindende virkning at opsigte Slagelse Kommunes engagement i JIVE.

KL-konsulenterne har heller ikke behandlet spørgsmål om Slagelse Erhvervscenter A/S' håndtering af opgaven med ansøgning om Slagelse Kommunes optagelse i brintbusprojektet, herunder bestyrelsens rolle som overordnet ansvarlig herfor.

Nærværende undersøgelse er i kommissoriet tidsmæssigt afgrænset til perioden fra 1. september 2016 og frem til den 24. april 2017.

KL-konsulenterne bemærker, at KL-konsulenterne flere steder i rapporten har fundet det fornødent med en beskrivelse af handlingsforløb mv., der i tidsmæssig henseende rækker længere tilbage.

Dette skyldes dels behovet for – i det omfang, det har været muligt på baggrund af det foreliggende sagsmateriale – at skabe en overordnet forståelsesramme for Slagelse Kommunes engagement i JIVE.

Herudover skyldes behovet for en sådan beskrivelse, at visse af de problemstillinger, som KL-konsulenterne er blevet bedt om at afdække i undersøgelsen, efter konsulenternes opfattelse i et vist omfang kan være afledt af dispositioner, som ligger forud for den 1. september 2016.

1.2 Metode

1.2.1 Gennemgang af sagsmateriale

Det følger af kommissoriet, at KL's undersøgelse skal foretages på skriftligt grundlag.

KL-konsulenterne har i perioden 25. april 2017 – 27. april 2017 modtaget skriftligt materiale til brug for undersøgelsen, bestående af i alt ca. 2000 sider.

Herudover har kommunen af egen drift efterfølgende fremsendt et større supplerende sagsmateriale, herunder materiale, som er fremsendt, efter at Slagelse Kommune har meddelt aktindsigt eller sagsindsigt heri.

Endvidere har KL-konsulenterne den 16. maj 2017 modtaget en henvendelse fra kommunalbestyrelsesmedlem John Dyrby Paulsen den 27. maj 2017 en henvendelse fra kommunalbestyrelsesmedlem Troels Christensen.

KL-konsulenterne har endelig rekvireret nogle supplerende dokumenter.

KL-konsulenterne konstaterer, at det samlede sagsmateriale består af et komplekst materiale på i alt omkring 4000 sider.

Det bemærkes, at materialet af kommunen alene er ganske overordnet kategoriseret. Materialet er ikke ordnet kronologisk, og visse dokumenter fremstår alene som udkast.

Endvidere består sagsmaterialet i et vist omfang af e-mails, hvis vedhæftninger enten mangler eller ikke i bilagsmaterialet findes i umiddelbar forlængelse af fremsendelsesmailen.

Kommunen har overfor KL-konsulenterne oplyst, at kommunen har prioriteret hensynet til en hurtig fremsendelse af sagsmaterialet til KL.

På ovenstående baggrund er undersøgelsesforløbet indledt med en ganske omfattende og tidskrævende opgave med at systematisere og sortere i materialet, herunder med henblik på at få et overblik over hvilke af undersøgelsens mere specifikke spørgsmål et bilag – eller måske blot dele heraf – relaterer sig til.

I den forbindelse bemærkes, at det for så vidt angår visse af de fremsendte bilag ikke fremstår klart, på hvilken måde disse af Slagelse Kommune er anset for relevant for undersøgelsen. Sådanne dokumenter er derfor for KL-konsulenterne fremstået vanskeligt anvendelige i forbindelse med undersøgelsen.

Videre bemærkes, at en væsentlig del af sagsmaterialet består af mailkorrespondance mellem forskellige parter (medarbejdere i forvaltningen, samarbejdspartnere, politikere mv.). Dele heraf fremstår umiddelbart som brudstykker, hvor fx ikke hele mailtråden er tilgængelig for KL-konsulenterne.

Der findes endvidere eksempler på dokumenter, hvor unavngivne personer har kommenteret på dokumentets indhold, og hvor der således ikke kan være sikkerhed om, hvem der har affattet kommentarerne, og hvad formålet hermed kan have været.

Endelig – og mere overordnet – indebærer den valgte skriftlige undersøgelsesmetode, at KL-konsulenterne ikke har haft mulighed for at undersøge den kontekst, hvori de mange bilag indgår, herunder fx via interviews med relevante personer, som ville kunne supplere undersøgelsens skriftlige materiale.

1.2.2 Lydfil

Det er aftalt, at KL-konsulenterne vurderer, om en lydfil, som Slagelse Kommune er i besiddelse af, lovligt kan anvendes i undersøgelsen.

Lydfilen indeholder en optagelse af et møde den 8. marts 2017 mellem kommunaldirektør Jane Wiis, erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, Slagelse Kommune, Managing Director EUE, David Drachmann-Sunne og bestyrelsesformand i EUE ApS, Lars Riise.

Kommunen meddelte den 10. maj 2017, at kommunen er enig i de faktuelle omstændigheder vedrørende lydoptagelsen, som KL-konsulenterne har meddelt lagt til grund for sin vurdering.

KL-konsulenterne fremsendte den 15. maj 2017 notat vedrørende lydfil, hvori konkluderes, at lydfilen lovligt kan indgå i undersøgelsen.

Slagelse Kommune har foranstaltet en ægthedsvurdering af lydfilen. Det konkluderes, at der er tale om en sammenhængende optagelse, og at den ikke har været manipuleret.

Slagelse Kommune fremsendte herefter den 6. juni 2017 lydfilen.

Slagelse Kommune har endvidere foranstaltet en transskribering af lydfilen. KL-konsulenterne modtog denne transskribering den 9. juni 2017.

Lydfilen er herefter indgået i KL's undersøgelse.

1.2.3 Rapportens opbygning

Rapporten er opbygget således, at afsnit 2 indeholder undersøgelsens sammenfatning og konklusion.

Herefter følger afsnit 3, som indeholder en gennemgang af gældende ret relateret til undersøgelsens tema/temaer.

Afsnit 4 vedrører undersøgelsens faktum og KL-konsulenternes vurderinger. Afsnittet indledes med en samlet gennemgang af de politiske beslutninger, der er truffet i den periode som undersøgelsen vedrører, og derudover enkelte beslutninger der ligger tidsmæssigt forud.

Herefter behandles den del af kommissoriet, som omhandler forvaltningens dispositioner. Denne del af undersøgelsen er inddelt i 4 temaer/afsnit:

4.2.1 Forvaltningens dispositioner vedrørende matchfunding

4.2.2 Forvaltningens dispositioner vedrørende partnerstatus

4.2.3 Forvaltningens dispositioner vedrørende kommunens udtræden af JIVE-projektet

4.2.4 Forvaltningens dispositioner vedrørende udbud af prospekt

Hvert af disse temaer/afsnit indledes med en kronologisk gennemgang af de dokumenter, som KL-konsulenterne har fundet relevante for beskrivelse af temaets faktum. Herefter følger KL-konsulenternes vurderinger og sammenfatning på det enkelte tema/afsnit.

Efterfølgende behandles borgmesterens dispositioner i afsnit 4.3 og herefter udvalgsmandsformandens dispositioner i afsnit 4.4. Disse afsnit indledes ligeledes med en kronologisk gennemgang af de dokumenter, som KL-konsulenterne har fundet relevante for beskrivelse af faktum, efterfulgt af KL-konsulenternes vurderinger.

2 Sammenfatning og konklusion

KL-konsulenterne finder indledningsvis anledning til at bemærke, at de konkrete problemstillinger, som er behandlet i undersøgelsen, herunder spørgsmålet om den

manglende matchfunding til brintbusprojektet, efter KL-konsulenternes opfattelse i vidt omfang har rod i forhold, der i tidsmæssig henseende ligger forud for den periode, som undersøgelsen dækker.

Det er således KL-konsulenternes opfattelse, at det forhold, at opgaven med at ansøge om optagelse i brintbusprojektet, som i medfør af beslutningen i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget i december 2015 blev varetaget af Slagels Erhvervscenter, der videre antog EUE ApS til at håndtere opgaven, bevirkede, at forvaltningen i Slagelse Kommune i den periode, som undersøgelsen omfatter, ikke har haft et tilbundsgående kendskab til projektet.

De dispositioner, som forvaltningen foretager – eller ikke foretager – må således, som det også fremgår af nedenstående sammenfatning ansues i dette lys.

KL-konsulenterne har i undersøgelsen forholdt sig til en række konkrete problemstillinger. Disse omfatter forvaltningens dispositioner vedrørende matchfunding, kommunens partnerstatus i projektet, udtræden af JIVE-projektet og dispositioner vedrørende udbud af et prospekt (pkt. 1a-1d nedenfor).

Herudover omfatter de spørgsmålet om borgmesterens ageren efter byrådsbeslutningen af 27. februar 2017 (pkt. 2 nedenfor) og formanden for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgets ageren op til et udvalgsmøde i oktober 2016 (pkt. 3 nedenfor).

Helt overordnet er det KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen på mange punkter har levet op til principperne for god embedsmandsskik og har fulgt op på byrådsmødet den 27. februar 2017.

På andre punkter er det KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen ikke til fulde har levet op til god embedsmandsskik.

Med hensyn til borgmesteren er det det KL-konsulenternes vurdering, at der ikke er grundlag for at fastslå, at borgmesteren ikke har efterlevet byrådets beslutning af 27. februar 2017.

Med hensyn til udvalgsformanden er det KL-konsulenternes vurdering, at forløbet op til et udvalgsmøde kan give anledning til tvivl om, hvorvidt udvalgsformanden handlede inden for rammerne af en udvalgsformands beføjelser, som disse er fastsat i styrelseslovens § 22.

1.a. Sammenfatning: Forvaltningens dispositioner vedrørende matchfunding

Sammenfattende er det KL-konsulenternes overordnede vurdering, at forvaltningen i Slagelse Kommune har manglet oplysninger og dermed viden om EU-projekter generelt og brintbus-projektet i særdeleshed, herunder de nærmere betingelser for matchfunding.

Efter KL-konsulenternes vurdering fremstår det ikke klart, hvilken rolle Slagelse Erhvervscenter A/S har haft i forhold til matchfunding. Det fremgår endvidere ikke af sagsmaterialet, om den viden om brintbus-projektet og matchfunding, som Slagelse Erhvervscenter A/S måtte have haft, blev videregivet til forvaltningen i Slagelse Kommune.

På baggrund af sagsmaterialet er det KL-konsulenternes opfattelse, at i konsulentaftalens løbetid 28. oktober 2016 – 31. december 2016, hvor EUE ApS havde opgaven med matchfunding, har EUE ApS tegnet et urealistisk positivt billede af mulighederne for at opnå den nødvendige matchfunding, så Slagelse Kommune kunne blive i brintbus-projektet.

KL-konsulenterne skal i forhold til forvaltningens opfølgning på byrådets beslutning på møde den 27. februar 2017 bemærke, at forvaltningen få dage efter byrådsmødet den

2. marts 2017 modtog afslag fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet på matchfunding brintbus-projektet.

Slagelse Kommune afholdt efterfølgende møde med EUE ApS den 8. marts 2017, hvor forvaltningen forsøgte at afklare mulighederne for at arbejde med en udskudt og flerårig frist for fremskaffelse af matchfunding.

KL-konsulenterne vurderer, at forvaltningen med dette relevante og nødvendige skridt har forsøgt at udmønte byrådets beslutninger og dermed efterleve principperne for god embedsmandsskik.

Det er KL's vurdering, at visse af sagerne i brintbus-projektet kunne have været mere klart og tydeligt beskrevet i forvaltningens sagsfremstilling. Dette kunne have bidraget til, at udfordringerne i forbindelse med matchfunding kunne have været tydeligere på et tidligere tidspunkt for såvel forvaltningen som politikere.

1.b. Sammenfatning: Forvaltningens dispositioner vedrørende kommunens partnerstatus i projektet

1.b.1.

Med hensyn til spørgsmålet om partnerstatus i brintbusprojektet kan det konstateres, at EUE ApS i forbindelse med ansøgning om EU-støtte i maj 2016 blev indskrevet som partner i projektet. Det har ikke af KL-konsulenterne kunnet identificeres, hvorfor Slagelse Kommune ikke i forbindelse med ansøgningen blev indskrevet som partner i projektet.

I november 2016 blev Slagelse Kommune tredjepart i projektet. Efter KL-konsulenternes opfattelse burde forvaltningen, efter at man i november 2016 var blevet gjort opmærksom på de økonomiske udgifter, der ville være forbundet med at EUE ApS, når kommunen var tredjepart, skulle administrere på vegne af kommunen, have forelagt en sag herom for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget. Udvalget ville dermed kunne foretage en politisk afvejning af de to forskellige muligheder – first partner eller third partner – der kunne blive tale om.

Det er endvidere KL-konsulenternes opfattelse, at de orienteringer, som forvaltningen gav om kommunes partnerstatus og de problemstillinger, der var forbundet hermed burde været givet på et tidligere tidspunkt.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen herved i en kortere periode ikke til fulde har levet op til principperne for god embedsmandsskik.

1.b.2.

Med hensyn til forvaltningens kontakt til ElementEnergy i februar 2017 og mødet mellem Slagelse Kommune og EUE ApS den 8. marts 2017 er det KL-konsulenterne opfattelse, at forvaltningens dispositioner i februar 2017 med forsøget på at få en dialog i stand med ElementEnergy om muligheden for at blive first partner er udtryk for forvaltningens ansvarlige tiltag til undersøgelse af relevante spørgsmål.

Tilsvarende gælder de tilkendegivelser, som kommunen kom med herom på mødet med EUE ApS den 8. marts 2017. Som KL-konsulenterne opfatter dette møde havde det således bl.a. til formål at afdække, hvordan EUE ApS kunne bidrage til en afklaring af kommunens muligheder for at blive første partner.

Det er således KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen hermed har optrådt fagligt ansvarligt og levet op til principperne for god embedsmandsskik. Det er derfor KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen i Slagelse Kommune har efterlevet byrådets beslutninger, og at forvaltningen har efterlevet principperne for god embedsmandsskik.

1.c. Sammenfatning: Forvaltningens dispositioner vedrørende kommunens udtræden af JIVE

KL-konsulenterne har konstateret, at EUE ApS' meddelelse af 5. april 2017 om, at Slagelse Kommune ikke længere var partner i JIVE, efter sin ordlyd havde baggrund i mødet mellem kommunen og EUE ApS den 8. marts 2017.

KL-konsulenterne har derfor foretaget en bedømmelse af de tilkendegivelser, som primært kommunaldirektøren på vegne af Slagelse Kommune gav på mødet den 8. marts 2017. KL-konsulenterne har i den forbindelse set på mødet i sin helhed, som det fremstår på den lydfil, der er indgået i sagsmaterialet.

Det er KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen med mødet og de tilkendegivelser, der blev givet her tog det helt relevante og nødvendige skridt at afsøge mulighederne for, at brintbusprojektet – når nu forholdet var det, at den fornødne matchfunding ikke allerede var fremskaffet – kunne videreføres på andre præmisser end hidtil.

Det gælder dels i forhold til mulighederne for at arbejde med en længere periode for matchfunding, dels i forhold til mulighederne for at blive first partner i projektet.

Det er KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen derved netop udfyldte en af de kerneopgaver, som er forvaltningens. Nemlig at afdække mulighederne for, at en politisk beslutning kunne føres ud i livet – måske ikke præcis på den måde, som det oprindeligt var forudsat, da det med afslaget på matchfunding af 2. marts 2017 havde vist sig umuligt – men så dog på en anden, men til gengæld farbar måde, som det i givet fald ville blive lagt op til politikerne at tage stilling til.

Det er derfor KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen i Slagelse Kommune har efterlevet byrådets beslutninger, og at forvaltningen har efterlevet principperne for god embedsmandsskik.

1.d. Sammenfatning: Forvaltningens dispositioner vedrørende udbud af prospekt

Prospektopgaven, som Slagelse Kommune ønskede ekstern bistand til at løse, er af en sådan størrelse – under 500.000 kr. – at der ikke i lovgivningen er pligt til hverken udbud eller indhentelse af flere tilbud før kommunen vælger at indgå aftale med en ekstern tjenesteyder.

Det følger således af udbudsloven, der trådte i kraft den 1.1.2016, at den alene finder anvendelse for opgaver til en værdi over 500.000 kr.

For opgaver til en værdi derunder, er det alene forvaltningsretlige principper om saglighed, økonomisk forsvarlig forvaltning, forbuddet mod at varetage uvedkommende hensyn ("vennetjenester m.v."), der gælder. Dette er i øvrigt gengivet i Slagelse Kommunes retningslinjer for køb af tjenesteydelser af 30. maj 2016, som KL-konsulenterne har noteret sig er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Det fremgår af kommunens retningslinjer, at der for sådanne ydelser gælder "indhent derfor gerne to tilbud".

Det står ikke klart for KL-konsulenterne, præcis hvilken terminologi der anvendes i Slagelse Kommune, herunder præcis, hvad der menes når udtrykket "udbud" er anvendt.

Bliver udtrykkene "udbud" og "indhentelse af tilbud" anvendt som synonymmer? Det bemærkes i den forbindelse, at der efter udbudsloven er mange forskellige former for

udbud, herunder offentlige udbud, begrænset udbud, udbud efter forhandling m.fl. ligesom loven for offentlige indkøb til en værdi af mellem 500.000 kr. og op til EU-tærskelværdierne og uden klar grænseoverskridende interesse er anvendt en terminologi (i lovens § 193) om "markedsafdækning", "indhentning af tilbud" og "annoncering på hjemmeside" den 9. februar 2017.

KL-konsulenterne lægger til grund, at der var tale om en fejl, da der den 9. februar 2017 blev publiceret et udbud på kommunens hjemmeside forstået på den måde, at en medarbejder af egen drift og uden erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektørens godkendelse publicerede udbuddet. Et udbud med en yderst kort tidsfrist på kun 24 timer.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen - på grund af økonomiudvalgets beslutning af 23. januar 2017 - traf beslutning om, at opgaven omkring bistand til udarbejdelse af et prospekt ikke skulle i udbud, men at der i stedet skulle indhentes en til to tilbud fra relevante leverandører. En fremgangsmåde, der ikke strider mod lovgivningen og harmonerer med kommunens retningslinjer for indkøb af tjenesteydelser til en værdi under 500.000 kr.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at det først med byrådsmødet den 27. februar 2017 med sikkerhed kan lægges til grund, at der blev truffet en efter styrelsesloven formel politisk beslutning om, at forvaltningen skulle indhente bistand til udarbejdelse af et prospekt, og at dette skulle ske ved "udbud".

Om forvaltningen, der inden byrådsmødet den 27. februar 2017 allerede havde indhentet tilbud fra to leverandører, derved har handlet i strid med et politisk ønske udtrykt på fællesmødet den 10. februar 2017, er KL-konsulenterne ikke i stand til at fastslå.

Forvaltningens indhentelse af tilbuddene er som nævnt ikke i strid med lovgivningen og harmonerer også med kommunens retningslinjer for køb af tjenesteydelser fra maj 2016.

Forvaltningen orienterede ifølge det for KL-konsulenterne foreliggende sagsmateriale ikke byrådets medlemmer om, at forvaltningen allerede havde indhentet tilbud på prospektopgaven. Det ville efter KL-konsulenternes vurdering have været naturligt at gøre i forbindelse med byrådsmødet den 27. februar 2017.

Politikerne stillede flere gange i perioden 16. februar 2017 til 18. april 2017 konkrete spørgsmål til forvaltningens dispositioner. Det er KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen i den forbindelse flere gange svarede upræcist/mangelfuldt på spørgsmålene.

Det er på denne baggrund KL-konsulenternes samlede vurdering at forvaltningen ikke til fulde har levet op til principperne om god embedsmandsskik.

2. Borgmesterens dispositioner efter byrådsmødet den 27. februar 2017

Det er sammenfattende KL-konsulenternes vurdering, at der ikke er grundlag for at antage, at borgmesteren ikke har efterlevet de politiske beslutninger, herunder særligt byrådets beslutning af 27. februar 2017.

KL-konsulenterne vurderer, at det forhold, at borgmesteren i perioden efter den 27. februar 2017 i forskellige sammenhænge efterspørger oplysninger fra forvaltningen, er et naturligt led i borgmesterens funktion som øverste daglige leder af forvaltningen.

KL-konsulenterne vurderer således, at borgmesteren har levet op til kravet i styrelsesloven § 31, stk. 3, hvorefter en borgmester skal drage omsorg for udførelsen af byrådets beslutninger.

3. Formanden for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget

Med hensyn til formanden for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget har KL-konsulenterne konstateret, at denne forud for udvalgsrådet den 3. oktober 2016 havde en indgående dialog med erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektøren om affattelsen af mødesagen *"Væksttiltag for Energiklynge – orientering om arbejdet og beslutning om anvendelse af klimamidler til udvikling af Energiklynge."*

Som KL-konsulenterne ser forløbet, skete der således i dagene op til mødet en udveksling af udkast mellem formanden og direktøren, hvor formanden havde en aktiv rolle i affattelsen af mødesagen, herunder både i form af forslag til, hvordan et udkast hertil kunne udbygges med mere enkeltstående elementer, og i form af en egentlig omskrivning af udkastet.

Det følger af den kommunale styrelseslov, at det er forvaltningen, der afgiver indstilling til udvalget. Der kan være dialog med udvalgsformanden – og borgmesteren – men det er forvaltningen, der har kompetencen til at afgive indstilling. Udvalgsformanden må ikke redigere i forvaltningens faglige vurderinger og indstilling.

Forløbet kan efter KL-konsulenternes opfattelse give anledning til tvivl om, hvorvidt udvalgsformanden handlede inden for rammerne af en udvalgsformands beføjelser, som disse er fastsat i styrelseslovens § 22.

Det er således KL-konsulenterne's opfattelse, at udvalgsformanden i den konkrete situation, skulle have benyttet sig af muligheden for i et særskilt dokument at tilkendegive sin opfattelse, der således ville fremtræde som en anden end forvaltningens.

3 Gældende ret

3.1 God embedsmandsskik

I KL-konsulenternes kortlægning af sagen indgår bl.a., om forvaltningen har efterlevet principperne for god embedsmandsskik.

Nedenfor følger en kort generel beskrivelse af de mest centrale principper for god embedsmandsskik.

Embedsmænds pligter og ansvar er beskrevet forskellige steder i bl.a. i betænkninger, den juridiske litteratur og forskellige rapporter, herunder i "Bo Smith-udvalgets" rapport fra efteråret 2015 om Embedsmanden i det moderne folkestyre.

Rapporten beskæftiger sig med embedsmandens rolle – især i staten, men også i kommunerne.

I forhold til kommunerne indeholder rapporten et forslag til kodeks for ledere og ansatte i forvaltningen. Kodekset indeholder syv normer for forvaltningens rådgivning og bistand til kommunalbestyrelse, udvalg og borgmester. Kodekset er udtryk for de tjenstlige krav til god embedsmandsskik.

I kølvandet på rapporten udgav KL i januar 2016 publikationen "Kodeks for forvaltningens rådgivning" bl.a. med henblik på at understøtte den lokale debat om de gældende regler og normer. Nedenstående er et uddrag af de pligter, der er beskrevet i publikationen, og som særligt vurderes relevant i nærværende sammenhæng, nemlig følgende:

1. Lovlighed
2. Sandhed
3. Faglighed
4. Partipolitisk neutralitet
5. Ansvar og ledelse

3.1.1 Lovlighed

Al rådgivning og bistand til politikerne skal ske inden for rammerne af gældende lovgivning.

Det er en opgave for forvaltningen at bistå politikerne med at finde den rigtige juridiske vej mod de politiske mål. Det betyder, at det ikke kun er forvaltningens opgave at sige fra, hvis politikerne foreslår tiltag, der er i strid med lovgivningen. Det er forvaltningens opgave at undersøge og tydeligt vise de veje, kommunen kan tage for at nå målene – altså angive handlerummet. Det handler også om at være tydelig omkring lovgivningens adgang til at søge dispensation. Forvaltningens opgave er at markere det politiske handlerum og være tydelig omkring lovgivningens rammer og gråzoner, og i tvivlstilfælde at redegøre for overvejelser bag forvaltningens fortolkning af lovgivningen. Klarhed om handlerummet kan være med til at sikre, at politikernes tid bruges, hvor der reelt kan gøres en forskel”

3.1.2 Sandhed

Forvaltningen skal i betjeningen af politikerne give korrekte sagsoplysninger. Det gælder i forhold til den samlede kommunalbestyrelse. Det betyder, at forvaltningen ikke må undlade at oplyse om faktuelle forhold i sagerne, videregive ukorrekte oplysninger eller undlade at inddrage relevante vinkler i sagerne. Et væsentligt dilemma i forhold til sandhedsplichten er, hvornår man har givet tilstrækkeligt med information til det politiske arbejde”

3.1.3 Faglighed

Der ligger en vigtig opgave for forvaltningen i at være oversætter mellem politiske mål og beslutninger og fagligheden. De politiske mål skal oversættes til faglig handling, og de relevante faglige dilemmaer skal bringes til politisk behandling. Men faglighed dikterer sjældent politikken, og faglige argumenter kan ikke anvendes til at fremstille en politisk besluttet løsning som den eneste fagligt velbegrundede løsning, hvis der reelt er flere løsningsmuligheder.

At skabe helhed og sammenhæng på tværs af fagområder er en opgave, der fylder stadig mere politisk såvel som i forvaltningen. Det skal tænkes ind i processer og sager såvel som løsningsmuligheder”

3.1.4 Partipolitisk neutralitet

Kommunalpolitikere er valgt til at føre deres partis kommunalpolitik. Forvaltningen må ikke udvikle partipolitik, men har en opgave i at bistå med at udvikle de politikker, som kommunalbestyrelsen drøfter og i sidste ende beslutter som kommunens politikker. Forvaltningen skal være upartisk. Ikke kun når det omhandler politiske partier eller borgerlister, men også når det omhandler tilknytning til bestemte boligområder, institutioner, foreninger, skoler og lignende. Kravet om upartiskhed gælder også, når forvaltningens egne interesser og præferencer som forvaltning er på spil.”

3.1.5 Ansvar og ledelse

Forvaltningen har ansvaret for, at kommunalbestyrelsens beslutninger bliver ført ud i livet, og sikrer rød tråd mellem den politiske ledelses beslutninger og kommunens

daglige drift – hele vejen fra politikerne og de ansatte på rådhuset til medarbejderne på skoler, ældrecentre, institutioner, med videre.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for kommunens opgaveløsning og drift. For at kunne løfte ansvaret og varetage det politiske lederskab er det vigtigt, at kommunalpolitikere kan få konkret viden om opgaveløsningen i institutioner og på fagområder. Kun ved at få indblik i prioriteringerne på kommunens institutioner og områder og få viden om de faglige og styringsmæssige dilemmaer, kan politikerne afveje forskellige hensyn og træffe politiske beslutninger.”

3.2 Styrelsesretlige spørgsmål m.v.

I KL-konsulenternes kortlægning af sagen indgår bl.a., hvilke roller borgmester Stén Knuth og formand for Erhvervs- Plan og Miljøudvalget Villum Christensen har spillet i forskellige sammenhænge. Herunder indgår, om borgmesteren og udvalgsformanden har efterlevet de politiske beslutninger, herunder om de i deres virke har levet op til styrelseslovens gældende regler.

Nedenfor følger en kort generel beskrivelse af kommunalbestyrelsen som øverste kommunale myndighed samt de væsentligste af borgmesterens og udvalgsformændenes pligter og kompetencer, som disse er fastlagt i styrelsesloven.

3.2.1 Kommunalbestyrelsen

Det følger af § 2, stk. 1, i styrelsesloven, at kommunens anliggender styres af kommunalbestyrelsen.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen er kommunens øverste myndighed og har det overordnede ansvar for hele den kommunale virksomhed. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse i enhver sag, der vedrører kommunen.

Det anførte indebærer ikke, at alle beslutninger skal træffes af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen har som udgangspunkt fri adgang til at overlade sin kompetence til udvalg og til den kommunale administration. I tilfælde af delegation bevarer kommunalbestyrelsen ansvaret og kompetencen.

Kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for og føre tilsyn med, at kommunens forvaltning fungerer lovligt og tilfredsstillende.

Det følger af styrelseslovens § 11, stk. 1, 2. pkt., at udvalgene og borgmesteren i enhver henseende er undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger. Det gælder, med mindre andet måtte være fastsat i lovgivningen.

Tilsvarende gælder for forvaltningen.

3.2.2 Borgmesteren

Hvervet som borgmester varetages på fuld tid.

Borgmesteren varetager rollerne som øverste daglige leder af administrationen, formand for kommunalbestyrelsen og formand for økonomiudvalget. Herudover har borgmesteren flere koordinerende beføjelser.

Borgmesteren har den øverste daglige ledelse af hele kommunens administration. Borgmesteren har denne ledelsesbeføjelse på tværs af de stående udvalgs umiddelbare forvaltningsområder.

Borgmesteren fordeler sagerne til de pågældende udvalg og sørger for, at sager, der kræver beslutning af kommunalbestyrelsen, forelægges for kommunalbestyrelsen med eventuelle erklæringer (indstillinger).

Borgmesteren har ikke i sin egenskab af øverste daglige leder af administrationen nogen kompetence med hensyn til sagernes indhold.

Borgmesteren har således ikke instruktionsbeføjelse over for ansatte i forvaltningen med hensyn til, hvordan sagerne skal afgøres, eller hvilke indstillinger der skal forelægges udvalg og kommunalbestyrelse.

Borgmesteren påser sagernes ekspedition og udfærdiger om fornødent forskrifter herfor. Det følger af lovens § 31, stk. 3.

Borgmesteren skal også sørge for, at der ikke afholdes udgifter eller oppebæres indtægter uden fornøden bevilling.

Derudover skal borgmesteren sørge for at sikre ekspeditionen og udførelsen af alle kommunalbestyrelsens lovligt truffne beslutninger.

Borgmesteren påser således, at enhver sag – før den behandles i kommunalbestyrelsen – sendes til det stående udvalg, som sagen henhører under, og at sagen forinden dens behandling i kommunalbestyrelsen tillige – i det omfang, den vedrører kommunens økonomiske eller almindelige administrative forhold – forelægges for kommunens økonomiudvalg. Det følger af styrelseslovens § 18, stk. 2.

Borgmesteren forbereder, indkalder og leder som formand for kommunalbestyrelsen kommunalbestyrelsens møder, jf. § 30 i styrelsesloven.

Borgmesteren skal i den forbindelse sørge for, at en dagsorden og det fornødne materiale, herunder eventuelle udvalgserklæringer, til bedømmelse af de sager, der optaget på dagsordenen, udsendes til medlemmerne inden for nærmere bestemte frister.

Borgmesteren er endvidere formand for økonomiudvalget, jf. § 18, stk. 1, i styrelsesloven.

Endelig varetager borgmesteren flere koordinerende funktioner. Herunder hører retten til at deltage i møder i udvalg (uden stemmeret). Herved kan borgmesteren påse, at udvalgene følger de retningslinjer mv., som kommunalbestyrelsen eventuelt har fastsat for administrationen af et område, ligesom overværelse af møderne kan have betydning for, om borgmesteren vil sætte sagen på dagsordenen i kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget, eller om borgmesteren vil benytte sin såkaldte indgrebsret efter lovens § 31 a, stk. 3. Bestemmelsen giver borgmesteren adgang til at standse behandlingen af en sag, der hører under et udvalgs område ved at pålægge udvalget at indbringe sagen for kommunalbestyrelsen.

Borgmesteren kan endvidere i medfør af bestemmelsen i lovens § 31 a, stk. 2, sammenkalde medlemmerne af to eller flere udvalg til samlet drøftelse af foreliggende sager af fælles interesse.

Borgmesterens rolle som formand for kommunalbestyrelsen og økonomiudvalget og øverste daglige leder af forvaltningen giver ikke ret til at gribe ind i eller omgøre udvalgenes eller forvaltningens beslutninger og dispositioner, hvis de er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens og/eller udvalgenes beslutninger.

3.2.3 Udvalgsformanden

Kommunalbestyrelsen skal nedsætte et økonomiudvalg samt et eller flere stående udvalg. Alle kommunale opgaver skal fordeles mellem udvalgene.

De stående udvalg vælger selv deres formand, mens borgmesteren er født formand for økonomiudvalget.

Valget af formand for de stående udvalg sker ved flertalsvalg, og et flertal af medlemmerne i et stående udvalg kan til enhver tid vælge en ny udvalgsformand. Udvalgsformanden er undergivet udvalgets beslutninger. Det følger af styrelseslovens jf. § 22, stk. 3, 2. pkt.

Udvalgsformanden skal forberede, indkalde og lede udvalgets møder. Mødeforberedelsen indebærer bl.a. forberedelse af udkast til udvalgets dagsorden og mødemateriale.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er forvaltningen, der indstiller til udvalgene. Udvalgsformanden må ikke bestemme, hvad der skal indstilles til udvalget, men udvalget kan naturligvis ændre eller gå imod forvaltningens indstilling.

Om udvalgsformandens rolle i den forbindelse kan bl.a. henvises til Bo Smidt-udvalgets rapport s. 260, hvoraf bl.a., fremgår, at (borgmester og) udvalgsformænd i praksis ofte vil kunne vejlede forvaltningen om de politiske ønsker til formulering af dagsordenstekst og indstillinger, men at der ikke er tale om nogen egentlig lydighedspligt for forvaltningen.

Der kan endvidere henvises til det daværende Statsforvaltningen Midtjyllands udtalelse af 6. december 2010 til Randers Kommune. Statsforvaltningen udtalte bl.a., at

"Det antages, at udvalgsformandens opgaver alene er af formel art: Hans forberedelse af udvalgets møder indebærer, at han skal tage initiativ til, at møder indkaldes, og at der tilvejebringes og udsendes en dagsorden, hvori der er det fornødne beslutningsgrundlag i de behandlede sager. Formanden kan ikke f.eks. undertrykke eller redigere i forvaltningens faglige sagsbehandling, kræve at forvaltningen afgiver en indstilling af et bestemt indhold eller sætte sin egen i stedet for forvaltningens...."

..
..

Derimod må udvalgsformanden efter statsforvaltningens opfattelse i kraft af sin mødeforberedende rolle i udvalgmødets dagsorden have adgang til at supplere med oplysninger og synspunkter, som han – men ikke forvaltningen – finder væsentlige."

Ofte er det endvidere udvalgsformanden, der kommunikerer kommunens politik inden for sit/sine ansvarsområde(r) og repræsenterer kommunen udadtil i de relevante sammenhænge, ligesom udvalgsformanden bistår til den nødvendige tværgående koordination og kommunikation internt i kommunen.

Udvalgsformanden har ikke noget ledelsesansvar af den kommunale forvaltning. Det har alene borgmesteren.

Udvalgsformanden har endvidere ikke pligt til at sørge for udførelsen af udvalgets beslutninger. Denne pligt påhviler borgmesteren.

3.2.4 Forvaltningen

Kommunalbestyrelsen er som nævnt øverste kommunale myndighed, og forvaltningen afleder i det hele sin kompetence af kommunalbestyrelsen.

Forvaltningens opgavevaretagelse hviler således på delegation fra kommunalbestyrelsen og udvalgene, herunder fx i form af delegationsplaner, konkrete delegationsbeslutninger eller stiltiende delegation/praksis i den enkelte kommune.

En delegationsbeslutning, hvorefter et område eller nærmere bestemte enkeltbeslutninger almindeligvis ville henhøre under forvaltningen, kan altid ændres.

At forvaltningen afleder sin kompetence af kommunalbestyrelsen indebærer bl.a., at forvaltningen skal udøves inden for de (lovlige) rammer, som politisk er besluttet.

At kommunalbestyrelsen er øverste kommunale myndighed indebærer i forhold til forvaltningen bl.a., at det er kommunalbestyrelsens ansvar at reagere, hvis der i forvaltningen konstateres en retsstridig adfærd.

3.2.5 Indstillinger, beslutningsgrundlag og beslutninger

Sagsgangen for en sag, som skal behandles politisk, er almindeligvis sådan, at forvaltningen fremsætter forslag gennem en indstilling, og udvalgene indstiller beslutninger til kommunalbestyrelsen.

Både forvaltningens og udvalgets indstilling fremgår af sagen, når den forelægges kommunalbestyrelsen.

Det er en almindelig kommunalretlig grundsætning, at en sag, der behandles af kommunalbestyrelsen, skal være således oplyst, at der foreligger et forsvarligt beslutningsgrundlag.

Officialprincippet indebærer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at sørge for, at der foreligger det nødvendige oplysningsgrundlag, inden der skal træffes afgørelse i en sag. Spørgsmål om, hvorvidt der foreligger tilstrækkelige oplysninger i en sag, afgøres inden for vide rammer endeligt af kommunalbestyrelsen. Det beror således på kommunalbestyrelsens beslutning, hvilke oplysninger og undersøgelser der skal fremskaffes til brug for behandlingen af en sag.

Udover officialprincippet retlige krav om et forsvarligt beslutningsgrundlag er et godt beslutningsgrundlag en vigtig forudsætning for kommunalpolitikere.

Som politiker skal man have et forståeligt, kortfattet og kvalificeret grundlag for at træffe sine beslutninger. Det indebærer, at det materiale, politikere får forelagt, skal være af et omfang og i en form, så de er til at gå til og forstå for alle politikere.

Selvom sagerne kan være tekniske, omfattende og komplicerede, er det vigtigt, at sagerne er skåret til, så der er fokus på det, der skal drøftes politisk og tages stilling til.

Det skal være klart og tydeligt, hvilke politiske valg der skal træffes, hvad konsekvenserne er af det enkelte valg, og hvilke forskellige handlemuligheder, der er.¹

Det er i udvalgene udvalgsformanden og i kommunalbestyrelsen borgmesteren som mødeleder, der formulerer afstemningstemaet. Dette vil ofte – men behøver ikke – være en stillingtagen til indstillingen i sagen.

Under alle omstændigheder er det vigtigt, at det står klart, hvad der beslutes, herunder om bebeslutningen indebærer meget detaljerede dessiner til forvaltningen, eller om der nærmere er tale om en rammebeslutning, som det er op til forvaltningen at udfylde eventuelt inden for nærmere angivne retningslinjer.

¹ Se KL og Økonomi- og Indenrigsministeriets fælles publikation "Det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg", s. 7.

3.3 Udbudsretlige spørgsmål

Indgåelse af vare- og tjenesteydelseskontrakter under EU-tærskelværdien (ca. 1.550.000 kr.) reguleres af udbudslovens afsnit IV og V (lov nr. 1564 af 15. december 2015 med senere ændringer).

Afsnit IV finder anvendelse, hvis indkøbet ligger under tærskelværdierne og har en klar grænseoverskridende interesse, mens afsnit V finder anvendelse, hvis der er tale om offentlige indkøb under tærskelværdierne uden klar grænseoverskridende interesse, jf. dog nedenfor om kontrakter af mindre værdi.

Det følger af lovens § 11, at lovens afsnit V gælder ved indgåelse af offentlige vare- og tjenesteydelseskontrakter, som ikke er omfattet af afsnit II-IV, og som har en anslået værdi på mindst 500.000 kr. eksklusive moms.

Er kontraktens værdi imidlertid under kr. 500.000, er ordregiveren alene forpligtet til at overholde de gældende forvaltningsretlige principper.

Kontrakter med en værdi under 500.000 kr. skal således ikke indgås under overholdelse af lovens afsnit V, men det gælder også for sådanne kontrakter, at de – hvis de indgås af forvaltningsmyndigheder – skal indgås under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige principper, herunder principperne om saglighed, forsvarlig økonomisk forvaltning, ligebehandling og forbud mod varetagelse af uvedkommende hensyn.

Det bemærkes i den forbindelse, at selv om en kontrakt ikke måtte være omfattet af udbudsreglerne, kan det naturligvis konkret besluttes, at udbud alligevel skal foretages, herunder eventuelt således at udbudslovgivningens procesregler helt eller delvist anvendes.

Det bemærkes, at det i den sammenhæng vil være relevant at gøre sit klart, hvad der i givet fald menes med "udbud".

Det bemærkes i den forbindelse, at der efter udbudsloven er mange forskellige former for udbud, herunder offentlige udbud, begrænset udbud, udbud efter forhandling m.fl. ligesom loven for offentlige indkøb til en værdi af mellem 500.000 kr. og op til EU-tærskelværdierne og uden klar grænseoverskridende interesse er anvendt en terminologi (i lovens § 193) om "markedsafdækning", "indhentning af tilbud" og "annoncering på hjemmeside".

Selvom en forvaltningsmyndigheds kontrakt ikke er omfattet af udbudsreglerne, finder de grundlæggende forvaltningsretlige principper fortsat anvendelse.

Helt overordnet er det afgørende for gennemførelse af en lovlig indkøbsproces efter almindelige og uskrevne forvaltningsretlige principper, at der ikke efterfølgende kan rejses tvivl om sagligheden ved ordregiverens dispositioner.

Der følger omvendt – i modsætning til udbudsretten – ikke i retlig henseende egentlige formkrav til gennemførelsen af indkøbsprocessen. Ordregiveren skal imidlertid sikre sig, at indkøbsprocessen dels er gennemført på et sagligt grundlag og i overensstemmelse med de øvrige grundlæggende forvaltningsretlige principper, dels at dette i fornødent omfang kan dokumenteres.²

² Der kan i den forbindelse henvises til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside: <http://www.kfst.dk/faq/udbud/nyt-udbud/fase-1/hvad-er-de-forvaltningsretlige-principper/>

3.4 Økonomisk forsvarlighed

Det er i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur antaget, at kommuner efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse har en helt generel pligt til at handle økonomisk forsvarligt i alle dispositioner.

Kommunen har således pligt til at udvise ansvarsbevidsthed i sine økonomiske anliggender, så der ikke påføres kommunen udgifter, der kunne være undgået.

Fastlæggelsen af, hvad der er økonomisk forsvarligt, beror på den konkrete situation, og der må som udgangspunkt gives kommunalbestyrelsen et bredt spillerum med hensyn til anvendelsen af kommunale midler.³

4 Faktum og KL-konsulenternes vurdering

4.1 Politiske beslutninger og fællesmødet

4.1.1 Politiske beslutninger

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 7. april 2014

EPM skulle på mødet tage stilling til følgende:

"Bevilling af midler til erhvervsudviklingsinitiativet EUE – Energy Universe Europe, som udvikles som en del af Tropebyfondens aktiviteter".

Det fremgik af sagsfremstillingen, at Tropebyfonden havde vedtaget at arbejde med en to-vejsstrategi. Denne to-vejsstrategi betød, at der fortsat skulle arbejdes videre med fundraising til en zoologisk attraktion, men at der herudover skulle igangsættes et energiprojekt under navnet EUE, Energy Universe Europe, med udgangspunkt i den eksisterende organisering af Tropebyen. Projektleder for denne del af Tropebyprojektet var David Drachmann-Sunne.

Visionen med EUE var at skabe et projekt, hvor synergien mellem forsyningsselskab, industri og forskning på energiområdet skulle skabe erhvervsudvikling i Slagelse Kommune.

Det fremgik videre af sagsfremstillingen, at energivinklen var valgt, fordi dette ville åbne en række muligheder for finansiering bl.a. via EU's midler, men at der også var en flere danske puljer offentlige som private som havde fokus på at skabe udvikling på energiområdet. Forvaltningen anså det derfor for sandsynligt, at der kunne findes ekstern finansiering fra andre puljer, end dem man hidtil havde haft fokus i forbindelse med Tropebyen.

Endelig fremgik det af sagsfremstillingen, at finansiering af dette erhvervsudviklingsprojekt skulle ske som et kapitalindsud til Tropebyfonden på 825.000 kr. i 2014. Kapitalindsuddet skulle bruges til projektledelse, konceptualisering, den første kapitalrejsning og interessent bearbejdelse.

Forvaltningens indstilling blev ikke ledsaget af nogen bilag.

Indstilling fra udviklingsdirektøren:

³ Der kan bl.a. henvises til Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver, 3. udg., 2015, side 109 ff, Jens Garde og Karsten Revsbech, Kommunalret, 3. udg., 2011, side 31 f og 61.

1. *"at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget godkender et kapitalindskud på 825.000 kr. i 2014 til Tropebyfonden til EUE projektet og at bevillingen tages af overførte klimamidler".*

Beslutning:

Sagen skulle genoptages på næste møde i ERHVERVS-, PLAN- OG MILJØUDVALGET, hvor udvalget ønskede en nærmere redegørelse for projekt, handlingsplan og økonomi.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 5. maj 2014

Genoptaget sag fra møde i EPM den 7. april 2014.

Indholdsmæssigt samme sagsfremstilling, som på møde i EPM den 7. april 2014, men denne gang suppleret af to bilag, dels et bilag som beskrev, hvad EUE er, dels et bilag som beskrev processen for finansiering af EUE.

Herudover var der sket en ændring i forhold til punktets økonomiske konsekvenser.

Indstilling fra udviklingsdirektøren:

1. *"at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget godkender et kapitalindskud på 330.000 kr. i 2014 til Tropebyfonden til EUE projektet og at bevillingen tages af overførte klimamidler.*
2. *at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget godkender en reservation af 330.000 kr. i 2014, som kan frigives efter behandling på udvalgets møde i september og at reservationen tages af overførte klimamidler".*

Beslutning:

Indstillingen blev godkendt, dog tog Flemming Erichsen (A) og Ali Yavuz (A) forbehold, indtil plangrundlaget var belyst. Steen Olsen (A) kunne ikke tilslutte sig indstillingen.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 6. oktober 2014

EPM blev på mødet orienteret om projektet: EUE – Energy Universe Europe af David Drachmann-Sunne.

Til sagsfremstillingen var vedlagt et bilag med titlen "Energy Universe Europe – EUE, Koncept og Operationalisering".

Det fremgik bl.a. af bilaget, at *"EUE er organisatorisk forankret i Tropebyfonden. Det overordnede ansvar for projektets udvikling, initiering og fremdrift varetages af David Drachmann-Sunne. For at sikre optimal kommunikation og samspil med Slagelse Kommune, er der oprettet en EUE styregruppe, bestående af:*

- *Kommunaldirektør Søren Lund Hansen*
- *Udviklingsdirektør Anne Velling*
- *Centerchef Flemming Kortsen*
- *Projektansvarlig David Drachmann-Sunne".*

Indstilling fra udviklingsdirektøren:

1. *"At orienteringen tages til efterretning."*

Beslutning:

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Flemming Erichsen (A) og Johnny Persson (V) var fraværende.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 1. december 2014

EPM skulle på mødet træffe beslutning om, hvorvidt der skulle indgås en partnerskabsaftale mellem Slagelse Kommune og EUE ApS.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at Tropebyfonden den 19. november 2014 havde stiftet et anpartsselskab, EUE ApS, hvis formål var *"at drive rådgivnings- og konsulentvirksomhed inden for primært funding og prefunding af lokale, regionale, nationale og internationale vedvarende og innovative energiprojekter med tilhørende uddannelsesvirksomhed samt at drive EUE's internationale Excellent Energi Network: EnergyNet2020"*.

Det fremgik videre af sagsfremstillingen, at partnerskabet ville koste Slagelse Kommune 830.000 kr. årligt i perioden 2015-2017.

For dette beløb ville Slagelse Kommune bl.a. få følgende ydelser:

- strategisk fundingplan for to udvalgte forvaltninger
- fem uddannelser af medarbejdere til fundingpiloter, der under uddannelsen udarbejder konkrete funding ansøgninger
- markedsføringsværdi for Slagelse Kommune af alle EUE projekter

Sagsfremstillingen var ledsaget af tre bilag, et bilag som beskrev koncept for EUE, et andet bilag som indeholdt et udkast til partnerskabsaftale samt et tredje bilag med titlen "Slagelse Kommune EUE-projekter", som var en beskrivelse af projektet.

Forvaltningen havde beskrevet tre handlemuligheder i forhold til at indfri budgetforliget for 2015, hvoraf det fremgik, at *"forligspartierne ønsker som en del af de samlede erhvervsaktiviteter at tage initiativ til at etablere et partnerskab, hvor relevante lokale, nationale og internationale aktører bidrager med viden, ressourcer og kapital til udvikling af vedvarende energiløsninger. Partnerskabet kaldes Energy Universe Europe og det er intentionen at etablere partnerskabet inden udgangen af 2014. Partnerskabets opgave bliver at iværksætte projekter, der er i symbiose med erhvervsliv, energiforsyning og uddannelsesinstitutioner kan videreudvikles til bæredygtige energiløsninger"*.

De tre handlemuligheder, som forvaltningen beskrev var følgende:

- a) *"Der indgås dialog med EUE om at tegne et partnerskab på de foreslåede 830.000 kr. ud fra en gennemgang af det fremsendte udkast til partnerskabsaftale.*
- b) *Med udgangspunkt i budgetaftalen: "Forligspartierne ønsker som en del af de samlede erhvervsaktiviteter at tage initiativ til at etablere et partnerskab" – videresendes oplægget til partnerskabsaftalen til Slagelse Erhvervscenter, som i et samspil med EUE's ledelse forankrer og omsætter partnerskabsaftalen.*
- c) *Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget bekræfter, at EUE er et privat initiativ, som kommunen i relevante faglige sammenhænge indgår samarbejde med i forhold til viden og arbejdskraft."*

Forvaltningens vurdering var, at en partnerskabsaftale med fordel kunne indgås mellem Slagelse Erhvervscenter og EUE. Beslutningen om, hvorvidt Slagelse Erhvervscenter skulle indgå aftalen lå hos erhvervscenterets direktør og bestyrelse.

Indstilling fra udviklingsdirektøren:

- 1) *"At partnerskabsaftalen videresendes til Slagelse Erhvervscenter*
- 2) *At Slagelse Kommune i sin dialog med Slagelse Erhvervscenter om samhandelsaftalen for 2015, søger at indarbejde formålet med erhvervsudviklingsaktiviteter, hvor relevante lokale, nationale og internationale aktører bidrager med viden, ressourcer og kapital til udvikling af vedvarende energiløsninger"*.

Beslutning:

Indstillingen blev godkendt med den tilføjelse, at såfremt Slagelse Erhvervscenter indgik en partnerskabsaftale med EUE, bevilgede EPM de tidligere reservede 330.000 kr. (bevilget på møde i EPM d. 7. april 2014).

Steen Olsen (A) begærede sagen i byrådet.

Møde i Økonomiudvalget den 15. december 2014

Sagen udgik af dagsordenen i forbindelse med Økonomiudvalgets godkendelse af dagsordenen.

Møde i Byrådet den 22. december 2014

Sagen videresendt fra møde i EPM den 1. december 2014.

Uændret sagsfremstilling samt indstilling i forhold til møde i EPM den 1. december 2014.

Indstilling fra udviklingsdirektøren:

- 1) *"At partnerskabsaftalen videresendes til Slagelse Erhvervscenter*
- 2) *At Slagelse Kommune i sin dialog med Slagelse Erhvervscenter om samhandelsaftalen for 2015, søger at indarbejde formålet med erhvervsudviklingsaktiviteter, hvor relevante lokale, nationale og internationale aktører bidrager med viden, ressourcer og kapital til udvikling af vedvarende energiløsninger".*

Socialdemokraterne fremsatte ændringsforslag om, at sagen skulle udsættes indtil de på mødet rejste spørgsmål var besvaret, og der forelå et skriftligt notat om lovligheden i forhold til tilbudsloven og EU's udbudsdirektiv samt om finansieringen af anpartsselskabet stiftet af Tropebyfonden faldt inden for kommunalfuldmagtens rammer.

Liberal Alliance fremsatte ændringsforslag om, at sagen skulle oversendes til EPM med henblik på afdækning af de rejste spørgsmål.

Byrådet besluttede enstemmigt at returnere sagen til EPM med henblik på, at udvalget fik forelagt svar på de af Byrådet stillede spørgsmål – oplysning om forslagets lovlighed i forhold til tilbudsloven og EU's udbudsdirektiv samt om finansieringen af anpartsselskabet stiftet af Tropebyfonden falder inden for kommunalfuldmagtens rammer.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 2. februar 2015

Genoptaget sag fra møde i Byrådet den 22. december 2014.

Byrådet besluttede den 22. december 2014 at returnere sagen til EPM med henblik på, at udvalget får forelagt svar på de af Byrådet stillede spørgsmål – oplysning om forslagets lovlighed i forhold til tilbudsloven og EU's udbudsdirektiv samt om finansieringen af anpartsselskabet stiftet af Tropebyfonden falder inden for kommunalfuldmagtens rammer.

Forvaltningen havde i sagsfremstillingen opstillet de to spørgsmål, som:

- 1) *"Er partnerskabsaftalen lovlig i forhold til tilbudsloven og EU's udbudsdirektiv?"*
- 2) *"Kan der ske finansiering af EUE ApS indenfor kommunalfuldmagtens rammer?"*

Forvaltningens svar på disse spørgsmål:

Ad 1)

Forvaltningen besvarede bl.a., at uanset om en aftale indgås af Slagelse Kommune eller Slagelse Erhvervscenter A/S med en ekstern leverandør, ville udbudsreglerne skulle overholdes.

Herudover svarede forvaltningen, at en aftale der omhandlede leverancer i form af udarbejdelse af en fundingplan, uddannelse af medarbejdere til fundingpiloter m.m. ville være en aftale om tjenesteydelser, som ville være omfattet af udbudsreglerne, såfremt aftalen overskred grænseværdierne.

Endelig bemærkede forvaltningen, at såvel Slagelse Kommune som Slagelse Erhvervscenter A/S kunne derfor indgå aftale med EUE ApS om køb af ydelser, dog under forudsætning af, at udbudsreglerne blev overholdt.

Ad 2)

Forvaltningen besvarede bl.a., at Slagelse Kommune og Slagelse Erhvervscenter havde mulighed for at indgå partnerskabsaftale med EUE ApS om køb af ydelser. Derimod havde kommunen ikke mulighed for at yde kommunal støtte direkte eller gennem Slagelse Erhvervscenter A/S til en erhvervsvirksomhed, med mindre der var direkte lovhjemmel til dette.

Forvaltningen gjorde særligt opmærksom på, at det foreliggende aftalegrundlag var et tilbud om køb og ikke et oplæg om direkte støtte til EUE ApS.

Indstilling fra borgerdirektøren:

- 1) *"At Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget beslutter, om Slagelse Kommune skal acceptere tilbuddet fra EUE ApS om gennemførelse af kommunalt kompetenceudviklings-, jobtrænings- og fundraisingprojekt".*

Beslutning:

Det fremgik af beslutningen i EPM den 2. februar 2015, at borgerdirektøren fastholder den oprindelige indstilling af 1. december 2014 i EPM.

Indstillingen fra 1. december 2014 havde følgende ordlyd:

"Indstilling fra udviklingsdirektøren:

- 1) *At partnerskabsaftalen videresendes til Slagelse Erhvervscenter*
- 2) *At Slagelse Kommune i sin dialog med Slagelse Erhvervscenter om samhandelsaftalen for 2015, søger at indarbejde formålet med erhvervsudviklingsaktiviteter, hvor relevante lokale, nationale og internationale aktører bidrager med viden, ressourcer og kapital til udvikling af vedvarende energiløsninger."*

Et flertal i EPM bestående af Villum Christensen (I), Johnny Persson (V), Frederik Pedersen (O) og Knud Vincents (V) fastholdt beslutningen fra møde i EPM den 1. december 2014.

Et mindretal i EPM bestående af Ali Yavuz (A), Flemming Erichsen (A) og Steen Olsen (A) kunne ikke tilslutte sig denne beslutning.

Beslutningen fra møde i EPM den 1. december 2014 blev således vedtaget, hvilket betød, at partnerskabsaftalen blev videresendt til Slagelse Erhvervscenter med den tilføjelse, at såfremt Slagelse Erhvervscenter efterfølgende indgik en partnerskabsaftale med EUE, bevilgede EPM de tidligere reserverede 330.000 kr. (bevilget på møde i EPM d. 7. april 2014).

Udvalget ønskede derudover en liste over, hvilke partnerskabsaftaler EUE havde indgået.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 1. december 2015

EPM skulle på mødet træffe beslutning om at tildele en bevilling til Slagelse Erhvervscenter.

Midlerne skulle bruges til, at Slagelse Erhvervscenter kunne udarbejde en EU-ansøgning, hvor Slagelse Kommune bliver partner i EU-projektet "*Fuel Cell Electric Buses*", kaldet FCEB (brintbusser).

Det fremgik af sagsfremstillingen, at Slagelse Erhvervscenter havde fået afdækket, at Slagelse Kommune, som den eneste danske kommune, havde mulighed for at blive partner i projektet.

Herudover indeholdt sagsfremstillingen en gennemgang af fordelene ved deltagelse i projektet samt Slagelse Erhvervscenters vurdering af disse fordele, herunder bl.a. at deltagelse i projektet ville kunne styrke Slagelse Kommunes klimaprofil, og at Slagelse Kommune som eneste danske kommune ville få mulighed for at være med i et europæisk pilotprojekt omkring brint til transport. Herudover vurderede Slagelse Erhvervscenter, at projektet ville understøtte Slagelse Kommunes ønske om at udvikle en energiklynge på Vestsjælland og ved deltagelse i projektet vil omkostningerne til busser, brinttankanlæg m.m. blive finansieret af projektet. Endelig ville Slagelse Kommunes deltagelse i projektet medføre en betydelig mulighed for landsdækkende medieomtale, hvilket kunne være med til at brande Slagelse Kommune som en af det mest visionære og innovative kommuner inden for omstilling til grøn transport.

Det fremgik videre af sagsfremstillingen, at projektdeltagelsen ville være omkostningsneutralt for Slagelse Kommune.

Som bilag til indstillingen var vedlagt en rapport med analyse af mulighederne for grøn energi i offentlig transport, "*Fuel Cell Electric Buses – Potential for Sustainable Public Transport in Europe*" – rapporten var udarbejdet af FCH JU (The Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking).

Indstillingen fra centerchef for Vækst:

- *"At der, i 2015, bevilges kr. 350.000, til Slagelse Erhvervscenter til ansøgning om deltagelse i FCEB på vegne af Slagelse Kommune".*

Beslutning:

Indstillingen blev godkendt, men et mindretal bestående af Flemming Erichsen (A), Steen Olsen (A) og Ali Yavuz (A) kunne ikke tilslutte sig indstillingen.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 3. oktober 2016

EPM fik på mødet forelagt orientering om arbejdet med Energiklyngen. Herudover skulle EPM tage stilling til, hvorvidt der skulle bevilges 350.000 kr. til tilkøb af eksterne kompetencer mhp. at øge fremdriften i udviklingen af Energiklyngen.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at Energiklyngen er en del af Slagelse Kommunes væksttiltag – formuleret i vækststrategien "*Vækst i balance*". Det fremgik videre, at der var etableret en styregruppe for Energiklyngen med deltagelse af SK Forsyning, Slagelse Erhvervscenter og Slagelse Kommune, hvor Slagelse Kommune var projektejer, og hvor projektledelsen blev varetaget af Slagelse Erhvervscenter.

Det fremgik videre af sagsfremstillingen, at EPM i december 2015 havde bevilget 350.000 kr. til Slagelse Erhvervscenter til ansøgning om deltagelse i et EU projekt om etablering af en brint tankstation til busser og 10 brintbus-ser i kommunen.

Herudover fremgik det af sagsfremstillingen, at Slagelse Erhvervscenter havde indgået en aftale med EUE om udarbejdelse af ansøgningen, hvor det fremgik, at både Slagelse Kommune og EUE var partnere i projektet.

Forvaltningen fremhæver i sagsfremstillingen, at der "her og nu" særligt skal sættes ind i forhold til to af delelementerne for at "udnytte momentum":

1. *Færdiggørelse af fase to af ansøgningen til EU omkring brintbusser, herunder afklaring af finansiering*
2. *Tiltrækning af virksomheder til EnergiPark Korsør, hvor der pt. er vist interesse fra konkrete virksomheder*

Forvaltningen vurderede endvidere i sagsfremstillingen, at "de to nævnte her og nu initiativer kan intensiveres, hvis der er mulighed for at tilkøbe kompetencer og ressourcer fra eksterne konsulenter".

Forvaltningen opstillede i sagsfremstillingen to handlemuligheder:

1. *"at anvende de reserverede midler til Energiklynge i klimabudgettet i 2016 på i alt 350.000 kr. Administrationen disponerer midlerne, som skal anvendes til køb af ekstern bistand for at understøtte arbejdet med delelementerne i Energiklyngen. Det drejer sig om bistand til interessentkortlægning og investorprospekt og dialog med erhvervsliv og investorer, samt færdiggørelse af næste fase af EU ansøgning om brintbusser og –tankstation.*
2. *ikke at anvende midler fra klimabudgettet i 2016 til af understøtte udviklingen af Energiklyngen".*

Forvaltningens vurdering var, at det ville "skabe værdi at tilkøbe eksterne kompetencer her og nu for at øge fremdriften i udviklingen af Energiklyngen, herunder at afklare investorparathed og fastholde de interesserede parter, der måtte være på nuværende tidspunkt. Fase 2 ansøgningen omkring brint-busser bør endvidere udarbejdes af konsulenter, der har indsigt i fase 1 ansøgningen".

Indstilling fra borger- og udviklingsdirektør:

1. *"at orientering om arbejdet med Energiklynge tages til efterretning*
2. *at der i 2016 anvendes 350.000 kr. fra klimamidlerne til tilkøb af eksterne kompetencer mhp. at øge fremdriften i udviklingen af Energi-klyngen*
3. *at der på november mødet fremlægges sag om Energiklynge".*

Beslutning:

Indstillingen blev godkendt med den tilføjelse, at udvalget på baggrund af artikel i Ingeniøren ønskede at få en vurdering af SheerWind møllen.

Møde i Økonomiudvalget den 23. januar 2017

ØK fik på mødet forelagt en redegørelse for samarbejdet med ekstern leverandør EUE, samt svar på en række spørgsmål fra udvalgets medlemmer til samarbejdet med EUE.

Sagsfremstillingen indeholdt en gennemgang af forløbet med kommunens samarbejde med EUE fra maj 2014 til oktober 2016.

Det fremgik bl.a. af sagsfremstillingen, hvilke bevillinger der var givet i forbindelse med kommunens projekter om grøn energi, særligt brintproduktion.

Videre fremgik det af sagsfremstillingen, at Slagelse Erhvervscenter havde indgået en konsulentaftale med EUE.

I forhold til brintbus-projektet fremgik det af sagsfremstillingen, at EPM i december 2015 har behandlet en sag om bevilling til Slagelse Erhvervscenter med henblik på udarbejdelse af en EU-ansøgning, hvor Slagelse Kommune bliver "partner i EU-projektet Fuel Cell Electric Buses, kaldet FCEB (brintbusser)".

Videre fremgik det af sagsfremstillingen, at Slagelse Erhvervscenter ansøger om deltagelse i FCEB på vegne af Slagelse Kommune. I forlængelse heraf oplyses det, at

Slagelse Erhvervscenter har bedt EUE om at løse opgaven med at skrive og fremsende ansøgningen om at blive en del af projektet.

Endelig fremgik det af sagsfremstillingen, at EPM i oktober 2016 havde behandlet en sag omkring indgåelse af konsulentaftale med EUE vedrørende to projekter:

- 1) *"Analysearbejde, netværksdannelse og markedsføring af EnergiPark Korsør, bl.a. med afsæt i de kontakter der allerede er omkring et samarbejde med udvikling af vedvarende grøn energi.*
- 2) *Udformning af fase to ansøgningen til EU projektet vedr. forsøg med tung trafik på fossilfrit brændstof, brintbusser. Endvidere arbejder EUE på Funding til EU projektet, som en nødvendig forudsætning for at deltage i projektet".*

Udover redegørelsen for samarbejdet med EUE indeholdt sagsfremstillingen også en række spørgsmål og svar, som medlemmer af økonomiudvalget havde stillet forvaltningen.

"Spørgsmål 1:

Der ønskes svar på "hvad et flertal i EPM-udvalget besluttede den 2. februar 2015. sag nr. 16 plus bilag, særligt bilag nr. 2 virker interessant:

Svar:

Udvalget besluttede at: Såfremt Erhvervscentret indgår en partnerskabsaftale med EUE, bevilger EPM-udvalget de tidligere reservede 330.000 kr. (bevilget på møde den 7. april 2014).

Bilaget indeholder udkast til en partnerskabsaftale mellem EUE og Slagelse Kommune. Der er ikke indgået en partnerskabsaftale mellem Slagelse Kommune og EUE.

Spørgsmål 2:

Der efterspørges: Konsulentaftalen mellem Slagelse Erhvervscenter A/S (SEC) og EUE (den er dateret 28/1-2015 med et samlet beløb på 405.000 kr.)

Svar:

Konsulent aftalen er vedlagt denne sag som bilag. Aftalen findes ikke i underskrevet form, ej heller i Erhvervscentret.

Spørgsmål 3:

Hvor mange deltagere betalte Slagelse Kommune (inkl. SEC) for til SIR-konferencen afholdt i 2015 (prisen pr. deltager var omkring 2.500 kr.)

Svar:

Erhvervscentret oplyser at der er betalt for én person. Slagelse Kommune har betalt for 3 personer.

Spørgsmål 4:

Bevillingen på EPM den 5/5-2014 til "EUE Projektet" på 330.000 kr.?

Svar:

Beslutning i EPM: Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget godkender et kapitalindskud på 330.000 kr. i 2014 til Tropebyfonden til EUE projektet og at bevillingen tages af overførte klimamidler. Der er udbetalt 308.000 kr. af klimamidler (Center for Teknik og Miljø) som kapital indskud.

Spørgsmål 5:

Hvor stor en andel af EPM-bevillingen på 350.000 kr. fra oktober 2016 betales til EUE?

Svar:

EUE får 350.000 kr. for to opgaver, hvor fase to ansøgningen til EU bliver vægtet højest

- *Analysearbejde, netværksdannelse og markedsføring af EnergiPark Korsør, bl.a. med afsæt i de kontakter der allerede er omkring et samarbejde med udvikling af vedvarende grøn energi.*
- *Udformning af fase to ansøgningen til EU projektet vedr. forsøg med tung trafik på fossilfrit brændstof, brintbusser. Endvidere arbejder EUE på Funding til EU projektet, som en nødvendig forudsætning for at deltage i projektet."*

Indstilling fra erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektøren:

- *"At Økonomiudvalget tager redegørelsen til efterretning."*

Beslutning:

Socialdemokraterne foreslår, "at Slagelse Kommunes samarbejde med EUE sættes i bero indtil en samlet vurdering af samarbejdet foreligger, herunder med udtalelser fra Slagelse Erhvervscenters bestyrelse og SK Forsynings bestyrelse":

Michael Gram (FB), Lis Tribler (A), John Dyrby Paulsen (A) og Niels O. Pedersen (A) stemmer for dette forslag.

Venstre fastholder den aftale der er indgået i oktober med EUE og ønsker at afvente orienteringen på EPM's møde i februar før der gøres yderligere.

Villum Christensen er fraværende til mødet.

Flertallets beslutning bliver således, "at Slagelse Kommunes samarbejde med EUE sættes i bero indtil en samlet vurdering af samarbejdet foreligger, herunder med udtalelser fra Slagelse Erhvervscenters bestyrelse og SK Forsynings bestyrelse":

Et samlet økonomiudvalg ønskede at blive inviteret til orienteringspunktet på EPM's møde.

Møde i Økonomiudvalget den 23. januar 2017

Michael Gram (FB) havde ønsket en sag behandlet på møde i Byrådet den 19. december 2016. Byrådet havde besluttet at oversende sagen til behandling i økonomiudvalget.

Økonomiudvalget skulle tage stilling til følgende indstilling fra Michael Gram:

1. *"at Byrådet beslutter, at Slagelse Kommune retter henvendelse til EUE's bestyrelse om ikke at bruge Slagelse Kommune i deres markedsføring samt referencer.*
2. *at Byrådet beslutter, at konsulent opgaver over 300.000 kr. sendes i udbud for fremtiden.*
3. *at Byrådet anbefaler overfor SK Forsynings bestyrelse, Slagelse Erhvervscenters bestyrelse samt Korsør Havns bestyrelse, at de også sender konsulent opgaver over 300.000 kr. i udbud."*

Økonomiudvalget besluttede, at sagen var blevet drøftet på mødet under et tidligere punkt (pkt. 29 "Samarbejde med ekstern leverandør").

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 6. februar 2017, pkt. 3

EPM fik på mødet forelagt en orientering om status for Energiklynge Storebælt samt EnergiPark Korsør.

Herudover fik udvalget forelagt et forslag til ændret styring og ledelse af energiklyngeprojektet.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at forvaltningen vurderede, at bredden i energiklyngeprojektet og sammenhængen med de øvrige kommunale aktiviteter nødvendiggjorde, at der blev etableret en reel programleder funktion forankret i Slagelse Kommune. Slagelse Erhvervscenter ville uændret have en væsentlig rolle i projektet såvel som i styre- og projektgruppen.

I forhold til brintbusprojektet fremgik det af sagsfremstillingen, at der fortsat arbejdes på at få den nødvendige medfinansiering på 47 mio. kr. på plads, og at denne opgave bliver varetaget af EUE ApS.

Det oplyses i sagsfremstillingen, at tilbagemeldingerne fra Transport-, Bygge- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet gik på, at ministerierne bakkede op omkring projektet, men kun kunne frigøre den fornødne likviditet, hvis der kunne skaffes politisk flertal for det i regeringen. Forvaltningen anbefalede derfor, at der blev arbejdet videre med at finde medfinansieringen, såfremt partnerne i JIVE-konsortiet ville lade Slagelse Kommune forblive i projektet med henblik på at finde den fornødne medfinansiering.

Forvaltningen oplyste endvidere i sagsfremstillingen, at der blev arbejdet videre med at bearbejde ministerierne samt Region Sjælland og Movia.

Indstilling fra Erhvervs- og Arbejdsmarkedsdirektøren:

1. *"at Erhvervs-, Plan-, og Miljøudvalget drøfter status, herunder prioritering af projektets fremdrift.*
2. *at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget godkender den ændrede struktur og ledelse af projektet.*
3. *at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget beslutter, at der til udvalgets møde i april 2017 udarbejdes et oplæg omkring tidshorisonten om mulighederne for at realisere EMKC."*

Beslutning:

Indstillingen blev godkendt.

Knud Vincents (V) ønskede en liste over de konkrete virksomheder jf. sagsfremstillingen blev tilsendt udvalget, og at udtalelsen fra Grøn Fornuft om EnergiPark Korsør tilknyttes udvalgsreferatet.

Flemming Erichsen (A), Steen Olsen (A) og Ali Yavuz (A) kunne ikke tilslutte sig indstillingen.

Et mindretal bestående af Flemming Erichsen (A), Steen Olsen (A) og Ali Yavuz (A) ønskede, at der blev afholdt et ekstraordinært udvalgsrådsmøde efter fællesmødet mellem EPM og ØK den 10. februar 2017.

Flemming Erichsen (A) ønskede, at bilag "Notat vedr. Sheerwind Invelox" blev vedlagt referatet uden anonymisering, alternativt at bilaget udgår af referatet.

Udvalget ønskede tilsendt referat af møde den 20. december 2016 med ministerierne og administrationen.

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 6. februar 2017, pkt. 4

EPM fik på mødet forelagt en orientering om status på JIVE-samarbejdet og EU-ansøgningen.

Forvaltningen havde udarbejdet en overordnet orienteret i sagsfremstillingen, hvoraf det bl.a. fremgik, at Slagelse Kommune var "tredje partner (favored third party), og hvor EUE ApS var partner i JIVE-samarbejdet.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at fase 1 ansøgningen blev godkendt i februar 2016, og fase 2 ansøgningen blev afleveret ultimo 2016.

Endvidere fremgik det af sagsfremstillingen, at der fortsat udstår at skaffe medfinansiering, men at der pågår møder og korrespondance med Region Sjælland og Transport-, Bygge- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Herudover fremgik det af sagsfremstillingen, at tilbagemeldingerne fra Region Sjælland og Movia fortsat var, at de bakkede op om projektet.

Indstilling fra erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektøren:

- At Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning:

Sagen blev taget til efterretning, og udvalget besluttede, at såfremt projektet nåede driftsfasen ville udvalget få sagen forelagt.

Møde i Byrådet den 27. februar 2017

Socialdemokraterne havde stillet forslag i medfør af initiativretten om, at Slagelse Kommune støtter brint-bus projektet i Korsør Erhvervspark, og at der samtidig arbejdes videre med planerne om en energiklynge i erhvervs-parken samt at den meget omtalte vindturbine samme sted ikke længere var aktuel.

Det fremgik af Socialdemokraternes forslag, at deres beslutningsforslag udsprang af et fællesmøde afholdt mellem EPM og ØK den 10. februar 2017.

Det fremgik endvidere af Socialdemokraternes forslag, at resultatet af fællesmødet var følgende:

1. *"Vi bakker alle fuldt og helt op om brintbus-projektet og energiklynge-tankegangen, idet dog brintbus-projektet er i fokus lige nu.*
2. *Den meget omtalte vindturbine i erhvervsparken skrives ud af kommunens aktuelle planer.*
3. *Brintbus-projektet støttes helt aktuelt i form af udarbejdelsen af et prospekt, der skal være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet.*
4. *Forvaltningen skal have hjælp til at gøre prospektet færdigt og støtte op om arbejdet med at skaffe investorer, og der er enighed om, at forvaltning – efter udbud – indhenter fornøden ekspertise til at gennemføre dette"*

Det fremgik endeligt af Socialdemokraternes forslag, at da fællesmødet mellem EPM og ØK ikke var et formelt fagudvalgsmøde, skulle Byrådet formelt set beslutte ovenstående.

Indstilling fra Socialdemokraterne:

1. *"At Byrådet bakker fuldt og helt op om brintbus-projektet og energiklyngetankegangen, idet dog brintbusprojektet er i fokus lige nu.*
2. *at den meget omtalte vindturbine i erhvervsparken skrives ud af kommunens aktuelle planer.*
3. *at brintbusprojektet støttes helt aktuelt i form af udarbejdelsen af et prospekt, der skal være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet, og*
4. *at forvaltningen til at gøre prospektet færdigt og støtte op om arbejdet med at skaffe investorer indhenter fornøden ekstern ekspertise – via udbud – til at bakke op om dette".*

Beslutning:

Byrådet godkendte at 1 til 4.

F stemte imod at 4.

Jens Jørgensen (V) var fraværende.

Møde i Økonomiudvalget den 20. marts 2017

ØK fik på mødet til orientering forelagt svar på spørgsmål stillet af John Dyrby Paulsen omkring JIVE-projektet samt et konklusionsreferat fra forvaltningens møde med EUE den 8. marts 2017.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at ØK fik forelagt sagen til orientering med henblik på at "synliggøre status og tiltag i den aktuelle fase for arbejdet med matchfunding til JIVE-projektet".

Forvaltning bemærkede i sagsfremstillingen, at EUE endnu ikke havde godkendt det pågældende konklusionsreferat fra mødet mellem Slagelse Kommune og EUE.

Det fremgik endvidere af sagsfremstillingen, at Slagelse Kommune arbejdede på at blive fulgyldig partner i projektet.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at John Dyrby Paulsen havde stillet 7 spørgsmål vedr. JIVE-projektet:

1. *"Vi taler med vores folk på Christiansborg, der bekræfter, at der generelt er et positivt fokus på brintprojekter, men jeg vil gerne (snarest) have en opdateret tidsplan for projektet, så jeg nogenlunde ved, hvad jeg skal viderebringe for at understøtte projektet.*
2. *Der blev på EPM-ØK-fællesmødet sagt, at der nu skal findes investorer, og at der derfor skal udarbejdes et prospekt. Vi besluttede at den relevante samarbejdspartner til dette skal findes via udbud – er dette udbud gennemført, og hvad var resultatet/prisen?*
3. *Det står ikke fuldstændigt klart for mig, om der udelukkende skal findes investorer til brintbus-projektet, om der udelukkende skal findes offentlige finansieringskilder, eller om der er tale om en kombination af disse – kan dette forklares nærmere?*
4. *Ligeledes står det ikke fuldstændigt klart for mig om det omtalte brintbus-projekt tillige omfatter produktion af brint i Energipark Korsør, som en integreret del af projektet – er dette tilfældet? (og i givet fald hvordan? – nu da vindturbinen aktuelt er "skrottet"*
5. *Det blev på EPM-ØK-fællesmødet sagt, at Slagelse Kommune er 3. parts deltager i brintbus-projektet, og at EUE er partner i projektet. Beslutningen på EPM-ØK-fællesmødet og bekræftelsen heraf på byrådsmødet om at støtte op om brintbus-projektet betyder vel så, at beslutningen fra ØK i januar om at sætte samarbejdet med EUE i bero er sat ud af kraft – eller?*
6. *Hvad betyder arbejdsdelingen mellem EUE og Slagelse Kommune – partner henholdsvis 3. part – mht. afrapporteringen til EU samt kontakten til aktører i branchen?*
7. *Hvordan er den politiske forankring af kommunens involvering i brint-bus-projektet fremover – er det EPM eller ØK, der er ansvarlige fagudvalg? Eller har begge udvalg lod og del i projektet?"*

Som bilag til sagen var vedlagt spørgsmål og svar omkring JIVE-projektet, konklusionsreferat fra Slagelse Kommunes møde med EUE samt mailkorrespondance fra november 2016 vedr. JIVE-projektets konstruktion.

Forvaltningen svarede følgende til spørgsmålene fra John Dyrby Paulsen:

Ad spørgsmål 1)

Forvaltningen oplyste bl.a., at "der er fremsendt diverse data og oplysninger til EU kommissionen ("fase to ansøgningen") og konsortiet afventer nu tilbagemelding fra kommissionen. I den mellemliggende periode skal der arbejdes med matchfunding". Forvaltningen oplyste endvidere, at "Slagelse Kommune har dermed heller ingen forpligtelser, før matchfundingen er på plads, og kan for nuværende trække sig fra projektet, hvis der er ønske om det".

I forhold til muligheden for matchfunding oplyste forvaltningen, at *"Movia har meddelt, at der ikke for nuværende er muligheder for matchfunding via udviklingspuljen". Forvaltningen oplyste i forhold til Region Sjælland, at "der er positiv opbakning til projektet, men ikke for nuværende mulighed for matchfunding". Endelig oplyste forvaltningen i forhold til statslige midler, at der var afholdt møde med Energistyrelsen og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet blandet andet med henblik på at "afklare mulighed for at få del i tilbageløbsmidler fra uudnyttede midler. Der er den. 2. marts 2017 meddelt afslag på denne mulighed".*

Forvaltningen afsluttede besvarelsen af spørgsmål 1 med at konstatere, at *"der er ikke tvivl om, at møder såvel på politisk som administrativt niveau indenfor de næste to måneder vil være hensigtsmæssigt for at informere om projektets samlede potentiale såvel nationalt som internationalt i forhold til omstilling af tung transport til brint".*

Ad spørgsmål 2)

Forvaltningen oplyste bl.a. i besvarelsen, at der var indhentet tilbud fra 3 leverandører (Radius Kommunikation, "37 grader" og King Street), som alle har spidskompetencer indenfor strategisk kommunikation, og der var indgået aftale med King Street.

Ad spørgsmål 3)

Forvaltningen oplyste bl.a. i besvarelsen, at "en matchfunding med en størrelsesorden på 47 mio. kr. vurderes i Danmark kun at kunne findes via offentlige finansieringsmidler.

Ad spørgsmål 4)

Forvaltningen oplyste bl.a. i besvarelsen, at *"brintbusprojektet omfatter ud over busser også etablering af en brinttank".*

Ad spørgsmål 5 og 6)

Forvaltningen oplyste i besvarelsen, at spørgsmål 5 og 6 ville blive besvaret samlet. Herudover oplyste forvaltningen bl.a., at *"aktuelt foregår korrespondancen med JIVE konsortiet via EUE, der er partner. Slagelse Kommune har tidligere fået tilkendegivet, at det vil være muligt at skifte position fra at være tredje part til at være fuldgyldig partner. Vi vurderer, at det nu er mest hensigtsmæssigt at forsøge at blive partner med henblik på at sikre en større legitimitet i matchfundingprocessen. Slagelse Kommune har derfor forsøgt og forsøger fortsat at blive optaget som fuldgyldigt partner. Dette er kun muligt ved positiv opbakning fra EUE. Hvis Slagelse Kommune bliver partner, vil EUE kunne indgå som leverandør til en given opgave, hvor eksempelvis det specifikke behov for kompetencer har betydning for valg af leverandør. Der kan blive tale om udbud af opgaven afhængigt af opgavens økonomiske omfang. Der vil være brug for afrapportering til konsortiet og denne afrapportering skal gå gennem EUE".*

Ad spørgsmål 7)

Forvaltningen oplyste i besvarelsen, at *"brintbusprojektet er forankret i EPM, dels som et erhvervsudviklingsprojekt, dels om et klima/bæredygtighedsprojekt".*

Indstilling fra kommunaldirektøren:

- *"At økonomiudvalget tager orienteringen til efterretning".*

Beslutning:

"Økonomiudvalget satser fortsat på Energipark Korsør. Forvaltningen fremlægger til næste møde Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget beslutningssag, som beskriver handlemuligheder i forhold til det videre forløb. Sagen behandles efterfølgende i økonomiudvalget og byrådet".

Møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 3. april 2017

EPM skulle på mødet drøfte Slagelse Kommune engagement i JIVE-projektet og på denne baggrund give deres anbefaling til ØK.

Forvaltningen havde i sagsfremstilling udarbejdet en kort gennemgang af sagsforløbet omkring JIVE-projektet.

Herudover havde forvaltningen opstillet to punkter omkring udfordringer med JIVE:

1. *"Organiseringen med Slagelse Kommune som tredjepart (third party) og EUE som partner"*
2. *"Den danske del af projektet skal finde medfinansiering på 47 mio. kr."*

Forvaltningen havde til punktet: "Organiseringen med Slagelse Kommune som tredjepart (third party) og EUE som partner" bl.a. følgende bemærkninger:

- *"Det er problematisk, at Slagelse Kommune, der jo er myndighed på og bestiller af den omhandlende busdrift i JIVE-projektet, ikke kan kommunikerer direkte med projektkonsortiet eller de tilknyttede parter".*
- *Videre fremgik det, at "i praksis har og kan EUE ved henvendelse fra Slagelse Kommune vedr. projektet sætte timetælleren i gang med det til følge, at selv enkle aktiviteter, som fx videresendelse af kontaktoplysninger har udløst afregning af timebetaling fra EUE. På disse betingelser – EUE som én indgang/én udgang i forhold til projektet – bliver konstellationen med EUE som partner og Slagelse Kommune som tredjepart uholdbar".*

Endelig fremgik det af sagsfremstillingen, at Slagelse Kommune havde rettet henvendelse til en rådgiver hos EuroCenter (placeret under Styrelsen for Forskning og Uddannelse) og forespurgt om muligheden for, at Slagelse Kommune kunne indtræde som fuld partner i projektet. Til dette svarede EuroCenter, at EU-bevillingsaftalen forudsæ, at nye partnere tiltræder projektet, men at der findes en række processuelle betingelser, som skal opfyldes inden Slagelse Kommune evt. ville kunne indtræde som partner i JIVE-projektet.

Forvaltningen havde til punktet: "Den danske del af projektet skal finde medfinansiering på 47 mio. kr." bl.a. følgende bemærkninger:

- *"I et risikostyringsnotat udarbejdet af EUE (november 2016) vurderes muligheden for at skaffe den tilstrækkelige medfinansiering til at være 60 %. Ind til nu er det ikke lykkedes EUE at skaffe medfinansiering fra hverken private virksomheder eller offentlige instanser".*
- *Videre fremgik det, at "vurderingen er derfor, at medfinansieringen på 47 mio. kr. ikke vil kunne skaffes inden for en relevant tidshorisont".*

Endelig fremgik det af sagsfremstillingen, at "som besluttet på fællesmøde mellem Økonomiudvalget og Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 10. februar 2017 igangsættes arbejdet med et prospekt for brintsatsningen".

Forvaltningen havde beskrevet tre handlemuligheder:

1. *"Slagelse Kommune kan fortsætte engagementet i JIVE-projektet som hidtil, dvs. som tredjepart og med EUE som den fortsatte danske partner. Den beslutning er dog under forudsætning af, at der udarbejdes en rammeaftale med EUE omkring leverance på samspillet med projektkonsortiet og med en fast pris på leverancen.*
2. *Slagelse Kommune kan fortsætte engagementet i JIVE-projektet med en ændret præmis omkring roller, hvor Slagelse Kommune søger om at blive fuldgældig partner i JIVE-projektet. Det arbejde udføres af EUE, som modtager honorar jvf. bilag 18: Tilbud fra EUE vedr. omstrukturering.*
3. *Slagelse Kommune stopper sit engagement i JIVE og udtræder af samarbejdet med EUE og JIVE-konsortiet".*

Indstilling fra kommunaldirektøren og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektøren:

- *"At Erhvervs-, Plan-, og Miljøudvalget drøfter Slagelse Kommunes engagement i JIVE-projektet og på baggrund af dette laver en anbefaling til Økonomiudvalget".*

Beslutning:

Villum Christensen (I), Flemming Erichsen (A), Ali Yanuz (A) og Steen Olsen (A) kom med følgende udtalelse:

"På baggrund af sagsfremstillingen, mange uafklarede spørgsmål og en række mangelfulde svar omkring det faktiske sagsforløb, meddeler udvalget økonomiudvalget, at der ikke på det foreliggende grundlag kan træffes en beslutning i sagen.

Udvalget har desuden ikke længere tillid til, at byrådets beslutning fra den 27/2-2017 om energiklynge- og brintsatsningen kan gennemføres med den nuværende programejer (jf. programbeskrivelse for "Energi Future" af 17/3-2017".

Knud Vincents (V) og Frederik Pedersen (O) *"kunne tilslutte sig handlemulighed 3, da der ikke findes tilstedeværende matchfonde".*

Johnny Persson (V) var fraværende.

Møde i Økonomiudvalget den 18. april 2017, pkt. 2

Byrådsmedlem Troels Christensen (I) fremsatte under punktet følgende spørgsmål:

"Som følge af de mange alvorlige beskyldninger om embedsmisbrug og manipulation, som har verseret i pressen, anmodes borgmesteren om svar på følgende 10 spørgsmål. Svarene forventes rundsendt til Økonomiudvalgets medlemmer senest den 21/4-17.

- 1. Er det korrekt, at Lone Wenzell (LW) beder den eneste medarbejder på projektprogrammet, der omhandler brintbus-projektet, om at forholde sig passiv 060217, det vil sige samme dag, som Lone Wenzell i sag nr. 3 på dagsordenen oplyser Erhvervs-, Plan-, og Miljøudvalget om, at der er fuld gang i det samlede projekt, herunder at projektledelsen derfor bør overgå fra Slagelse Erhvervscenter A/S til Slagelse Kommune?*
- 2. Er det korrekt, at LW giver en medarbejder instruks om at lyve overfor virksomheden EUE ApS, således som det er gengivet i Sjællandske 280317?*
- 3. Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som LW oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som LW vælger at tage acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra King Street PR ikke var det billigste? Hvorfor oplyses det på fællesmødet mellem ØK og EPM den 10/2-17 ikke, at der allerede er igangsat et udbud (kaldet "Udbud 1" i tidsplanen, bilag 7 til EPM 030417)?*
- 4. Er det korrekt, at Jane Wiis (JW) på et møde 080317 bad virksomheden EUE ApS om at lukke det eksisterende brintbus-projekt (idriftsættelse af busserne fra sommeren 2018)? Dette fremgår i Sjællandske samt i det referat, som virksomheden fremsendte til kommunen 15/3-17. Hvis JW ikke mente, at projektet skulle lukkes ned, hvorfor blev der så ikke reageret på en sådan misforståelse i referatet?*
- 5. Er det korrekt, som det beskrives i Sjællandske 280317, at forvaltningen ikke har haft aktiviteter med henblik på at skaffe medfinansieringen på 47 mio.kr. siden 2012/16, bortset fra et opfølgende brev til ministerierne i januar 2017?*
- 6. I sagsfremstilling til Økonomiudvalgets møde 20/3-17, sag nr. 13, bemærkes at bemærkningerne fra virksomheden EUE ApS til møde afholdt den 08/3-17 endnu ikke var modtaget af kommunen. Er det korrekt, at disse bemærkningerne blev modtaget 5*

dage inden afholdelsen af mødet i Økonomiudvalget, men først udleveres til Økonomiudvalgets medlemmer efter mødet, og således ikke indgik i drøftelserne på nævnte møde i Økonomiudvalget?

7. Er det korrekt, som det oplyses i sagsfremstillingen i sag nr. 3 om "JIVE" fra mødet i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget 030417, at EUE ApS er ansvarlig for udarbejdelse og afsendelse af "Letter of intent" udenom forvaltningen, uanset at det er LW, der selv godkender dette?

8. Er det korrekt, at Slagelse kommune - modsat postulerer herom fra borgmester og forvaltningen - ikke med EUE har indgået kontraktmæssig aftale om, at det er virksomheden, der er ansvarlig for at skaffe matchfunding, samt at Slagelse kommune omvendt har meddelt overfor JIVE, at kommunen varetager opgaven?

9. Er det korrekt, at forvaltningen via LW gav besked til EUE om at fastholde first partner rollen overfor JIVE (130217) for derefter via JW at bede selv samme konsortium om at kommunen overtager first partner rollen 8 dage efter (210217)? I givet fald, hvornår og hvordan er der indhentet politisk godkendelse til at kommunen kan arbejde på at overtage first partner rollen?

10. Var borgmesteren indforstået med, at kommunaldirektøren 080317 meddelte EUE, at EUE (og Slagelse Kommunen) skal trække sig fra brintbus-projektet?"

Borgmester Stén Knuth sender svar på de ni af spørgsmålene til byrådet pr. e-mail den 24. april 2017, kl. 12:16.

Spørgsmål 10 var ikke besvaret i fremsendelsen:

"1.

Er det korrekt, at Lone Wenzell beder den eneste medarbejder på projektprogrammet om at forholde sig passiv 060217, det vil sige samme dag, hvor Lone Wenzell i sag nr. 3 oplyser Erhvervs-, Plan-, og Miljøudvalget om, at der er fuld gang i det samlede projekt, herunder at projektledelsen derfor bør overgå fra Slagelse Erhvervscenter A/S til Slagelse Kommune?

Nej, det er ikke korrekt. Lone fortæller sin medarbejder at administrationen ikke stiller op til fotosessions, og det hører under f.eks udvalgsformanden (red: Villum (LA)) at gøre disse ting, derudover indstiller hun til sin medarbejder at evt fremtidig kontakt fra eksterne interessenter, skal omkring hendes bord, førend de bliver stillet videre til borgmester og andre politikere.

2.

Er det korrekt, at Lone Wenzell giver en medarbejder instruks om at lyve overfor virksomheden EUE ApS, således som det er gengivet i Sjællandske 280317?

Nej, det er ikke korrekt.

Lone modtager en mail kl. 14:08 af projektleder Iben Brinkland, i denne mail fortæller Iben, at hun har fået gentagne opkald fra David og at hun ikke har taget telefonen, og holder fyraften som de må havde talt om tidligere.

Iben modtager en mail fra Lone kl. 14:12, i denne henviser Lone til at det er ok at Iben har brugt en "nødløgn" ved ikke at tage telefonen, og at det er ok mht. "fyraften" retorikken, Lone giver dog også Iben en anden løsning, hvis hun skulle blive spurgt til omstændigheder ved ikke at havde taget telefonen, og det er at Lone ikke har nået at opdatere Iben på dagens agenda.

Iben Brinkland er personen som ikke svarer på opkald fra EUE ApS, dette er ikke via direkte instruks om ikke at måtte gøre dette fra Lone.

3.

Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som Lone Wenzell oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som Lone Wenzell

vælger at tage acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS var væsentligt billigere end tilbuddet fra King Street PR?

Lone fortæller Iben, at hun skal kvittere for EUE deres tilbud i henhold til fremsendte materiale ift udbud på en projekt opgave, hun kommenterer kort på at hun tvivler på at man kommer til at bruge det, men lader dog tvivlen komme til udtryk

Iht. spørgsmålet: indholdsmæssigt: Svaret er nej

Iht. spørgsmålet : prissætning: Svaret er også nej, begge tilbud er anslået og derved kan begge tilbud ende med at være lige dyre, eller billige.

Lone ønsker at Iben finder et eller to andre bureauer/konsulenter som kan byde ind på opgaven og angiver en sum på max kr. 150.000

EUE beder om en bekræftigelse på modtagelse af afsendte udbud 10/02/17 kl 12.48, og fortæller også at man har travlt ift en deadline hos det nationale brint netværk og at ham har forsøgt at fange Iben gentagne gange

Udbuds tilbud afgivet af EUE, iht spørgsmål om tilbud fra King Street på samme udbud er "stort" set identiske, må svaret være nej

Kommentarer angående udbudsmateriale afgivet af King Street.

Den afgørende forskel i de to udbud, er at tilbuddet fra King Street indholder en PR vinkel til påvirkning fra det offentlige spor, altså at holde fokus på målet - EUE tilbuddet er alene et tilbud om den politiske proces, som også er indeholdt i King Street tilbuddet.

4.

Er det korrekt, at Jane Wiis på et møde 080317, hvor Lone Wenzell også deltog, bad virksomheden EUE ApS om at lukke det eksisterende brintbusprojekt (idriftsættelse af busserne fra sommeren 2018)? Dette fremgår i Sjællandske samt i det referat, som virksomheden fremsendte til kommunen 150317. Hvis Jane Wiis ikke mente, at projektet skulle lukkes ned, hvorfor reagerede hun så ikke på en sådan misforståelse i referatet, således at brintbusprojektet måske kunne have været fastholdt i Slagelse Kommune?

Iht Sjællandske, så er deres artikel baseret på en hemmelig optaget lydfil, hvor man ikke kan sikre kontekst, Jane giver via citat korrekt udtryk for at det er en politisk beslutning hvis JIVE projektet skal lukkes ned - så nej til spørgsmålet.

Mail fra Lars (red: bestyrelsesformand EUE) bekræfter han, at kommunen ikke har udtalt sig om at lukke ned, men at kommunen har erkendt at den matchfunding man troede var tilstede, ikke er det samt at det kræver en ny indsats for at finde den. Lars bekræfter at Jane ikke har intentioner om at lukke ned.

Mail fra Jane (red: kommunal direktør) redegør for de samme konklusioner som Lars har givet udtryk for, dog med lidt andre ord, men hun gør det også klart at man ikke ønsker at lukke JIVE ned, men at man skal finde nye løsninger.

5.

Er det korrekt, som det beskrives i Sjællandske 280317, at forvaltningen ikke har haft aktiviteter med henblik på at skaffe medfinansieringen på 47 mio.kr. siden 201216, bortset fra et opfølgende brev til ministerierne i januar 2017?

Nej til spørgsmålet, om man ikke har haft aktiviteter siden 20/12/16 - Der har været afholdt møder med regionen 21-02-17 samt Gate21 d. 15/03/17

Begge møder blev afholdt af EUE, som var på projekt kontrakt for forvaltningen.

6.

Er det korrekt, at Jane Wiis oplyser i sin sagsfremstilling til Økonomiudvalgets møde 200317, sag nr. 13, at bemærkningerne fra virksomheden EUE ApS endnu ikke var modtaget af kommunen, uanset at bemærkningerne blev modtaget 5 dage inden afholdelsen af mødet? Og er det korrekt, at referatet først udleveres til Økonomiudvalgets medlemmer efter mødet, og således efter at der er truffet beslutning i sagen?

Ja, på tidspunktet for udfærdigelsen af sagsfremstilling er EUE ApS bemærkninger ikke modtaget af forvaltningen! Dog skal det noteres at det burde havde været

udleveret til ØK med en anmærkning, således ØK havde haft fuldt indsigt. Jane får dog ført til notat, at fremstilling vil blive udleveret efterfølgende.

7.

Er det korrekt, at Jane Wiis og Lone Wenzell oplyser i sag nr. 3, JIVE fra mødet i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget 030417, at EUE ApS er ansvarlig for udarbejdelse og afsendelse af "Letter of intent" udenom forvaltningen, uanset at det er Lone Wenzell, der selv godkender dette?

Ja, Letter of Intent med de informationer som er tilgængelige, er udarbejdet af EUE ApS og leveret til Villum (LA) til underskrift. Lone refererer til i sin mail, at hun vil gøre dokumentet klar til underskrift, baseret på mail modtaget af Lars (red:formand for EUE) derfor må man konkludere at dokumentet er udfærdiget af EUE ApS efter aftale med Villum (LA), for derefter at blive sat over på kommunalt papir, og derefter sendt retur til Villum (LA) for underskrift. Det er kritisabelt at en udvalgsformand uden videre lader en forfattet tekst fra en samarbejdspartner uden videre blive trykt på kommunens papir for derefter at blive underskrevet uden anmærkninger.

8.

Er det korrekt, at Slagelse kommune - modsat postulater herom fra borgmester og forvaltningen - ikke med EUE har indgået kontraktmæssig aftale om, at det er virksomheden, der er ansvarlig for at skaffe matchfunding, samt at Slagelse kommune omvendt har meddelt overfor JIVE, at kommunen varetager opgaven?

Spørgsmål 1: Hvem har ansvaret for matchfunding

Iht kontrakt af 28/10/16 så er EUE ApS på kontrakten ansat til at skaffe matchfunding (kontrakt pkt 3,2) EUE ApS står for fase2 og fase 3 partnere Fase2 er matchfundingpartnere, dog må EUE ApS ikke underskrive selve fundingen, denne opgave tillægges Slagelse Kommune.

Spørgsmål 2: Har Slagelse Kommune meddelt JIVE at den står for matchfunding.

EPM har taget en beslutning om at Slagelse Kommune skal indtræde som fuldbyrdet partner i JIVE konsortiet, og på denne baggrund meddeler Jane (red: kommunal direktør) at kommunen grundet positive tilbagemeldinger (HVEM) samt de manglende resultater ift EUEs kontrakt forpligtelser, at man selv overtager herfra.

9.

Er det korrekt, at Lone Wenzell gav besked til EUE at fastholde first partnerrollen overfor JIVE (130217) for derefter - og uden politisk godkendelse - at bede selv samme konsortium om at kommunen overtager first partner rollen (210217) 8 dage efter.

Ja, det er korrekt at Lone beder EUE om at fastholde first partnerrollen, der kommer dog et EPM udvalg på tværs, hvor man ikke kan acceptere EUEs nye kontrakt udspil. Derfor bliver administrationen bedt om at afsondre muligheden for at Slagelse Kommune enten kan blive sidestillet eller stå alene som firstpartner ifht JIVE, således at man kunne tage f.eks. de lidt nemmere opgaver i den daglige kommunikation, uden at EUE kunne sende en regning på kr. 1.200 + moms pr time."

Møde i Økonomiudvalget den 18. april 2017, pkt. 12

Sagen videresendt fra møde i EPM den 3. april 2017.

Beslutning:

"Økonomiudvalget anbefaler Byrådet at tage Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgets beslutning til efterretning.

Stén Knuth (V), Knud Vincents (V) og Michael Gram (FB) stemte imod, da de anbefaler byrådet at tilslutte sig handlemulighed 3, da der ikke findes tilstedeværende matchfonde.

Økonomiudvalget anbefaler byrådet at gennemføre en ekstern undersøgelse".

Møde i Byrådet den 24. april 2017

Sagen videresendt fra møde i ØK den 18. april 2017.

Beslutning:

"Sagen tages til efterretning og der gennemføres en ekstern undersøgelse".

4.1.2 Fællesmødet

Der blev den 10. februar 2017 kl. 9-10 afholdt et fællesmøde mellem Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget.

Af borgmesterens invitation til mødet fremgik følgende:

"Borgmesteren har inviteret Økonomiudvalget og Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget til fællesmøde på fredag kl. 8-9.

Invitationen er i forlængelse af Økonomiudvalgets beslutning på møde den 23. januar (pkt. 29)...

Dagsordenen for mødet vil således være en drøftelse med afsæt i Økonomiudvalgets beslutning."

På mødet blev besluttet, at Slagelse Kommunens samarbejde med EUE sættes i bero, indtil en samlet vurdering af samarbejdet foreligger, og således at økonomiudvalget ønskede at blive inviteret til orienteringspunktet på Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgets møde.

Som KL-konsulenterne har forstået det, blev det omtalte fællesmøde således afholdt i stedet for et udvalgsmøde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget med deltagelse af økonomiudvalgets medlemmer, og således at borgmesteren herved anvendte den i kommunestyrelseslovens § 31 a fastsatte adgang til at sammenkalde medlemmerne af to eller flere udvalg til samlet drøftelse af foreliggende sager af fælles interesse.

KL-konsulenterne finder anledning til at bemærke, at mødet efter KL-konsulenternes opfattelse ikke har karakter af et udvalgsmøde, hvori kan træffes beslutninger på områder, som henhører under det pågældende udvalg.

Sådanne udvalgsmøder er reguleret af kommunestyrelseslovens kapitel III, hvori er fastsat regler om udvalgenes virksomhed, herunder bestemmelsen i lovens § 20, stk. 3, om udsendelse af dagsorden og mødemateriale samt om protokolførelse mv.

Det fremgår ikke for KL-konsulenterne oplysninger om den fulde deltagerkreds på mødet, men som KL-konsulenterne har forstået det, deltog – foruden medlemmer af de respektive udvalg – også kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzel i mødet.

KL-konsulenterne bemærker, at der efter det af kommunen oplyste ikke findes et referat fra fællesmødet.

KL-konsulenterne bemærker i den forbindelse, at der samme dag blev udsendt en pressemeddelelse med følgende indhold:

"Bred politisk enighed om energiklynge i Korsør

Der var bred politisk enighed i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget og i Økonomiudvalget i Slagelse Kommune som på et møde i dag har givet hinanden håndslag på at arbejde

tæt sammen om at forvandle visionerne for Korsør som fyrtårn for udvikling af cleantech til virkelighed.

Energiklyngeprojektet handler om at sikre fortsat udvikling af kommunen. Fokus er på grøn omstilling og nye teknologier. Det gør projektet unikt ikke kun i et nationalt men også i et internationalt perspektiv.

- På mødet i dag har vi sat en solid streg under ønskerne om at skabe en energiklynge i Korsør. På tværs af partierne siger vi, at vi vil det her og sammen investere vores kræfter i kampen for, at vi bliver landets førende cleantech kommune med Korsør EnergiPark som omdrejningspunkt, siger borgmester Stén Knuth (V)

Som led i projektet har Slagelse Kommune etableret Energiklynge Storebælt, som er et erhvervssamarbejde målrettet virksomheder i cleantech-branchen.

- Vi vil alle vores kommune og Korsør det bedste. Der er ingen tvivl om, at visionen og bestræbelserne på at gøre Korsør til cleantech fyrtårn kan blive et markant tiltag i områdets erhvervsudvikling. Tingene kommer ikke af sig selv, men når vi står sammen, kan vi måske få tingene til at ske, siger gruppeformand for Socialdemokratiet John Dyrby Paulsen.

Erhvervsområdet EnergiPark Korsør skal sikre muligheden for fortsat tiltrækning af cleantech virksomheder til Energiklynge Storebælt og Slagelse Kommune. EnergiPark Korsør er det fysiske forankringspunkt for Energiklynge Storebælt.

- Vi har givet hinanden håndslag på at vi ser fremad på trods af vores uenigheder om hvordan projektet er kørt hidtil, så vi sammen får det her til at ske. Vi trækker alle i arbejdstøjet og baner vejen, så Korsør bliver "stedet" hvor cleantech virksomheder kan placere sig for at udvikle og afprøve deres teknologier, siger formand for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget Villum Christensen (I).

Blandt tiltagene i EnergiPark Korsør er et planlagt videnscenter for vedvarende energi, som etableres i samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, organisationer og andre interessenter inden for vedvarende energi."

KL-konsulenterne har noteret sig, at et udkast til pressemeddelelsen blev udarbejdet af kommunaldirektør Jane Wiis og forelagt borgmesteren til godkendelse, og at udkastet forud for udsendelsen blev rundsendt til byrådsmedlemmerne Villum Christensen, Michael Gram og John Dyrby Paulsen, og at i hvert fald sidstnævnte ønskede sit citat i udkastet justeret og herudover i øvrigt bemærkede følgende:

"Jeg synes, der skal lægges mere fokus på brintbusprojektet og vores holdning til vindturbinen bør ligeledes nævnes."

KL-konsulenterne har også noteret sig, at der den 12. februar 2017 fandt en mailveksling sted mellem borgmester Stén Knuth og byrådsmedlem John Dyrby Paulsen, som efter KL-konsulenternes opfattelse illustrerer i hvert fald en uenighed om, hvad pressemeddelelsen skulle omfatte.

KL-konsulenterne har videre noteret sig, at John Dyrby Paulsen den 14. februar 2017 skrev således til borgmesteren og byrådsmedlemmerne Villum Christensen og Michael Gram:

"...

Jeg tror, at der er behov for, at vi er enige om formuleringen af vores aftale fra EPM-ØK-mødet i fredags. Kunne vores aftale formuleres som følgende:

- 1) *Vi bakker alle fuldt og helt op om brintbusprojektet og energiklyngetankegangen, idet dog brint-projektet er i fokus lige nu.*
- 2) *Den famøse vindturbine skrives til gengæld ud af kommunens aktuelle planer.*
- 3) *Brintprojektet støttes helt aktuelt i form af udarbejdelsen af et prospekt, der skal være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet.*
- 4) *Forvaltningen skal have hjælp til at gøre prospektet færdigt, og det har vi nikket ja til, herunder at forvaltningen selv – efter udbud – indhenter fornøden ekspertise til at færdiggøre prospektet (et beløb op til 200.000 kr. blev nævnt til dette).*

Hvad siger I – er ovenstående en dækkende formulering?"

Borgmesteren svarede hertil følgende

"Jeg ser ingen grund til at specificere yderligere ift. den dialog vi mellem de to udvalg – EPM-ØK – havde møde om i fredags.

Der er blevet udsendt en pressemeddelelse, som afdækker de ting vi har diskuteret, og jeg mener at den for nu, udgør det som vi politisk kan stå inde for og indtil vi har en samlet projektbeskrivelse."

Byrådsmedlem John Dyrby Paulsen videresendte samme dag til byrådsmedlemmerne Lis Tribler, Niels Ove Pedersen, Ali Yavuz og Flemming Erichsen og Steen Albert Olsen borgmesterens mail og bemærkede herom følgende:

"Villum og Gram er enige i formuleringen, men Knuth er – som I kan se af nedenstående – ikke enig, idet han mener, at den udsendte pressemeddelelse dækker vores aftale (!).

Jeg ved ikke helt, hvordan jeg dribler videre med sagen herfra, herunder Knuths påstand på facebook om, at vi socialdemokrater "minutter efter mødet undsignede aftalen".

Gram har foreslået, at vi via en initiativrets-sag bringer sagen – dvs. vores aftale som formuleret i de fire punkter nedenstående – til byrådet, og det kunne meget vel være en mulighed – kommentarer?"

Sagen blev herefter i medfør af initiativretten rejst af Socialdemokraterne på møde i Byrådet den 27. februar 2017. Der henvises til pkt. 3.3.1. ovenfor.

I sagsfremstillingen til byrådsmødet den 24. april 2017 var anført følgende:

"Som besluttet på fællesmøde mellem Økonomiudvalget og Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 10. februar 2017 igangsættes arbejdet med et prospekt for brintsatsningen."

4.2 Forvaltningens dispositioner

Nedenfor behandles en række problemstillinger, som har været rejst i forbindelse med undersøgelsen. Disse omfatter dispositioner er vedrørende kommunens partnerstatus i JIVE, dispositioner vedrørende kommunens udtræden af JIVE, dispositioner vedrørende udbuddet og endelig dispositioner vedrørende matchfunding.

Efter KL-konsulenterne opfattelse må flere af forvaltningens dispositioner vedrørende ovennævnte forhold i perioden fra den 1. september 2016 og frem – altså den periode, som KL's undersøgelse ifølge kommissoriet dækker – ses i lyset af de omstændigheder, som går forud herfor.

Det indebærer, at KL-konsulenterne har fundet det fornødent i et vist omfang i de rids af faktiske hændelser mv., som de enkelte afsnit indledes med, også at inddrage hændelser mv. som ligger forud for den 1. september 2016.

Det sker med henblik på at skabe en forståelsesramme for de dispositioner, der ligger efter denne dato, og som undersøgelsen tager sigte på.

4.2.1 Dispositioner vedrørende matchfunding

Et spørgsmål, som har rejst sig i forbindelse med undersøgelsen, er om forvaltningens dispositioner i forbindelse med matchfunding til brintbus-projektet.

Spørgsmål om matchfunding til brintbus-projektet er behandlet flere steder i sagsmaterialet. KL-konsulenterne har herom bl.a. noteret sig følgende:

4.2.1.1 Kronologi

Slagelse Erhvervscenter A/S og EUE ApS indgik den 15. november 2015 en konsulentaftale om brintbus-projektet i Slagelse Kommune.

Det fremgik af konsulentaftalens bilag A, at konsulenten (EUE ApS) skulle levere følgende leverancer:

- "EU ansøgning
- Projektledelse, såfremt ansøgningen godkendes
- Diverse konsulentopgaver i forbindelse med gennemførelse af projektet"

Det fremgik videre af konsulentaftalens bilag A, at leveringsdato for EUE ApS' arbejde var december 2015.

Det fremgik ikke af konsulentaftalen om funding var en del af de konsulenttydelser, som Slagelse Erhvervscenter A/S købte af EUE ApS. Det fremgik imidlertid af de fakturaer, som EUE ApS fremsendte til Slagelse Erhvervscenter A/S, at en del af EUE ApS' arbejde omhandlede afsøgning af funding muligheder.

Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget i Slagelse Kommune behandlede den 1. december 2015 sag vedrørende Slagelse Kommunes deltagelse i EU-projekt om brintbusser.

Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget besluttede, at godkende en bevilling på 350.000 kr. til Slagelse Erhvervscenter til ansøgning om deltagelse i brintbus-projektet på vegne af Slagelse Kommune.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at "Slagelse Erhvervscenter har oplyst, at projektdeltagelsen vil være omkostningsneutralt for Slagelse Kommune". [...] Endvidere fremgik af sagsfremstillingen, at "ved deltagelse i projektet vil omkostninger til busser, brinttankanlæg m.m. være finansieret af projektet [...]"

Den 17. marts 2016 sendte Slagelse Kommune et letter of intent til Mr. Philippe Vannson fra Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking med udvalgsformand Villum Christensen som underskriver:

"[...] Municipality of Slagelse acknowledges the expected requirement for a level of local funding to be made available and I can confirm that a local funding strategy is in place and that all budget allocations will be confirmed in advance of the signature of any project grant agreement (expected in late autumn 2016) [...]"

Ansøgningen til EU-projektet om brintbusser blev fremsendt af EUE ApS den 4. maj 2016.

EUE ApS modtog den 6. september 2016 forhåndstilsagn fra EU på 17,3 mio. kr. under forudsætning af matchfunding på 47 mio. kr.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell fremsendte den 12. september 2016 e-mail til David Drachmann-Sunne fra EUE ApS, hvor hun bad om fremsendelse af forhåndstilsagnet om EU-støtte med henblik på at være klædt på til at varetage opgaven med Energiklyngen.

Hertil svarede David Drachmann-Sunne fra EUE ApS den 12. september 2016 følgende: "Der er brugt flere hundrede timer på dette projekt – hvoraf en del er betalt af EPM udvalget og Slagelse Erhvervscenter og jeg er nødt til at bede dig respektere, at det ikke er noget man bare lige kan sende – endsige blot lige overdrage på en mail [...]"

Den 14. september 2016 sendte Managing Director EUE David Drachmann-Sunne e-mail til Lone Wenzell og Jane Wiis, hvoraf fremgik: "[...] Som jeg nævnte i telefonen, - er vi nu med accepten af EU ansøgningen senest, nået i mål med første del af arbejdet.

FINANSIERING (forenklet)

1 brintbus (håndlavet i enkelt stk.) koster ca. 600.000 €

1 "grøn" dieselbus produceret i masse produktion ca. 200.000 €

Differencen på ca. 400.000 € skal dækkes af EU, Regionale og Nationale tilskud.

Vi har nu modtaget ca. 200.000 € i tilskud fra EU pr. bus + nogle ekstra midler til etablering af en brint BUS tankstation (i alt ca. 2,3 mio. €)

De resterende 200.000 € skal vi skaffe fra Regionen og Staten (hvilket vi har en temmelig positiv begrundet formodning om vil lykkes)

Der forestår nu følgende arbejder (stærkt forenklet):

- De konkrete forhandlinger omkring det resterende tilskud
- Identificering af egnede ruter (EUE ApS har et forslag klar)
- Udarbejdelse af udbudsmateriale sammen med Movia – formentlig med dispensation
- Samtale med leverandørerne (busselskaberne)
- Flere andre lignende opgaver [...]

Skulle Regionen og den danske stat, imod al forventning, IKKE ønske en førerrolle i denne teknologi og grønne omstilling inden for tung trafik – og vi derfor ikke kan skaffe midler til sidste del af finansieringen, kan vi stå af projektet, UDEN binding for Slagelse Kommune."

Den 3. oktober 2016 modtog EU-konsulent i Slagelse Kommune Signe Skovstrup Ethelberg e-mail fra Melanie Büscher fra EuroCenter⁴ med svar på en række spørgsmål vedrørende Horizon 2020 ansøgningen (JIVE-projektet):

"[...] Side 65 i ansøgningen beskriver finansieringsmodellen for den danske del af projektet over en 6 års periode. Projektet er sat til at vare 72 måneder, dvs. 6 år. Af oversigten fremgår det, at Slagelse Kommune sammen med Movia og EUE skal dække 4 % af udgifterne. Det er ikke videre udspecificeret.

Støttebrevet fra Slagelse Kommune, underskrevet af Villum Christensen, siger utvetydigt, at den lokale finansieringsstrategi er på plads – men den siger ikke, hvor meget der skal finansieres og hvad der konkret skal finansieres. Men jeg får indtrykket af, at der fra kommunal side i hvert fald ikke er noget i vejen for, at projektet kan gennemføres og at projektresultaterne vil kunne bruges efterfølgende [...]

Umiddelbart er mine konklusioner derfor følgende:

⁴ EuroCenter i Styrelsen for Forskning og Uddannelse

- Slagelse Kommune har i et eller andet omfang sagt ja til at støtte projektet. Støttebrevet taler om "local funding strategy" og at "local funding will be made available". Men der står ikke, hvor meget der er tale om [...]
- Ingen af disse dokumenter er forpligtende i forhold til EU-projektet. I har ikke skrevet under på noget i forhold til EU og er derfor ikke juridisk forpligtet i forhold til EU-projektet."

Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget besluttede på møde den 3. oktober 2016 at bevillige 350.000 kr. til tilkøb af eksterne kompetencer med henblik på at øge fremdriften i udviklingen af Energiklyngen.

Det fremgik af dagsorden for mødet, at "[...] efter ansøgning fra EUE er der givet forhåndstilsagn fra EU om medfinansiering på 17,3 mio. kr. Der udestår en række opgaver, bl.a. at pege på restfinansieringen af projektet, inden en endelig aftale med EU kan indgås. Den lokale produktion af brint udgør et væsentlig grundlag for, at businesscasen for brintbus-projektet kan hænge sammen [...]"

Det fremgik videre af sagsfremstillingen, at forvaltningen vurderede, at der var behov for at sætte særligt ind i forhold til "færdiggørelse af fase to af ansøgningen til EU omkring brintbusser, herunder afklaring af finansiering [...]"

Det fremgik af mødereferat fra møde mellem Slagelse Kommune og EUE ApS den 12. oktober 2016 hvor følgende medarbejdere fra Slagelse Kommune deltog: Lone Wenzell, Flemming Kortsen, Mette Lücke Pedersen og Sige Skovstrup Ethelberg og følgende deltog fra EUE ApS: David Drachmann-Sunne og Lars Jakobsen, at "[...] EUE oplyser, at der er meget positiv dialog med Region Sjælland vedr. finansiering, og at der desuden arbejdes på finansiering i samarbejde med Transport- og bygningsministeriet [...]"

Slagelse Kommune og EUE ApS indgik den **28. oktober 2016** konsulent aftale om levering af konsulentytelser i forbindelse med brintbus-projektet. Aftalen løb fra 28. oktober 2016 til 31. december 2016.

Det fremgik af pkt. 3.2. i konsulent aftale mellem Slagelse Kommune og EUE ApS af 28. oktober 2016:

"[...] Der er opnået et "fase 1 tilsagn" om tilskud til køb af 10 brint busser og etablering af tankanlæg i alt 17,3 mio. kr. Dette tilskud udgør lidt under en 1/3 af den samlede anlægsudgift, og er en klar blåstempling af Slagelse Kommunes brint strategi.

For at projektet kan iværksættes og gennemføres med de deraf følgende beskrevne fordele, er det nødvendigt med yderligere økonomisk tilskud på ca. 26 mio. kr. fordelt på 4 år (2018-2021) og et tæt samarbejde mellem følgende fase 2 og 3 partnere: Region Sjælland, Transport- og bygningsministeriet, Movia mfl.

EUE ApS udarbejder ansøgningsmateriale, notater, risiko vurdering, koordinerer, afholder møder, er tovholder, og driver processen for Slagelse Kommune med det formål at have et forpligtende tilsagn fra fase 2 og 3 partnere, om de resterende finansielle midler inden underskriftdaten d. 23. 12.2016."

David Drachmann-Sunne fra EUE ApS fremsendte den 2. november 2016 statusrapport for aktiviteterne i Energiklyngen til Lone Wenzell, hvoraf det bl.a. fremgik: "[...] For at understøtte vækstinitiativerne omkring implementering og udvikling af aktiviteter indenfor brint i Slagelse Kommune, fik EUE 20-11-2015 af Slagelse Erhvervscenter, stillet som opgave, at forsøge at få indskrevet Slagelse Kommune som deltager i ansøgningen til et call under FCH-JU, hvor der skulle indsættes en større flåde af brintbusser i Europa. Som resultat af den stillede opgave og et intenst arbejde med interessenter på tværs af hele Europa blev der indleveret ansøgning til FCH-JU under projektnavnet JIVE, 3. maj 2016.

Efter at være blevet evalueret henover sommeren modtog de indskrevne projektpartnere 06-09-2016 meddelelse om, at projektansøgningen var blevet

forhåndsgodkendt og deltagerne i Slagelse Kommune dermed potentielt kunne modtage 17,3 mio. kr. i tilskud til aktiviteterne beskrevet i projektet. På bagkant af tilsagnet fra FCH-JU omkring de 17,3 mio. kr. forestår 2. del af projektet, nemlig at sikre tilskud således, at præmissen for Slagelse kommune omkring omkostningsneutral implementering af brintbusser kan sikres [...]"

Herudover fremsendte David Drachmann-Sunne, den 2. november 2016, oprids af hovedpunkterne i ansøgningsforløbet for JIVE (brintbusser) til Lone Wenzell, hvoraf fremgik:

"[...] For at rette op på en udtalt misforståelse, så er der indleveret en EU-ansøgning og denne er blevet forhåndsgodkendt af FCH-JU. Det arbejder der pågår fra dags dato og indtil 23/12-2016 er udelukkende, at man bekræfter sin medvirken i projektet, samt at man har styr på hele økonomien i sit projekt [...]"

Senere i samme dokument skriver EUE, at "[...] ud over de rent formelle ting der skal laves i forhold til at få styret ansøgningen i mål til endelig underskrift, så er det helt store arbejde der skal udføres at skaffe den manglende funding for at holde Slagelse Kommune omkostningsneutral i forhold til indsætning af brintbusser [...]"

Til sidst i dokumentet skriver EUE, at "[...] processen er allerede forberedt, således at det potentielt vil være muligt at skaffe det manglende tilskud. Selv med forberedelserne bliver det en udfordring at opnå tilskud i tide, men det er afgjort ikke umuligt [...]"

I e-mail af 6. november 2016 fra erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell til borgmester Stén Knuth fremgik det, at forvaltningen havde indgået aftale med EUE ApS om at varetage opgaven med at gennemføre fase to af ansøgningen til EU. Det fremgik videre af e-mailen, at en del af opgaven for EUE ApS bestod i at skaffe yderligere finansiering til projektet.

I e-mail af 7. november 2016 fra David Drachmann-Sunne fra EUE ApS til David Meinke fra Region Sjælland, fremgik følgende:

"[...] Projektets gennemførelse er helt afhængig af et tæt samarbejde og økonomisk støtte og opbakning fra Region Sjælland, Movia, Transport- og bygningsministeriet samt Energiministeriet. Vi er ligeledes af forskellige årsager, op imod en "næsten umulig" tidsplan – men grundet projektets helt unikke karakter, sætter vi ALT ind på at møde deadlines [...]"

Projektleder Lars Jakobsen fra EUE fremsendte ved e-mail af 8. november 2016 til EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg i Slagelse Kommune en række dokumenter, bl.a. "notat omkring roller i JIVE og forberedelsen af denne. Slagelse Kommune – Movia – EUE – mfl.", hvoraf fremgik:

"[...] EUE: vil i samarbejde med Slagelse Kommune, fortsætte med at koordinere processen for ansøgningen frem til underskrift 23/12-2016. I tillæg vil EUE, bl.a. med brintbus projektet som omdrejningspunkt, fortsætte med at tiltrække virksomheder, teknologier og investorer til området omkring EnergiPark Korsør.

Roller:

- *Drive processen frem til endelig underskrift på JIVE 23/12-2016*
- *Forestå afsøgningen af yderligere tilskud til JIVE/implementeringen af brintbusser nationalt og regionalt [...]"*

Endvidere fremsendte projektleder Lars Jakobsen fra EUE ved e-mail af 8. november til EU-konsulent i Slagelse Kommune "notat omkring risikovurdering", hvoraf fremgik, at EUE vurderede, at sandsynligheden for, at EUE ApS ikke opnåede tilsagn om matchfunding til brintbus-projektet var 40 %.

Ved e-mail af 9. november 2016 skrev projektleder i EUE ApS Lars Jakobsen til JIVE-konsortiet v/Hamish Nichol, og forespurgte om muligheden for at få udskudt fristen for aflevering af bekræftelse på matchfunding fra EUE ApS.

Til dette svarede Hamish Nichol:

"[...] The purpose of the letter is to show that the region/city is committed to delivering the JIVE project and that the necessary match funding has already been sought, and in principal approved with a formal announcement expected on xx/yy date.

What has happened previously is FCH JU funding has been agreed for a project and instead of starting straight away there is a delay of a year or more when the project went out looking for match funding, with no certainty that it would get it.

With JIVE the FCH JU want to make a lot of noise in the media about the project and it would not look good if the project deployments were then delayed whilst seeking funding, hence their request for confirmation of match funding.

The wording can be quite loose and non-committal, this isn't a contractual document but rather a demonstration of the commitment towards the aims of the JIVE project (to deliver 10's of FC buses to regions/cities around Europe) and that you have the funding in place (if not announced) for the project to proceed at the start of 2017 [...]"

Projektleder i EUE ApS Lars Jakobsen fremsendte den 18. november 2016 brev til Hamish Nichol fra JIVE-konsortiet, hvor EUE ApS v/David Drachmann-Sunne og Slagelse Kommune v/Lone Wenzell bekræftede, at der var søgt om matchfunding hos Transport-, Bygning- og Boligministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet samt Region Sjælland.

Følgende fremgik af brevet:

"[...] Slagelse has sought match funding from national sources to financially secure the project

The sources of funding are:

Ministry of Transport and Building EUR	Applied funding: 6.370 mio.
Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate EUR	Applied funding: 6.370 mio.
Region of Zealand EUR	Applied funding: 6.370 mio.

For the no. 1. priority, which is funding through either the "Ministry of transport and building" or "Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate" will be done as part of the total Danish Finance act for 2017. The feedback in the process is very positive and a final answer in the matter of the Danish Finance act for 2017 will be received at latest 15th of December.

For the no. 2. priority, which is funding through the Region of Zealand we have also received positive feedback, because they see the great potential in finally playing a decisive role in green transformation of public transport. There are ongoing negotiations with the Region of Zealand and they look very positive on the project. The target for a confirmation of this before Christmas 2016, there will be first preliminary confirmation by 1st of December 2016 [...]

For all the sought funding, it is the case that everything will be in place for the project to proceed at the start of 2017."

David Drachmann-Sunne fra EUE ApS fremsendte den 18. november 2016 e-mail til Lone Wenzell, Iben Brinkland, Signe Skovstrup Ethelberg, Flemming Kortsen, fra Slagelse Kommune, udvalgsformand Villum Christensen og David Meinke fra Region Sjælland, hvor David Drachmann-Sunne orienterede om status på arbejdet med funding.

Det fremgik af e-mailen:

"[...] I henhold til gældende kontrakt, er processen igangsat mht. at ansøge Region Sjælland, relevante ministerier samt Movia om finansiel støtte til "del finansiering" af brint bus projektet under FCH-JU programmet [...]"

Videre fremgik af e-mailen, at udvalgsformand Villum Christensen havde forelagt projektet mundtligt overfor Transport-, Bygning- og Boligministeriet v/departmenteschef Jacob Heinsen. Ministeriet var "positivt indstillet, dog usikkerhed omkring mulighederne for ledige puljer til formålet."

Dette ville blive undersøgt og afventede afklaring.

I forhold til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet fremgik det af e-mailen, at udvalgsformand Villum Christensen havde forespurgt i ministeriet om støttemuligheder vedrørende brint bus projektet. Ministeriet havde ikke mulighed for at kommentere på sagen før finansloven var vedtaget, og kontakten ville herefter genoptages.

I forhold til Region Sjælland fremgik det af e-mailen, at der var afholdt møde med Region Sjælland v/udviklingschef David Meinke, hvor en række kommende mulige aktiviteter havde været drøftet bl.a. vurdering af brintens rolle i det fremtidige transport billede og kontakt til transport- og logistiklynge i Region Sjælland i Køge.

Områdechef Jeppe Gaard fra Movia fremsendte den 6. december 2016 e-mail til Flemming Kortsen fra Slagelse Kommune, hvor Movia svarede på tre spørgsmål vedrørende brint bus projektet. Spørgsmål 3 vedrørte finansiering/funding.

"Spørgsmål 3:

Hvilke muligheder har Movia for at deltage som partner i projektet?

Svar:

Movia deltager gerne som partner i et brintbusprojekt og kan bistå med udbud af brintbusdrift på relevante buslinjer og samarbejde med operatørerne om gennemførelse af projektet.

Movia har ingen frie midler til støtte af et brintprojekt, men Movia har en anlægspulje, der i det omfang den finder finansiering bl.a. kan støtte grøn omstilling af bustrafikken. Det er Movias bestyrelse, der fastlægger anlægspuljens størrelse og gennemfører én årlig udmøntning. Anlægspuljens størrelse meldes ud 1. maj i de år, hvor der er penge i anlægspuljen. Ansøgningsfristen er herefter 1. december. Der har således netop været frist for ansøgninger til puljen, der i 2016 udgør 3,6 mio. kr. Det er endnu ikke afklaret om der vil være midler i puljen i 2017."

I e-mail af 9. december 2016 David Drachmann-Sunne fra EUE ApS til Lone Wenzell og Iben Brinkland fra Slagelse Kommune fremgik følgende:

"[...] Der vil tilgå os yderligere information d. 13.12.2016, hvor det retningsgivende notat fra Region Sjælland og Movia vedr. brint bus projektet, foreligger. Det er os dog bekendt, at Movia som udgangspunkt stiller sig positivt overfor at projektet realiseres. Viser notatet fra Region Sjælland en positiv tilgang til projektet, skal der omgående udarbejdes en handlings- og procesplan for det videre politiske forløb [...]"

Iben Brinkland fra Slagelse Kommune fremsendte den 20. december 2016 e-mail til Lone Wenzell og Flemming Kortsen fra Slagelse Kommune, Kim Bøhmert fra Slagelse Erhvervscenter samt David Drachmann-Sunne fra EUE ApS, hvoraf følgende fremgik:

"[...] Transport-, Bygge- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bakker op omkring projektet, og vil gerne deltage, hvis der kan skaffes den fornødne finansiering. Der er også, oplever vi, opbakning til at medvirke i at finde finansieringen, men der står ikke ventende midler, som umiddelbart kan udbetales til brintbusprojektet [...]"

JIVE-konsortiet skal have en tilbagemelding. Konsortiet har meldt ud, at vi kan vente med at indtræde endeligt til foråret 2017, når denne afventen beror på finansieringen. Vi bør selvfølgelig kun bede konsortiet om at afvente, hvis vi realistisk mener, at der mulighed for at skaffe finansiering. Det er vores vurdering ud fra de modtagne tilbagemeldinger, at vi bør fortsætte i projektet [...]"

Flemming Hansen fra Slagelse Erhvervscenter A/S fremsendte den 6. januar 2017 e-mail til borgmester Stén Knuth, byrådsmedlem Flemming Erichsen, udvalgsformand Villum Christensen og Lone Wenzell med bemærkninger til dagsordenen til møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 9. januar 2017.

Følgende fremgik af bemærkningerne:

"[...] 2. SEC agter naturligvis at leve op til Samarbejdsaftalen

Det fremgår af sagsfremstillingen, at administrationen indstiller, at der etableres en programlederfunktion, forankret i Kommunen i stedet for den hidtidige projektledelse, varetaget af Slagelse Erhvervscenter.

Jfr. Samarbejdsaftalen er det Erhvervscentrets opgave at arbejde med erhvervsfremme, tiltrækning af virksomheder og være sparringspartner for lokale, regionale og nationale beslutningstagere i forhold, der vedrører fastholdelse og udvikling af det vestsjællandske erhvervsliv. Erhvervscentrets medarbejdere vil derfor naturligvis fortsætte dette arbejde – også i relation til Energipark Korsør projektet og opgaven med at tiltrække cleantech- og energivirksomheder til Kommunen, bl.a. med henblik på klyngedannelse, symbioseprojekter m.m.

Arbejdet med at skaffe finansiering til brintbus-projektet og den videre udvikling heraf, evt. etablering af EMKC og vindturbine samt arbejdet med lokalplaner etc., er kommunalt anliggende og ligger uden for Samarbejdsaftalen, med mindre andet er særskilt aftalt.

Vi må således sige fra i forhold til den fremlagte model, men er enige i en omorganisering, der entydigt fastlægger, at Kommunen varetager sine opgaver og Erhvervscentret tilsvarende de opgaver, som er overdraget til os [...]"

Den 9. januar 2017 fremsendte David Drachmann-Sunne fra EUE ApS e-mail fra JIVE-konsortiet til udvalgsformand Villum Christensen, byrådsmedlem Knud Vincents og Lone Wenzell, hvoraf det fremgik, at Slagelse Kommune havde fået accept fra JIVE-konsortiet til udskydelse af fristen for fremskaffelse af medfinansieringen til en endnu ikke fastsat frist senere i 2017.

Projektudvikler i Slagelse Kommune Iben Brinkland sendte e-mail (dato mangler) til udvalgsformand Villum Christensen, hvor følgende fremgik:

"Hej Villum

Vi har brug for lidt hjælp her. Vi havde den 20. december 2016 møde med Transport-, Bygge- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Jeg har vedhæftet den interne orientering, som jeg lavede til mødet. Det korte af det lange er, at vi skal arbejde med at skaffe politisk flertal for enten en forståelse af, at tilbageløbsmidler skal anvendes til det oprindeligt tildelte formål, hvor vores projekt så nok er det eneste eller for at regeringen som led i det kommende energiforlig tildeler midler til storskalaafprøvning af brint til tung kollektiv trafik.

Hvordan gør vi det, hvad skal vi konkret gøre for at bearbejde beslutningstagere? Kan du hjælpe med forslag?

På mødet i ministerierne kunne jeg forstå, at det er nemmere at få regeringens støtte, hvis regeringen ikke er de eneste, som skal komme midler i projektet. Vi er derfor i gang med at lave materiale, som skal belyse, hvad projektet handler om, herunder at Slagelse Kommune også tager økonomisk medansvar (medgået arbejdstid og indkøb af konsulentbistand).

Vi arbejder også fortsat med at få økonomisk støtte fra regionen og Movia og så selvfølgelig med at fastholde deres opbakning til projektet [...]"

Udvalgsformand Villum Christensen svarede den 23. januar 2017 følgende:

"Kære Iben

I skal sådan set "bare" lave et rigtig godt projekt/ansøgningsgrundlag, så skal jeg nok få talt med ordførerne. Regeringen i dette tilfælde, vil formentlig sige energiministeren, og han vil så forelægge projektet for forligsgruppen (dvs. energiordførerne) i energiforliget, hvor vi er kommet med efter regeringsændringen. Første del er således at få embedsmændene til at synes om det. Formentlig nogle af dem, I allerede har talt med. Jeg foreslår, at I fremsender et foreløbig projekt til en af de pågældende, og beder om kommentarer, inden det bliver fremsendt officielt. Kh Villum".

Økonomiudvalget behandlede på møde den 23. januar 2017 sag om samarbejde med eksterne leverandører (EUE ApS), hvor udvalget fik forelagt en redegørelse for samarbejdet med EUE ApS samt spørgsmål stillet fra udvalgets medlemmer til dette samarbejde. Spørgsmålene vedrørte ikke funding.

I forbindelse med opfølgning på møde i Økonomiudvalget den 23. januar 2017 havde borgmester Stén Knuth indhentet udtalelser fra SK Forsyning A/S samt Slagelse Erhvervscenter A/S vedrørende samarbejdet med EUE ApS. Spørgsmål 2 vedrørte matchfunding.

Følgende fremgik af notat af 27. januar 2017 i forhold til SK Forsyning:
 "[...] Spørgsmål 2: Hvordan er SK Forsyning A/S involveret i bestræbelserne på at skaffe finansiering til "Brintbusprojektet", og har SK Forsyning A/S været involveret i de afholdte møder med ministerierne i december 2016?
 Svar: SK Forsyning er ikke involveret [...]."

Følgende fremgik af notat af 27. januar 2017 i forhold til Slagelse Erhvervscenter:
 "[...] Spørgsmål 2: Hvordan er Slagelse Kommune og Slagelse Erhvervscenter involveret i bestræbelserne på at skaffe finansiering til "Brintbusprojektet", og har Slagelse Erhvervscenter A/S været involveret i de afholdte møder med ministerierne i december 2016?
 Svar: Slagelse Erhvervscenter A/S er ikke – og har aldrig været involveret i hverken forsøg på kapitalfremskaffelse eller møder med ministerierne [...]."

På møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 6. februar 2017 blev udvalget orienteret om status for energiklyngeprojektet.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at "[...] der er forhåndstilsagn til EU-støtten til projektet, og der arbejdes på at få den nødvendige medfinansiering på 47 mio. kr. på plads. Denne opgave er varetaget af virksomheden EUE ApS. Sidste leverance i dette aftaleforhold var mødet den 20. december 2016 med Transport-, Bygnings- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Tilbagemeldingerne fra ministerierne går på, at ministerierne bakker op omkring projektet, men kan kun frigøre den fornødne likviditet, hvis der kan skaffes politisk flertal for det i regeringen. Administrationen anbefaler derfor, at der arbejdes videre med dette, såfremt partnerne i JIVE-konsortiet vil lade Slagelse Kommune forblive i projektet med henblik på at finde den fornødne medfinansiering.

For at kunne sikre dette, arbejdes der med den fortsatte bearbejdning af ministerierne, idet den statslige støtte vil være afgørende for projektet. Herunder arbejdes der med at dokumentere kommunens eget bidrag (betaling af EUE ApS og medgået arbejdstid). Der arbejdes videre med fastholdelse af interessen hos Region Sjælland og Movia [...]"

På møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 6. februar 2017 fik udvalget forelagt en orientering om status for JIVE-samarbejdet og EU-ansøgningen.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at "[...] der udestår fortsat at skaffe medfinansieringen, hvorfor der pågår møder med/korrespondance med hhv. Region Sjælland og Transport-, Bygge- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og

Klimaministeriet. Der er den 9. januar 2017 indhentet accept fra JIVE-konsortiet for udskydelse af fristen for fremskaffelse af medfinansieringen til en endnu ikke fastsat frist senere i 2017. Den endelig tilslutning til JIVE-samarbejdet skal være underskrevet af partnerne, senest den 15. februar 2017, hvis partnerskabet i konsortiet skal fastholdes.

Tilbage meldingen fra Region Sjælland er fortsat, at de bakker op om projektet. Tilbage meldingen fra Movia er også uændret opbakning til projektet. Der har været afholdt møde omkring tilrettelæggelsen af idriftsættelsen af busserne. Der arbejdes videre med opfølgningen på mødet med Transport-, Bygge- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet den 20. december 2016 i forhold til at etablere grundlag for en regeringsbeslutning om at støtte satsningen. Konkret arbejdes der med at få tilskud svarende til medfinansieringsbehovet samt dispensation fra el-afgifterne, for så vidt angår den flukturende VE-strøm fra Storebælt (overskydende strøm fra havvindmøllerne) til forsøg med grøn omstilling herunder brintproduktion i EnergiPark Korsør [...]"

Lone Wenzell fremsendte den 13. februar 2017 e-mail til David Drachmann-Sunne fra EUE ApS, hvoraf det fremgik, at "[...]Slagelse Kommune gerne vil cleantech, herunder at komme konstruktivt videre i forhold til brintbus satsningen. Fra politisk side kom der i sidste uge en tydelig udmelding omkring dette. Fra administrativ side vil vi arbejde for fremdrift og tager naturligvis ansvar for at dette sikres. Vi mener således, at fundamentet er til stedet, og det er derfor også Slagelse Kommunes klare forventning, at EUE skriver under overfor JIVE konsortiet[...]"

EUE ApS underskrev den 15. februar 2017 overfor JIVE-konsortiet.

Den 17. februar 2017 blev der afholdt et møde mellem Movia v/Victor Hug og Tommy Frost og Slagelse Kommune v/Iben Brinkland. Det fremgik af Movias notat fra mødet, at "Movia har tidligere meddelt Slagelse Kommune, at Movia umiddelbart ser "et vindue" i 2019, hvor det i forbindelse med udløb af kontrakt for 3 driftsbusser på linje 901 og 902 vil være muligt at indsætte brintbusser på buslinjer, der har Korsør som den ene endestation. [...]"

Videre fremgik det af Movias notat, at "såfremt Slagelse Kommune meddeler Movia, at der er skaffet den fornødne finansiering af brintbusforsøget, så etableres der en arbejdsgruppe, forankret i SAN med deltagelse af KON og RÅD samt Slagelse Kommune med henblik på at få udarbejdet en konkret projektbeskrivelse med tidsplan, roller, ansvar, økonomi samt aftale- og udbudsforhold."

På byrådsmøde den 27. februar 2017 havde Socialdemokraterne fremsat forslag om brintbus-projektet. Forslaget udsprang af fællesmødet mellem Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 10. februar 2017.

Byrådet besluttede følgende vedrørende funding til brintbus-projektet:

"[...]"

1) Vi bakker alle fuldt og helt op om brintbus-projektet og energiklyngetankegangen, idet dog brintbus-projektet er i fokus lige nu.

"[...]"

3) Brintbus-projektet støttes helt aktuelt i form af udarbejdelse af et prospekt, der skal være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet.

4) Forvaltningen skal have hjælp til at gøre prospektet færdigt og støtte op om arbejdet med at skaffe investorer, og der er enighed om, at forvaltning – efter udbud – indhenter fornøden ekspertise til at gennemføre dette [...]"

Lone Wenzell fremsendte den 28. februar 2017, kl. 09:40 e-mail til David Drachmann-Sunne fra EUE ApS til brug for afrapportering til JIVE omkring status på Slagelse Kommunes arbejde med matchfunding.

Det fremgik af e-mailen, at Lone Wenzell bl.a. fremhævede følgende aktiviteter i forbindelse med funding:

Møder med Movia om brintbus satsningen og drøftelser af fremtidigt samarbejde
 Møde med direktør i Region Sjælland om fremtidig erhvervs-satsning, herunder
 Slagelse Kommunes potentialer i clean tech branchen
 Samarbejde med uddannelsesinstitutioner (STU og Selandia) om innovationsworkshop
 med fokus på fysisk udvikling af arealer for clean tech
 David Drachmann-Sunne fra EUE ApS svarede Lone Wenzell den 28. februar 2017, kl.
 15:32, at JIVE-konsortiet udelukkende interesserede sig for aktiviteter, der allerede var
 udført samt den fremadrettede procesplan for at skaffe matchfunding på 47 mio. kr.
 David Drachmann-Sunne vurderede, at flere af de nævnte aktiviteter var irrelevante i
 forhold til afrapportering til JIVE-konsortiet om matchfunding.

Ved brev af 2. marts 2017 fremsendte Transport-, Bygnings- og Boligministeriet svar til
 Iben Brinkland fra Slagelse Kommune vedrørende mulighederne for statslig
 medfinansiering af brintbusser i Korsør, hvoraf det fremgik, at der ikke var afsat midler
 til støtte af projekter med brintbusser, hverken i Transport-, Bygnings- og
 Boligministeriet eller i Energistyrelsen.

Den 8. marts 2017 afholdtes et møde mellem EUE ApS v/David Drachmann-Sunne og
 bestyrelsesformand for EUE ApS Lars Riise, og Slagelse Kommune
 v/kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell.

På mødet behandles en række emner, herunder spørgsmålet om matchfunding til
 brintbus-projektet.

KL-konsulenterne har om den del af samtalen, der omhandlede matchfunding noteret
 sig følgende fra transskribtionen fra mødet:

Kommunaldirektør Jane Wiis: "[...] i hvor høj grad skal jeg risikere borgmesterens og
 alle mine bestyrelsesmedlemmers, hvad kan man sige, renommé på at køre lige ind i
 muren. Det skal vi jo vurdere på, altså hvor tror vi på det. Altså, jeg kan se på
 ansøgningen, da du lavede den for os, at der vurderede vi matchfunding. Altså,
 risikoen for at vi ikke opnår den var 40 % og derunder. Og jeg tror, at vi nu er nødt til at
 vurdere på ny
 [...]

Men det er bare for at sige, altså med den indsigt jeg har i offentlig funding. Den der
 risiko procent den er gået voldsomt i vejret, Og det tror jeg, at vi skal snakke med
 hinanden om, så vi er klar på, hvad betyder det her [...]"

Og senere:

Jane Wiis: "Skal vi satse på det eller skal vi gå en anden vej og sige til JIVE, hmm vi
 har nogle andre forhold nu, den matchfunding vi har søgt på det tidspunkt, der må vi
 sige, at forventningerne til matchfunding er faldet på nuværende tidspunkt [...]"

Og senere:

Lone Wenzell: "Der undrer jeg mig rigtig, rigtig meget over, at I så ikke har videresendt
 den mail, som jeg formulerede til dig på engelsk. Du ville gerne have den på engelsk,
 det fik du. Hvor vi jo netop afrapporterer, hvad vi har foretaget i den periode, og det
 tænker jeg, det kunne jo virkelig have været med til at tale det op. Der gjorde vi jo rigtig
 meget ud af at sige, vi har gjort alle de her ting for at synliggøre vores politiske
 interesse og vision. Og det tænker jeg, det kunne have været super godt, hvis den var
 videresendt. Og hvor du valgte en helt anden formulering, og der kan du have haft dine
 overvejelser. Det er fair nok [...]"

Lars Riise: "Men Lone, in all fairness, ikke, det vi skal fortælle dem om, det er, hvor vi
 står henne matchfunding".

David Drachmann-Sunne: "Med de 47 mio. kr."

Lars Riise: "Matchfundingmæssigt. Vi har fortalt dem, politisk er det på plads. Tre gange har vi besluttet, politikerne de vil det og bum. Så skal vi ikke fortælle dem, okay, vi har holdt et eller andet møde om en lokalplan. Eller et andet borgermøde. Det har intet med det at gøre. Fordi, det dækker henover. Det er på plads. Hvad sker der med matchfundingen? [...]"

Jane Wiis: "Ja, ja, ja, men der sker ingenting."

Lars Riise: "Nej"

Jane Wiis: "Der sker nul"

Lars Riise: "Ja, og hvad søren skal vi sige til dem?"

Jane Wiis: "Der sker nul. Forstået på den måde, at det at tilnærme sig en matchfunding i et offentlig regi, Lars, det er noget, der foregår over lang, lang tid."

Lars Riise: "Stille og roligt, ja"

Jane Wiis: "47 mio. kr. Det er satme mange penge, undskyld, jeg bander."

Lars Riise: "Det er sindsygt mange penge"

Jane Wiis: "Og det betyder jo, at vi er nødt til at rapportere til konsortiet, Hør nu her, vi kan ikke matchfunde på to uger. Det er simpelthen uladsiggørligt. Det kan være, man i forbindelse med ansøgningstidspunktet har haft nogle ideer om, det kunne lade sig gøre at nogle private folk med i noget og bum og bum og bum. Det den ligesom er indsnævret til, og det er også derfor, jeg lige starter med det, det er indsnævret til, at det er offentlig matchfunding. Og så er vi altså på en helt anden boldbane, end det ville være, hvis vi havde ti [...]"

Jane Wiis: "[...] så har vi lovet for meget. Det kan vi tage fælles ansvar for."

David Drachmann-Sunne: "Ja, ja"

Jane Wiis: "For det er jo klart, så skulle vi jo måske også have sagt på det tidspunkt, uha, det tror vi fandeme ikke rigtig på med det kendskab, som vi har til vækstmidlerne og hvad de har tilbage af penge og alle de der ting. Det kan vi – bum, bum."

David Drachmann-Sunne: "*Ved du hvad, du. Det er fuldstændig rigtig. Og vi har lidt i den organisation af, der er ikke - Altså, hvem har turde, hvem kunne, hvem skulle, og hvilken kontekst [...]. Jeg forstår sgu godt, man har gemt sig lidt bagved altså i den politiske situation, man har været i, man har stået lidt bag skærmene og sagt, jeg skal ikke sådan lige for langt op lige nu, vel. Altså, nu taler jeg om hele 2016 faktisk, det er jo helt naturligt.*"

Jane Wiis: "*Men selvom vi jo startede før sommerferien, det havde været det samme svar, David.*"

David Drachmann-Sunne: "*Ja, men vi står jo bare ikke. Jeg er ikke.. Og det var det, jeg ville sige til dig fundamentalt, jeg er ikke helt enig med dig i din betragtning om mulighederne. På nuværende tidspunkt tror jeg næsten ikke, det kan lade sig gøre. Det tror jeg, du har ret i [...]"*

Jane Wiis: "*Grundlæggende går det jo ud på for os at vurdere på, og nu er vi tilbage ved det, der hedder, skal vi kaste gode penge efter dårlige? Det er der nogen, der sådan snakker lidt om [...]"*

Jane Wiis: "Vi er inde i en risikovurdering af, hvor meget det vil koste os. Altså, at begynde med at lave lobby, som vi måske på risikobarometer vil sige.."

Lars Riise: "Den er hård"

Jane Wiis: "har 85 % chance, 90 % chance for at mislykkes. Fordi, i det øjeblik vi begynder med at aflevere, det kan jo koste os snildt også, hvis vi lægger vores ressourcer og alt dem, som ... koster jo ad helvedes til i timen, hvis jeg skal ind i departementet, og Altså hvis vi nu skal opgøre det på debiterbare timer, så er vi nødt til at opgøre vores. Det er der mange, der sådan har den idé om, at offentlige virksomheder, de opgør ikke deres egen arbejdskraftsindsats. Altså, hvad skal der til for, at vi skulle for eksempel over en treårig periode, nu snakker jeg bare, en treårig eller en toårig periode, skaffe 47 mio. kr. i offentlig funding. Der skal en kæmpe investering til. Fra vores side. Det er ikke noget, som I kan hjælpe os med. Det er noget, vi selv er nødt til at gøre. Der skal en kæmpe investering til af politisk commitment [...]"

Lars Riise: "Må jeg spørge om en ting. Havde du det overblik den femtende februar?"

Jane Wiis: "Hvad mener du med det?"

Lars Riise: "Ja, det er jo den femtende februar, I beder os om at skrive under over for JIVE"

Jane Wiis: "Man kan jo sige, at det havde jeg måske nok"

Lars Riise: "Ja, så det siger du, det havde du"

Jane Wiis: "Ja"

Lars Riise: "Men du sagde det ikke"

Jane Wiis: "Jo"

Lars Riise: "Nej"

Jane Wiis: "Nej, jeg sagde det ikke til jer"

[...]

Jane Wiis: "Fordi, jeg igen – Jeg er nødt til at sige til jer, jeg betragter jer som leverandører og intet andet. Og det er derfor, jeg siger, det havde jeg undersøgt. Men jeg har da klart – og det vil jeg da gerne sige i det her lukkede forum – sagt til mine ledende politikere, uanset hvem af dem vi taler om, at offentlig funding i denne her størrelsesorden, det er no-go. Det kan ikke lade sig gøre. Det tror jeg ikke på den korte tid, som vi ligesom havde estimeret, det skulle gøres."

David Drachmann-Sunne: "Hvad er det inde i dit hoved, hvad er billedet inde i dit hoved af den korte tid I havde estimeret?"

Jane Wiis: "*Jamen, det er jo, at hvis man skal lave denne her form for. Det er i hvert fald i den fortid, jeg nu har været inde i, så starter man jo, altså man starter i små bitte pilotprojekter, bygger, bygger, bygger, bygger. I hvert fald i offentlig funding. Og det vil sige, at man i stedet for at have lavet en ansøgning, vi kan altid kigge i bakspejlets solide klare lys på en ansøgning. Så ville man have startet lavere. Man skulle have sagt, ved du nu hvad, vi søger sgu om – vi søger 3 mio. kr. i EU-støtte. Det kan vi matchfunde op imod til en pilot. For eksempel. Og så ville jeg bygge det på. Trin for trin for trin. Det er sådan, erfaringen fra de EU-projekter, jeg ligesom har været i berøring med i andre sammenhænge. Det er, man opbygger ligesom, hvad kan man sige, tilliden både i det offentlige system og også i EU-systemet på, at man er en partner, der faktisk er i stand til at geare en pilot op og få den trykket længere og længere ud. Så jeg var startet, helt sikkert i et andet niveau."*

Lars Riise: "*Hvad synes du så ved – hvad tænker du så, vi kan gøre nu, Jane?"*

Jane Wiis: "Jamen jeg tænker, at ...altså, det skal vi jo rådgive hinanden om. Men grundlæggende så igen, jeg ser på jer som leverandør og forstandigt på den private side af det. Og jeg beder jer om at have respekt for, at vi har forstand på den offentlige side af det. Og den gensidige respekt."

Lars Riise: "*Ja, ja, der skal vi ikke over".*

Jane Wiis: "Den gensidige respekt, den har jeg selvfølgelig en forventning om, der er . Og det er også derfor, jeg siger, bliv du på jeres side af bordet. Og lad vær med at itvivlsætte de vurderinger, vi laver, som vi nok er de bedste til at lave. Jeg siger ikke, at det vi ligesom har gang i, ikke kan blive til noget, men jeg siger, at det bliver sandsynligvis i en noget langsommere takt, end vi havde håbet på [...]"

Lone Wenzell: "Og det var den drøftelse, vi havde op til den femtende. Hvor du jo siger, hvad havde vi tænkt os. Der havde vi den drøftelse, at det her – vores politikere vil rigtig gerne den vej, og vi skal gøre alt for at understøtte det. Vi tror bare, at det er en meget, meget længere tidshorisont, hvis det lykkes" [...]

David Drachmann-Sunne: "Hvad vi beslutter, der skal ske fremadrettet med JIVE"

Jane Wiis: "Vi blev jo enige. Det, jeg siger nu, og det du ligesom fisker efter, så at sige. Jeg vil gerne, og det vil jeg også gerne betale et par timer for, lad os sige den på den måde. Jeg vil gerne have en situation, hvor vi får, hvad kan man sige, får trukket matchfundingen længere ud i perspektiv. Det vil jeg godt opnå. Hvis jeg skal det-"

David Drachmann-Sunne: "Kan du sætte ord på det, kan du sætte længde på det?"

Jane Wiis: "Hvis vi kigger på energiforliget og aftræk på det, kigger på de vækstmidler, vi muligvis skulle have fat i hos Tue og Co., ikke, så er vi fremme i 19-20 stykker" [...]

Jane Wiis: "Der vil vi komme til at geare vores egen organisation på en anden måde. Det er igen det, jeg sagde lige før, der er ikke ret mange kommuner i Danmark, der er gode til det her. Det er det, I leverandører lever af. Men hvis vi skal blive en professionel kunde i EU-sammenhænge, og det vil vi da gerne erkende, sådan som det ligger nu, det har vi måske ikke 100 % været. Nu er det ikke os, der har været den primære kunde, det har startet et andet sted, hvor vi lige som ikke har haft fuldstændig hands-on på det, og nu skal vi ligesom tage ansvar for noget sådan halvvejs, og hvad ville vi have gjort i tilfælde af, at vi var startet, så havde vi gjort det, som jeg sidder og siger nu og ikke have sat EUE ind som førstepartner" [...]

Jane Wiis: "[...] 1) Jeg har haft en god, afklarende samtale med jer, jeres virksomhed, det I står for. Jeg har en klar aftale med jer om, at I mod et meget, meget symbolsk beløb, er i gang med at finde ud af, hvordan vi (Slagelse Kommune) kan indtræde som førstepartner i JIVE og 2) Hvordan får vi modereret forventningerne til tempoet på den matchfunding. Det betyder jo, at vi går ud og siger, vi opgiver overhovedet ikke JIVE, vi ommøblerer lidt, fordi det er svært at skaffe 47 mio. kr. på et år, men vi tror stenhængende sikkert på, at det kan lade sig gøre, hvis vi får lidt længere tid til at arbejde med det." [...]

David Drachmann-Sunne: "Nej, jeg har det fint med det. Og der er jo to ting i det her, hvis man skal se det fra vores side rent forretningsmæssigt, og det skal jeg jo også ind imellem. Så igen er det her isoleret. Hvis vi laver denne her øvelse, der godt kan ende med, at vi sammen siger, ved I hvad af forskellige årsager, vi må simpelthen stå af projektet her, sammen står vi af brintbus projektet. Men vi har brugt tid på at undersøge, og det gør vi ordentligt. Men vi sætter fuld fokus ind på at lave det her i energiparken og så videre. Så har vi jo som virksomhed en stor interesse i, med det kendskab og med det hele, når det nu engang et eller andet sted er vores idé, så har vi rigtig meget, vi kan byde ind med i forbindelse med for eksempel kompetencecenter og blandt andet det her, salg af grundene, tiltrækning af virksomheder, men det behøver ikke være betalt af kommunen"

[...]

Den 10. marts 2017 videresendte kommunaldirektør Jane Wiis sit konklusionsmail til borgmester Stén Knuth fra møde afholdt den 8. marts 2017 mellem Jane Wiis og Lone Wenzell fra Slagelse Kommune og David Drachmann-Sunne og Lars Riise fra EUE ApS. Hun bemærkede i den forbindelse bl.a., at "[...] Det er med baggrund i de seneste sonderinger hos Region Sjælland og relevante ministerier Slagelse Kommunes vurdering, at der ikke kan findes matchfunding finansieret af eksisterende midler. Dette senest bekræftet i skrivelse fra Energiministeriet til Slagelse Kommune. Det vurderes således ikke realistisk at skaffe en forpligtende offentlig matchfunding på samlet 47 mio. kr. inden udgangen af året. Slagelse Kommune vil dog afsøge, om der alternativt kan skaffes opbakning til hele eller dele af matchfundingen finansieret af evt. nye offentlige midler. Dette vil primært ske ad politiske kanaler ifm med det forestående energiforlig og fremadrettet i evt. kommende Regionale vækstmidler. En sådan indsats er dog helt betinget af, at Slagelse Kommune indtræder som fuldgyldig partner i JIVE projektet, så den nødvendige legitimitet kan opnås blandt de berørte aktører,

Det synes under alle omstændigheder afgørende, at tidsperspektivet for at skaffe den fornødne forpligtende matchfunding udvides betragteligt. EUE undersøger derfor, efter nærmere aftale, muligheden for at få udvidet tidsperspektivet med det sigte, at det opnåede forhåndstilsagn på 17 mio. i JIVE projektet kan opretholdes på den præmis, at en forpligtende offentlig matchfunding tidligst kan ventes opnået i 2019 [...]"

På møde i Økonomiudvalget den 20. marts 2017 fik udvalget forelagt svar på en række spørgsmål stillet af økonomiudvalgsmedlem John Dyrby Paulsen. Herudover fik udvalget forelagt et konklusionsreferat fra møde den 8. marts 2017 mellem Slagelse Kommune v/Jane Wiis og Lone Wenzell og EUE ApS v/ David Drachmann-Sunne og Lars Riise.

Det fremgik af bilag til sagsfremstillingen, at økonomiudvalgsmedlem John Dyrby Paulsen havde stillet syv spørgsmål. Følgende spørgsmål vedrørte funding: *"Spørgsmål 1. Vi taler med vores folk på Christiansborg, der bekræfter, at der generelt er et positivt fokus på brintprojekter, men jeg vil gerne (snarest) have en opdateret tidsplan for projektet, så jeg nogenlunde ved, hvad jeg skal viderebringe for at understøtte projektet."*

Til dette svarede forvaltningen:

"Der er fremsendt diverse data og oplysninger til EU kommissionen ("fase to ansøgningen") og konsortiet afventer nu tilbagemelding fra kommissionen. I den mellemliggende periode skal der arbejdes på matchfunding. Slagelse Kommune med flere har fået udsat fristen for, hvornår matchfundingen skal være på plads. Der er ikke for nuværende en endelig dato, men erfaringen viser at for større EU projekter kan der gå op til et år eller mere, hvor det accepteres, at der arbejdes på matchfunding. Slagelse Kommune har dermed heller ingen forpligtelser, før matchfundingen er på plads, og kan for nuværende trække sig fra projektet, hvis der er ønske om det.

Der er 3 parter/instanser, der realistisk set kan komme på tale, når det handler om matchfunding i et omfang på 47 mio. kr., hhv. Movia, Region Sjælland og endelig styrelser og ministerier.

Vedr. Movia: der har været en række møder, dels vedr. muligheder for matchfunding via Movias udviklingspulje, dels vedr. driftsplanlægning, såfremt brintbusserne bliver en realitet. Movia har meddelt, at der ikke for nuværende er muligheder for matchfunding via udviklingspuljen.

Vedr. Region Sjælland: der har været afholdt møder med hhv. udviklingschef og udviklingsdirektør med henblik på at sondere muligheder for matchfunding via regionale vækstmidler. Der er positiv opbakning til projektet, men ikke for

nuværende mulighed for matchfunding. Ved seneste møde med udviklingsdirektøren i regionen, var der en åbning i forhold til den kommende vækststrategi for 2019 og frem, hvor clean tech kan blive et indsatsområde. Vi følger op på dette for i videst mulige omfang at påvirke positivt.

Vedr. statslige midler: dec. 2016 er der afholdt møde med Energistyrelsen og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet blandt andet med henblik på at afklare mulighed for at få del i tilbageløbsmidler fra uudnyttede midler. Der er den 2. marts 2017 meddelt afslag på denne mulighed.

Der resterer nu muligheden for, at projektet bliver tilgodeset i forbindelse med det energiforlig, der kører i foråret i 2017, og det er med dette energiforlig for øje, at der bl.a. udarbejdes et prospekt, der tydeliggøre intentioner og muligheder med et forsøg med brintbusser og tankanlæg til samme i Energi Park Korsør.

Der er ikke tvivl om, at møder såvel på politisk som administrativt niveau indenfor de næste to måneder vil være hensigtsmæssigt for at informere om projektets samlede potentiale såvel nationalt som internationalt i forhold til omstilling af tung transport til brint."

[...]

"Spørgsmål 3: Det står ikke fuldstændigt klart for mig, om der udelukkende skal findes investorer til brintbusprojektet, om der udelukkende skal findes offentlige finansieringskilder, eller om der er talt om en kombination af disse – kan dette forklares nærmere?"

Til dette svarede forvaltningen:

"En matchfunding med en størrelsesorden på 47 mio. kr. vurderes i Danmark kun at kunne findes via offentlige finansieringskilder, hvilket også er medvirkende til valg af leverandør af kommunikationsopgaven (prospektet). Hvis vi når frem til at projektet er en realitet, kan private investorer have interesse i at drift af en brinttank til brug for tung transport".

[...]

"Spørgsmål 5: Det blev ved EPM-ØK-fællesmødet sagt, at Slagelse Kommune er 3. parts deltager i brintbusprojektet, og at EUE er partner i projektet. Beslutningen på EPM-ØK-fællesmødet og bekræftelsen heraf på byrådsmødet om at støtte op om brintbus-projektet betyder vel så, at beslutningen fra ØK i januar om at sætte samarbejdet med EUE i bero er sat ud af kraft – eller?"

Spørgsmål 6: Hvad betyder arbejdsdelingen mellem EUE og Slagelse Kommune – partner henholdsvis 3. part – mht. afrapporteringen til EU samt kontakten til aktører i branchen?"

Forvaltningen svarede samlet på spørgsmål 5 og 6:

"Aktuelt foregår korrespondancen med JIVE konsortiet via EUE, der er partner. Slagelse Kommune har tidligere fået tilkendegivet, at det vil være muligt at skifte position fra at være tredje part til at være fulgyldig partner. Vi vurderer, at det nu er hensigtsmæssigt at forsøge at blive partner med henblik på at sikre større legitimitet i matchfundingprocessen. Slagelse Kommune har derfor forsøgt og forsøger fortsat at blive optaget som fulgyldigt partner. Dette er kun muligt ved positiv opbakning fra EUE.

[...]"

På møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 3. april 2017 fik udvalget forelagt en sag om Slagelse Kommunes engagement i JIVE-projektet. Det fremgik af sagsfremstillingen, at "[...] i fase 1 (ansøgningens udarbejdelse og fremsendelse til EU) arbejdes der i forbindelse med den danske del af ansøgningen med en strategi baseret på mulighed for, at 30 % af den samlede finansiering af projektet skal findes hos private virksomheder, 5 % hos Movia, 15 % hos Region Sjælland og 35 % skal finansieres af Slagelse Kommune og EUE [...]. I det endelige notat til JIVE-konsortiet, der konfirmerer medfinansieringsstrategien, og som fremsendes til

JIVE-konsortiet i november 2016, er de private virksomheder skrevet ud, og tilbage resterer Region Sjælland, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet [...] Indtil nu er det ikke lykkedes EUE at skaffe medfinansiering fra hverken private virksomheder eller offentlige instanser [...] Vurderingen er derfor, at medfinansieringen på 47 mio. kr. ikke vil kunne skaffes inden for en relevant tidshorisont [...]"

På møde den 18. april 2017 i Økonomiudvalget stillede byrådsmedlem Troels Christensen 10 spørgsmål, herunder spørgsmål nr. 5 og 8, der vedrørte matchfunding og lød sådan:

"5. Er det korrekt, som det beskrives i Sjællandske 280317, at forvaltningen ikke har haft aktiviteter med henblik på at skaffe medfinansieringen på 47 mio. kr. siden 2012/16, bortset fra et opfølgende brev til ministerierne i januar 2017?"

8. Er det korrekt, at Slagelse kommune - modsat postulerer herom fra borgmester og forvaltningen - ikke med EUE har indgået kontraktmæssig aftale om, at det er virksomheden, der er ansvarlig for at skaffe matchfunding, samt at Slagelse kommune omvendt har meddelt overfor JIVE, at kommunen varetager opgaven?"

Det fremgår endvidere af sagsmaterialet, at kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den 24. april 2017 til borgmesteren sendte en mail med følgende indhold:

"Kære Stén

Lone og jeg har med bistand fra DJØF besvaret de ti spørgsmål, som Troels Christensen fremsatte på Økonomiudvalgets møde. Svarene er vedhæftet i PDF. Såfremt du er indforstået med det vil vi bede Djøf fremsende svarene til KL/Steen Ballegaard..."

Det fremgår ikke af sagsmaterialet, hvordan borgmesteren svarede på denne forespørgsel. Det fremgår ligeledes ikke af sagsmaterialet, om borgmesteren videresendte disse svar til byrådet.

Svarene på spørgsmål 5 og 8 lyder som følger:

"5.

Svar:

Nej, det er ikke korrekt.

I forhold til JIVE og matchfundingen i 2017:

Der har været arbejdet videre med muligheder for fundament for brint busdrift og kontakt med Movia.

Der har været møde med Region Sjælland med henblik på muligheder for at brint som erhvervs-satsning kan indgå i den kommende udviklingsstrategi.

Der har været møde med Gate 21 med henblik på samarbejds muligheder omkring brint/energi

Energiklynge satsningen under Erhvervscentret er startet op

JIVE projektet er en delaktivitet under EnergiPark Korsør. Samlet set er der arbejdet med det overordnede program, hvilket bl.a. har medvirket til positiv medieomtale, som der er efterspurgt af konsortiet.

8.

Svar:

EUE ApS har frem til 1. januar 2017 qua aftalen med Slagelse Kommune haft opgaven med at skaffe matchfunding. Aftalen med EUE ApS udløb med udgangen af 2016, og Slagelse Kommune har derefter overtaget opgaven, idet ny aftale med EUE ikke er indgået."

4.2.1.2 Forvaltningens viden/indsigt i matchfunding til brintbus-projektet

4.2.1.2.1 *Perioden fra 1. december til 28. oktober 2016*

KL-konsulenterne har noteret sig, at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget på møde den 1. december 2015 traf beslutning om at godkende en bevilling på 350.000 kr. til brug for ansøgningen til EU-projekt vedrørende brintbusser.

Bevillingen blev tildelt Slagelse Erhvervscenter A/S, som i løbet af efteråret 2015 havde afdækket mulighederne for, at Slagelse Kommune, som den eneste danske kommuner, kunne blive en del af brintbus-projektet.

I sagsfremstillingen til møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 1. december 2015 fremgik det ikke nærmere, hvad det indebar at være med i projektet i forhold til medfinansiering af brintbus-projektet.

Det fremgik alene af sagsfremstillingen, at "ved deltagelse i projektet vil omkostninger til busser, brinttankanlæg m.m. være finansieret af projektet."

Det fremgik ikke af sagsmaterialet, hvilken viden forvaltningen i Slagelse Kommune havde om projektet, da Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 1. december 2015 traf beslutning om EU-ansøgningen, herunder de nærmere betingelser for matchfunding i forhold til projektet.

Udvalgsmødet fandt sted den 1. december 2015, men der blev allerede den 15. november 2015 indgået en konsulentaftale mellem Slagelse Erhvervscenter A/S og EUE ApS, hvoraf det fremgik af bilag til aftalen, at hovedopgaven i aftalen var at ansøge om deltagelse i EU-projektet om brintbusser.

Det fremgik af konsulentaftalen, at aftalen var "[...] gældende til slutleverance er leveret i henhold til milepælsplanen [...]"

Endvidere fremgik det af aftalens bilag, at EUE ApS skulle levere følgende til Slagelse Erhvervscenter A/S:

"EU ansøgning

Projektledelse, såfremt ansøgningen godkendes

Diverse konsulentopgaver i forbindelse med gennemførelse af projektet"

Det står ikke klart for KL-konsulenterne på baggrund af sagsmaterialet, hvad leverancerne i konsulentaftalen nærmere omfattede, samt hvilken periode konsulentaftalen var gældende for.

KL-konsulenterne har imidlertid noteret sig, at de fakturaer, som EUE ApS fremsendte til Slagelse Erhvervscenter A/S i perioden november 2015 – februar 2016 i flere tilfælde omhandlede afsøgning af muligheder for funding til JIVE-projektet.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at Flemming Hansen fra Slagelse Erhvervscenter A/S den 6. januar 2017 sendte e-mail til borgmester Stén Knuth, byrådsmedlem Flemming Erichsen, udvalgsformand Villum Christensen samt erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, hvoraf det fremgik, at "[...] arbejdet med at skaffe finansiering til brintbus-projektet og den videre udvikling heraf, evt. etablering af EMKC og vindturbine samt arbejdet med lokalplaner etc., er et kommunalt anliggende og ligger uden for Samarbejdsaftalen, med mindre andet er særskilt aftalt [...]."

Selve ansøgningen til EU-projektet om brintbusser blev fremsendt af EUE ApS den 4. maj 2016, og EUE ApS modtog den 6. september 2016 forhåndstilsagn fra EU på 17,3 mio. kr. under forudsætning af matchfunding på 47 mio. kr.

KL-konsulenterne har noteret sig, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell i efteråret 2016 udbad sig oplysninger om projektet fra EUE ApS, herunder den 12. september 2016, hvor hun bad om fremsendelse af forhåndstilsagnet om

EU-støtte med henblik på at være klædt på til at varetage opgaven med Energiklyngen.

KL-konsulenterne har i den forbindelse noteret sig, at EUE ApS ikke som ønsket fremsendte materialet til Slagelse Kommune.

David Drachmann-Sunne fra EUE ApS sender derimod som svar på Lone Wenzells henvendelse den 14. september 2016 en e-mail, hvori han beskriver de forestående opgaver i forhold til EU-projektet, herunder "de konkrete forhandlinger omkring det resterende tilskud."

Det fremgår ikke konkret af David Drachmann-Sunnes e-mail, hvordan den resterende matchfunding på 47 mio. kr. skal falde på plads, men David Drachmann-Sunne er dog fortsat overordentlig positiv i sin vurdering af mulighederne for at lykkes med matchfundingen.

Herudover har KL-konsulenterne noteret sig, at Slagelse Erhvervscenter v/Flemming Hansen i notat af 27. januar 2017 svarede på en række spørgsmål i forlængelse af møde i økonomiudvalget den 23. januar 2017. Det fremgik heraf, at "[...] Slagelse Erhvervscenter A/S er ikke – og har aldrig været involveret i hverken forsøg på kapitalfremskaffelse eller møder med ministerierne [...]"

Det fremstår således ikke klart for KL-konsulenterne, hvilken rolle Slagelse Erhvervscenter A/S har haft i forhold til matchfunding, og KL-konsulenterne kan ikke ud fra sagsmaterialet vurdere, om den viden om brintbus-projektet og matchfunding, som Slagelse Erhvervscenter A/S måtte have haft, blev videregivet til forvaltningen i Slagelse Kommune.

KL-konsulenterne finder, at det ud fra sagsmaterialet fremstår som om, at forvaltningen i Slagelse Kommune har manglet oplysninger og dermed viden om EU-projektet, herunder de nærmere betingelser for matchfundingen. Dette ses bl.a. ved, at EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg fra Slagelse Kommune i oktober 2016 fandt anledning til at stille EuroCenteret en række grundlæggende spørgsmål vedrørende finansieringsmodellen for JIVE-projektet.

KL-konsulenterne finder, at dette bl.a. må tilskrives manglende overlevering fra Slagelse Erhvervscenter til Slagelse Kommune i efteråret 2016 samt det forhold, at EUE ApS er modvillige til at udlevere dokumentation til Slagelse Kommune for status på matchfunding. Endelig tegner EUE ApS generelt et meget positivt billede af status på matchfunding overfor Slagelse Kommune. Dette kan efter KL's vurdering have bidraget til, at forvaltningen har manglet indsigt i den reelle status på matchfunding.

4.2.1.2.2 Perioden fra 28. oktober 2016 til 31. december 2016

KL-konsulenterne har noteret sig, at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 3. oktober 2016 traf beslutning om at bevillige 350.000 kr. til tilkøb af eksterne kompetencer med henblik på at øge fremdriften i udviklingen af Energiklyngen.

Det fremgår af sagsfremstillingen, at der til brintbus-projektet er givet forhåndstilsagn på 17,3 mio. kr., men at der udestår en række opgaver, bl.a. at pege på restfinansieringen af projektet, inden en endelig aftale med EU kan indgås.

Det fremgår af sagsfremstillingen til udvalget, at forvaltningen vurderer, at hvis der ikke afsættes midler i 2016 til tilkøb af eksterne kompetencer, vil det ikke være muligt at få færdiggjort fase to af EU-ansøgningen om brintbusser til fristen medio december, hvorefter der ikke vil være mulighed for at indgå i projektet.

Det fremgår imidlertid ikke af sagsfremstillingen, hvad det nærmere indebærer at "få færdiggjort fase to af EU-ansøgningen" samt hvor stor restfinansieringen er.

Efter Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget havde truffet beslutning om at bevillige 350.000 kr. til tilkøb af eksterne kompetencer, indgik Slagelse Kommune den 28. oktober 2016 konsulentaftale med EUE ApS om levering af konsulentytelser i forbindelse med brintbus-projektet.

Aftalens løbetid var 28. oktober 2016 – 31. december 2016.

KL-konsulenterne har noteret sig, at det fremgår af pkt. 3.2. i konsulentaftalen mellem Slagelse Kommune og EUE ApS, at "for at projektet kan iværksættes og gennemføres med de deraf følgende beskrevne fordele, er det nødvendigt med yderligere økonomisk tilskud på ca. 26 mio. kr. fordelt på 4 år (2018-2021) og et tæt samarbejde mellem følgende fase 2 og 3 partnere: Region Sjælland, Transport- og Bygningsministeriet, Movia m.fl."

Det er uklart for KL-konsulenterne, hvad beløbet på 26 mio. kr. henviser til, da der i resten af sagsmaterialet angives et beløb på 47 mio. kr.

KL-konsulenterne har noteret sig, at det flere steder fremgår af sagsmaterialet, at i konsulentaftalens løbetid frem til den 31. december 2016 var EUE ApS' tilbagemelding til Slagelse Kommune omkring muligheden for at opnå matchfunding meget positiv.

KL-konsulenterne har således noteret sig, at EUE ApS bl.a. i notat om risikovurdering af 8. november 2016 vurderede, at sandsynligheden for, at EUE ApS ikke opnåede tilsagn om matchfunding til brintbusserne var 40 %.

Det skal dog samtidig bemærkes, at det fremgår af sagsmaterialet, at EUE ApS i forskellige sammenhænge gør opmærksom på, at tidsplanen for matchfundingen var en udfordring, bl.a. i henvendelse til Region Sjælland, hvor David Drachmann-Sunne fra EUE ApS beskriver det således: "Vi er ligeledes af forskellige årsager, op imod en "næsten umulig" tidsplan – men grundet projektets helt unikke karakter, sætter vi ALT ind på at møde deadlines".

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at EUE ApS den 9. november 2016 henvender sig til JIVE-konsortiet og forsøger at få udskudt fristen for aflevering af bekræftelse på ansøgning på matchfunding. Dette imødekommes ikke af JIVE-konsortiet, og den 18. november 2016 fremsender EUE ApS v/David Drachmann-Sunne og Slagelse Kommune v/Lone Wenzell bekræftelse til JIVE-konsortiet om, at der var søgt matchfunding hos Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet samt Region Sjælland på 47 mio. kr.

Endelig har KL-konsulenterne noteret sig, at i slutningen af konsulentaftalens løbetid den 20. december 2016 udarbejder projektudvikler Iben Brinkland fra Slagelse Kommune en status på arbejdet med bl.a. brintbus-projektet, som sendes til Lone Wenzell og Flemming Kortsen fra Slagelse Kommune, Kim Bøhmert fra Slagelse Erhvervscenter A/S samt David Drachmann-Sunne fra EUE ApS. Det fremgår af denne status, at Movia, Region Sjælland, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet fortsat bakker op om brintbus-projektet og gerne vil deltage, hvis der kan skaffes den fornødne finansiering, men ingen af dem har økonomiske midler, som umiddelbart kan udbetales til brintbus-projektet.

Det er på ovenstående baggrund KL's opfattelse, at EUE ApS i konsulentaftalens løbetid har tegnet et meget positivt billede af mulighederne for at opnå den nødvendige matchfunding, så Slagelse Kommune kunne blive i brintbus-projektet.

På baggrund af sagsmaterialet står det ikke klart for KL-konsulenterne, om forvaltningen i Slagelse Kommune havde indset, hvordan mulighederne for opnåelse af matchfunding var, men det fremstår som om forvaltningen i Slagelse

Kommune har manglet oplysninger og dermed viden om status på matchfunding i konsulentaftalens løbetid fra den 28. oktober 2016 til 31. december 2016.

4.2.1.2.3 *Slagelse Kommunes arbejde med matchfunding fra 1. januar 2017 og frem*

Konsulentaftalen med EUE ApS om levering af konsulentytelser i forbindelse med brintbus-projektet udløb den 31. december 2016, hvorefter Slagelse Kommune selv varetog opgaven i forhold til matchfunding.

KL-konsulenterne har noteret sig, at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget på møde den 6. februar 2017 behandlede to forskellige sager vedrørende brintbus-projektet. I den ene sag blev udvalget orienteret om status for energiklyngeprojektet, og i den anden sag fik udvalget forelagt en orientering om status for JIVE-samarbejdet og EU-ansøgningen.

Det fremgår af sagsfremstillingen til mødet, at forvaltningen fortsat arbejdede på at få den nødvendige matchfunding på 47 mio. kr., at ministerierne bakkede op om projektet, men kun kunne frigøre den fornødne likviditet, hvis der kan skaffedes politisk flertal for det i regeringen. I forhold til Region Sjælland og Movia arbejdede forvaltningen fortsat på at fastholde interessen for projektet.

Forvaltningen oplyser videre i sagsfremstillingen, at der den 9. januar 2017 er indhentet accept fra JIVE-konsortiet for udskydelse af fristen for fremskaffelse af medfinansieringen til en endnu ikke fastsat frist senere i 2017. Den endelige tilslutning til JIVE-samarbejdet skal være underskrevet af partnerne, dvs. EUE ApS, senest den 15. februar 2017, hvis partnerskabet i konsortiet skal fastholdes.

KL-konsulenterne har noteret sig, at Transport-, Bygnings- og Boligministeriet den 2. marts 2017 meddelte Slagelse Kommune, at der ikke var afsat midler til støtte til projekter med brintbusser.

KL-konsulenterne har herefter overvejet de tilkendegivelser vedrørende forvaltningens arbejde med matchfunding, som kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell afgav på møde med EUE ApS den 8. marts 2017.

KL-konsulenterne bemærker herom, at en væsentlig del af mødet omhandlede spørgsmålet om vanskeligheder med at skaffe den fornødne matchfunding, som kommunaldirektør Jane Wiis var bekymret for kunne indebære, at projektet ikke kunne gennemføres.

En lige så stor del omhandlede imidlertid fastlæggelsen af en proces for, hvordan det kunne afklares, om der var mulighed for dels at arbejde med en udskudt og flerårig frist for fremskaffelse af matchfunding, dels at kommunen kunne blive first partner. Disse to tiltag – som kun kunne afklares med EUE ApS' mellemkomst – blev således set af forvaltningen som nødvendige skridt for en succesfuld videreførelse af brintbusprojektet.

KL-konsulenterne har noteret sig, at Jane Wiis flere gange i løbet af mødet forsøger at forklare EUE ApS, at Slagelse Kommune fortsat gerne vil være med i brintbus-projektet, men har behov for "at få trukket matchfundingen længere ud i perspektiv".

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at Jane Wiis på mødet med EUE ApS vurderer, at de har haft en god og afklarende samtale, og den videre proces bør være, at EUE får afklaret Slagelse Kommunes mulighed for at indtræde som førstepartner i JIVE samt muligheden for at få "modereret forventningerne til tempoet på den matchfunding".

I forhold til Økonomiudvalgets møde den 20. marts 2017 har KL-konsulenterne noteret sig, at udvalget fik forelagt svar på en række spørgsmål stillet af økonomiudvalgsmedlem John Dyrby Paulsen.

Det fremgår af sagsfremstillingen til mødet, at der "realistisk er 3 parter/instanser, der kan komme på tale, når det handler om matchfunding i et omfang på 47 mio. kr., hhv. Movia, Region Sjælland og endelig styrelser og ministerier." I forhold til de tre muligheder (Movia, Region Sjælland og ministerierne) fremgår det af sagsfremstillingen, at de alle har meddelt afslag i forhold til matchfunding til brintbus-projektet.

Det fremgår videre af sagsfremstillingen til mødet, at forvaltningens ønske om at skifte fra tredje part til fuldgyldig partner bunder i, at forvaltningen vurderer, at det vil sikre en større legitimitet i matchfundingprocessen for Slagelse Kommune.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget fik forelagt en sag den 3. april 2017 om Slagelse Kommunes engagement i JIVE - projektet. Samme sagsfremstilling blev forelagt Økonomiudvalget den 18. april 2017 og Byrådet den 24. april 2017.

Det fremgår af sagsfremstillingen, at det ikke er lykket at skaffe matchfunding fra hverken offentlige instanser eller private virksomheder, og forvaltningens vurdering er, at matchfunding på 47 mio. kr. ikke vil kunne skaffes inden for en relevant tidshorisont.

4.2.1.3 Sammenfatning

Sammenfattende er det KL's overordnede vurdering, at forvaltningen i Slagelse Kommune har manglet oplysninger og dermed viden om EU-projekter generelt og brintbus-projektet i særdeleshed, herunder de nærmere betingelser for matchfunding.

Efter KL-konsulenterne vurdering fremstår det ikke klart, hvilken rolle Slagelse Erhvervscenter A/S har haft i forhold til matchfunding. Det fremgår endvidere ikke af sagsmaterialet, om den viden om brintbus-projektet og matchfunding, som Slagelse Erhvervscenter A/S måtte have haft, blev videregivet til forvaltningen i Slagelse Kommune.

På baggrund af sagsmaterialet er det KL-konsulenterne opfattelse, at i konsulentaftalens løbetid 28. oktober 2016 – 31. december 2016, hvor EUE ApS havde opgaven med matchfunding, har EUE ApS tegnet et urealistisk positivt billede af mulighederne for at opnå den nødvendige matchfunding, så Slagelse Kommune kunne blive i brintbus-projektet.

KL-konsulenterne skal i forhold til forvaltningens opfølgning på byrådets beslutning på møde den 27. februar 2017 bemærke, at forvaltningen den 2. marts 2017 modtog afslag fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet på matchfunding brintbus-projektet.

Slagelse Kommune afholdt efterfølgende møde med EUE ApS den 8. marts 2017, hvor forvaltningen forsøgte at afklare mulighederne for at arbejde med en udskudt og flerårig frist for fremskaffelse af matchfunding.

KL-konsulenterne vurderer, at forvaltningen med dette relevante og nødvendige skridt har forsøgt at udmønte byrådets beslutninger og dermed efterleve principperne for god embedsmandsskik.

Afslutningsvis skal KL-konsulenterne bemærke, at visse af sagerne i brintbus-projektet kunne have været mere klart og tydeligt beskrevet i forvaltningens sagsfremstilling. Dette kunne have bidraget til, at udfordringerne i forbindelse med matchfunding kunne have været tydeligere på et tidligere tidspunkt for såvel forvaltningen som politikere.

4.2.2 Dispositioner vedrørende partnerstatus

Spørgsmål om kommunens partnerstatus er behandlet flere steder i sagsmaterialet. KL-konsulenterne har herom bl.a. noteret sig følgende:

4.2.2.1 Kronologi

Den **1. december 2015** blev spørgsmålet om Slagelse Kommunes deltagelse i et brintbusprojekt behandlet på møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget.

Af mødesagen fremgik om beslutningstemaet følgende:

"Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget skal træffe beslutning om at tildele en bevilling til Slagelse Erhvervscenter. Midlerne skal bruges til, at Slagelse Erhvervscenter kan udarbejde en EU – ansøgning, hvor Slagelse Kommune bliver partner i EU-projektet Fuel Cell Electric Buses, kaldet FCEB (Brintbusser)."

Af baggrundsoplysninger fremgik af mødesagen bl.a. følgende:

"Gennem deltagelse i en række møder i efteråret 2015 har Slagelse Erhvervscenter fået afdækket, at Slagelse Kommune, som den eneste danske kommune, har mulighed for at blive partner i projektet.

Projektmuligheden skal ses i tæt sammenhæng med væksttiltaget "Energiklynge" under Vækst i Balance samt Slagelse Erhvervscenters grønne vækststrategi - begge initiativer som Slagelse Erhvervscenter er kraftig involveret i.

Under denne paraply har Slagelse Erhvervscenter, i tæt samarbejde med Energy Universe Europe (EUE), udviklet en "tre-trins-raket", som understreger den faglige klangbund samt det viden og erfarings grundlag, der ligger til grund for den opnåede mulighed for, at blive partner i projektet.

1. *Brint tank station til personbiler + biler i området er etableret, men er dog stadig under udvikling, idet både Flåden og Fødevarestyrelsen nu kigger på muligheden for, at støtte op omkring denne udvikling ved at investere i brint biler i deres bil flåde*
2. *Etablering af "Grøn brint produktion" i Slagelse Kommune – et projekt, første gang i Europa, hvor der vil blive produceret 100 % grøn brint. Dette vil tiltrække to af Europas største virksomheder til Slagelse Kommune (Siemens a/s og Linde Gas GmbH) med dertil hørende arbejdspladser og ekspertise/kompetencer*
3. *I forbindelse med etableringen af grøn brint produktion, etableres Danmarks første brint tank station til bus drift. Dette muliggør deltagelse i FCH-JU projektet (produktion af brint i storskala i Korsør), hvorved Slagelse Kommune og Region Sjælland bliver den første og eneste kommune/region, der deltager i test af brint til trafikale formål."*

I mødesagen blev beskrevet to handlemuligheder. Om den ene – deltagelse i projektet – var anført følgende:

"Slagelse Kommune har, idet det er lykkedes at blive accepteret som den 84. partner i FCEB-projektet, muligheden for at beslutte at deltage aktivt i omstillingen til bæredygtig transport. Dermed vil Slagelse Kommune kunne tage ejerskab omkring brint i Danmark.

Konkret betyder en deltagelse i projektet, at der etableres en brint tank station (kapacitet til tung transport) i kommunen, og der leveres minimum 7 busser til at indgå i persontransport i Slagelse Kommune. Slagelse Erhvervscenter har oplyst, at projektdeltagelsen vil være omkostningsneutralt for Slagelse Kommune."

Indstillingen – der blev godkendt – lød således:

"at der, i 2015, bevilges kr. 350.000,- til Slagelse Erhvervscenter til ansøgning om deltagelse i FCEB på vegne af Slagelse Kommune"

Det blev ikke i sagsfremstillingen nærmere beskrevet, hvad det indebærer, at være partner i projektet.

Ej heller var det beskrevet, at der findes forskellige partnerskabskategorier, eller hvad der nærmere ligger i forskellige partnerskabskategorier.

Den **15. november 2015** indgik Slagelse Erhvervscenter A/S og EUE ApS "Konsulentaftale PROJEKT Brint produktion og brintbusser i Slagelse Kommune/Region Sjælland".

Det følger af aftalen, at EUE fik til opgave, at foretage

"Ansøgning om deltagelse i FCEB som partner. Ansøgning sker på vegne af Slagelse Kommune, som skal være partneren i projektet." (aftalens bilag 1, pkt. 2).

Og videre, at EUE ApS bl.a. skulle levere en EU ansøgning (aftalens bilag 1, pkt. 3.)

KL-konsulenterne har noteret sig, at datoen for aftalen ligger forud for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgets ovennævnte beslutning den 1. december 2015 om bevilling af midler til ansøgning om optagelse i brintbusprojektet.

Primo maj 2016 fremsendte EUE ApS ansøgning om EU-støtte til brintbusser.

Den **4. maj 2016** blev Slagelse Kommune således orienteret herom i form af en mail med emnefeltet: "Endelig ansøgning hvor Slagelse Kommune/EUE er indskrevet til EU støtte omkring brint busser". Modtagere af mailen var chef for Center for Teknik og Miljø i Slagelse Kommune Flemming Kortsen og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell.

I sagens bilag 8, som kommunen har oplyst, udgør en del af ansøgningsmaterialet fra maj 2016, findes en beskrivelse (pkt. 4.1.) af "Project participants", hvor EUE ApS anført som "participant" nr. 6."

Slagelse Kommunes rolle i projektet ses ikke nærmere beskrevet i den del af ansøgningsmaterialet, som KL-konsulenterne har modtaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at Slagelse Kommune ikke i det ansøgningsmateriale, som KL-konsulenterne har modtaget, optræder som tredjepart. Som KL-konsulenterne har opfattet det, der det således først i november 2016, at kommunen får denne status, jf. herom umiddelbart nedenfor.

Den **28. september 2016** indledtes en skriftlig korrespondance mellem Slagelse Kommune v. EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg og en medarbejder i EuroCentret.

Der blev fra kommunens side stillet en række spørgsmål, herunder – og primært – hvilke forpligtelser, projektet efter EuroCentrets opfattelse indebærer for Slagelse Kommune.

Det fremgår, at Slagelse Kommune havde fremsendt en række dokumenter til EuroCentret, og at svaret herfra var baseret herpå, idet der i øvrigt blev taget forbehold for, at andet ville kunne følge af materiale, som ikke var kendt for EuroCentret.

Den **3. oktober 2016** svarede EuroCentret bl.a. følgende:

"På side... står der, at noget af arbejdet vil blive udført af EUEs's tætforbundne tredjeparter. Såkaldte linked third parties er eksempelvis en datter- eller moderselskab, og det mener jeg ikke, du nævnte. Det kan også være samarbejdspartnere, man har en rammeaftale med (alt afhængig af, hvordan den ser ud). Ved du, hvem der kunne være tale om?"

Og videre:

*"- Slagelse Kommune har i et eller anden omfang sagt ja til at understøtte projektet. Støttebrevet taler om "local funding strategy" og at "local funding will be made available". Men der står ikke, hvor meget, der er tale om.
- Ingen af disse dokumenter er forpligtende i forhold til EU. I har ikke skrevet under på noget i forhold til EU og er derfor ikke juridisk forpligtede i forhold til EU-projektet..."*

Den **5. oktober 2016** svarede Slagelse Kommune v. EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg bl.a. følgende:

"Jeg ved ikke noget om en tredje part og hvem det i givet fald er, men det må de [EUE ApS] vel kunne svare på."

Den **4. november 2016** blev indledt en korrespondance mellem EUE ApS og Slagelse Kommune om, hvorvidt det retteligt var Slagelse Kommune, der skulle stå på et dokument benævnt "DECLARATION OF HONOUR."

Korrespondancen blev indledt med, at Project Departement Manager i EUE ApS Lars Jakobsen skrev følgende til EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg:

"Som det er fremgået under vores samtaler omkring projektet har EUE udarbejdet ansøgningen som opgave fra Slagelse Erhvervscenter for Slagelse Kommune.

Som konsekvens af dette er det EUE der står nævnt i ansøgningen, men som du også ved skal EUE jo ikke modtage midler i projektet. Mit spørgsmål til dig er derfor, om ikke det skal være Slagelse Kommune der angives på følgende skrivelse. Du havde en kontakt til forsknings- og innovationsstyrelsen, som du måske kan forespørge hos?

Det fremgår, at Project Departement Manager i EUE ApS Lars Jakobsen sideløbende hermed havde en korrespondance med medarbejdere i ElementEnergy.

Den **8. november 2016** skrev Hamish Nichol fra ElementEnergy følgende til Project Departement Manager i EUE ApS Lars Jakobsen:

"This is very late in the Grant Signature process to make these changes and at this time my concern is that we may delay the entire JIVE project signature. However, it is important that the regions and cities deploy as per the JIVE-project plan, so we will just need to carefully manage the change as quickly as possible.

There are two possibilities to include the Municipality of Slagelse (MoS)

- 1) EUE add MoS as a third party organisation and claims are made through EUE*
- 2) We add MoS as a new partner in the project.*

Option 1) is quicker and easier, though it will mean that all reporting and claims would go through EUE, and EUE would be responsible (contractually liable) for the Slagelse JIVE deployment.

Option 2) is probably more appropriate though will require some fast working from MoS (assisted by EUE) to ensure that the rest of the project is not delayed significantly – which would not be welcomed by the other cities and regions.

I will speak with the FUC JU to get absolute confirmation that adding MoS is possible prior to the grant signature.

[Herefter følger en beskrivelse af en række skridt, der skal tages afhængig af, om valget falder på mulighed 1 eller 2].

..."

Den **9. november 2016** svarede EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg følgende til Project Departement Manager i EUE ApS Lars Jakobsen med kopi til Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne, projektudvikler Iben Brinkland, erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og chef for Center for Teknik og Miljø i Slagelse Kommune Flemming Kortsen:

"...så har jeg netop talt med Lone om, hvorvidt vi kan indskrive Slagelse Kommune som direkte partner i JIVE. Meldingen er, at vi ikke uden en politisk beslutning kan lave om i projektstrukturen. Slagelse Kommune vil fortsat bakke op om JIVE projektet, som vi hele tiden har gjort, men vi kan ikke gå ind som projektpartner i selve ansøgningen på nuværende tidspunkt uden en politisk beslutning. Det vil der i sagens natur ikke være tid til. Derfor bør man holde fast i ansøgningen, som den ser ud nu."

Af samme bilag fremgår, at EUE ApS til dette svarede følgende til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og med kopi til ovennævnte (dvs. Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne, projektudvikler Iben Brinkland og chef for Center for Teknik og Miljø i Slagelse Kommune Flemming Kortsen):

"Mener vi på baggrund af den seneste uges udvikling bør tage et møde mandag eller tirsdag i næste uge, hvor vi kan skabe afklaring over de spørgsmål der skal afklares for at sikre fremdrift i projektet.

På baggrund af nedenstående tilbagemelding fra Signe, som efter samtale med Lone Irene afslog at Slagelse Kommune indtræder som partner i JIVE vil jeg lige opstille de mulige skridt vi nu skal tage for, at processen ikke standser.

Det er stadig min anbefaling at Slagelse Kommune indtræder som egentlig partner i projektet og med denne lille redegørelse ønsker jeg at belyse hvorfor.

Projektet som det ser ud lige nu.

Der er på baggrund af den stillede opgave fra SEC lavet ansøgningen, som blev godkendt i september og der kom forholdstilsagn om 17,3 mio. fra FCH-JU til projektet i Slagelse Kommune.

Projektet består overordnet af tilskud til to dele af brintbusser og brinttankstation. Egenfinansieringen opnås her af henholdsvis den pris der skal indkøbes busser til, samt den efterfølgende drift af disse. I tillæg til bevillingen som er forholdsgodkendt af FCH-JU afsøger EUE, på vegne af Slagelse Kommune og projektledelsen hos os generelt, yderligere tilskud blandt forskellige muligheder.

Da arbejdet med at få Slagelse Kommune indskrevet i JIVE er udført af EUE, er det EUE der står registreret som modtager af midler i projektet. For at imødegå problematikken omkring at Slagelse Kommune skal kunne modtage midler gennem projektet, blev der opstillet to muligheder, disse er beskrevet nedenfor af Element Energy, som er samlet koordinator for hele JIVE...

[herefter følger den ovenfor gengivne mail fra ElementEnergy om de to muligheder]...

...
...

I forhold til det svar jeg fik fra Signe efter Signes samtale med Lone kan jeg forstå at betænelighederne går på at man ikke kan indtræde uden at det bliver politisk besluttet. Jeg må dog erindre om, at man med de tilsagn der indtil nu er kommet fra Slagelse Kommunes side f.eks. letter of intent allerede har givet udtryk for at medvirke i projektet.

Hvis man efter arbejdet beskrevet under pkt. 1 senere ønsker at indtræde som reel partner kan det godt gøres. Hvis option 1 følges skal EUE som det nævnes administrere midlerne videre til Slagelse Kommune, hvilket naturligvis er arbejde som EUE skal betales for.

Jeg tænker at hele grunden til at man trykker på stopknappen i forhold til reel involvering i projektet er, at det derved formodes at man er dybere forpligtet i forhold til gennemførelse af projektet efter der skal bekræftes funding 18/11? Hvis det er dette der er grunden til bekymringen kan jeg berolige med, at jeg har fået et mere opblødende svar omkring den reelle betydning med brevet som skal indsendes 18/11 omkring sikring af resterende match Funding. Her ser i svaret på min forespørgsel:

Dear Lars,

I completely understand the difficulties of trying to get the necessary match funding. It is often the case that one set of fundings triggers another and this all takes time – the FCH JU would be naive to expect that funding can be just switched on as soon as JIVE is ready to go. All of the letters are going to have to be slightly 'fluffy' and carefully worded to just convey the intention of commitment without promising guarantees.

In the event that sufficient match funding isn't available then we do have some 'observer' cities in the project who could step up and deploy buses in their place. However, for the sake of not overly complicating or delaying the signature process we should only make changes after the project has started. We would submit an amendment and transfer the funds to an observer city and then that region/city would become an observer city (unless they really wanted no part of the project at all).

...
...

Ligegyldigt om Slagelse Kommune bliver reel partner eller blot angivet som beneficiar er det jo et brev der skal skrives for at holde processen kørende i forhold til underskrift...

..."

Den **16. november 2016** opsummerede EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg i en mail til Project Departement Manager i EUE ApS Lars Jakobsen og Managing Director EUE David Drachmann-Sunne (sendt i kopi til erhvervs- og arbejdsmarkedet direktør Lone Wenzell og projektudvikler Iben Brinkland) følgende fra et møde afholdt mellem kommunen og EUE ApS den 15. november 2016:

"Der er blevet beskrevet to muligheder for at inkludere Slagelse Kommune i projektet, hvilket vil være en forudsætning for at projektet kan gennemføres i og med, det er

Slagelse Kommune der køber bus-transport af Movia. Slagelse Kommune vil gerne understøtte, at projektet kan gennemføres under forudsætning af, at den nødvendige finansiering kan fremskaffes. Der er fra projektkonsortiet opridset to muligheder for at Slagelse Kommune kan indskrives som modtager af tilskud:

There are two possibilities to include the Municipality of Slagelse (MoS)

- 1) EUE add MoS as a third party organisation and claims are made through EUE*
- 2) We add MoS as a new partner in the project.*

Option 1) is quicker and easier, though it will mean that all reporting and claims would go through EUE, and EUE would be responsible (contractually liable) for the Slagelse JIVE deployment.

Option 2) is probably more appropriate though will require some fast working from MoS (assisted by EUE) to ensure that the rest of the project is not delayed significantly – which would not be welcomed by the other cities and regions.

Det vi aftalte på mødet var, at vi i første omgang arbejder med mulighed 1, da det er en forudsætning med politisk accept, hvis mulighed 2 skal gennemføres. Det kan på grund af den korte tidsfrist ikke lade sig gøre. Derfor indskrives Slagelse Kommune som "third party" på nuværende tidspunkt. Det er vores forståelse, at man efter projektet er endelig godkendt og klar til opstart i 2017, vil have mulighed for at indarbejde mulighed 2, hvis det er mere fordelagtigt. "

Samme dag – dvs. **den 16. november 2016** – svarede Project Departement Manager i EUE Lars Jakobsen EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg med kopi til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og projektudvikler Iben Brinkland, at denne opsummering var korrekt.

Den **6. februar 2017** afholdt Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget møde. Der blev her givet "Orientering om EU ansøgning, brintbusser." Under baggrund er nævnt, at "Slagelse Kommune er såkaldt tredje partner ...i en EU-ansøgning..."

Den **13. februar 2017** modtog borgmester Stén Knuth fra erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell følgende orientering, der blev sendt i kopi til kommunaldirektør Jane Wiis:

"Er sideløbende med to ovenstående opgaver i gang med undersøge muligheden for, hvordan vi fortsat kan være med i brintbusprojektet uden at være dybt afhængige af EUE."

Den **16. februar 2017** skrev EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg til en medarbejder i virksomheden Ecnetwork. Det fremgik af mailen, at kommunen ønskede bistand i forbindelse med en kommende kontakt til konsortiet vedrørende kommunens partnerstatus. Af mailen fremgik bl.a. følgende:

"Det er sådan, at Slagelse Kommune er indskrevet som tredje part, mens virksomheden EUE ApS er indskrevet som partner i projektet. Vi havde inden underskrift i december måned nogle overvejelser om, hvorvidt Slagelse Kommune skulle indtræde som rigtig partner. Men på grund af politiske hensyn gennemførte vi ikke denne model. I mellemtiden er der dog opstået et ønske om, at vi alligevel gerne vil indtræde som rigtige partnere, dog stadig med den klausul, at vi ikke hæfter for andres eventuelle tab, hvis vi ikke i løbet af foråret kan fremskaffe den nødvendige medfinansiering.

Vi har haft noget mailkorrespondance med konsortiet om muligheden for på et senere tidspunkt af indtræde som partnere, og det er så denne mulighed, vi gerne vil gøre brug af, altså under de her forudsætninger.

1. *Vi vil kunne udtræde af partnerskabet, hvis ikke medfinansiering kan fremskaffes (her er vi selvfølgelig indforståede med at der skal være en tidsfrist på dette. Indtil videre er denne frist i foråret 2017.)*
2. *EUE skal etablere en brinttankstation, som kan benyttes af vores busser. Planen er, at vi vil anmode konsortiet om et møde (realistisk set i uge 9), hvor vi kan diskutere muligheden for at indtræde i partnerskabet under de her forudsætninger..."*

Den **21. februar 2017** og de følgende dage fandt en korrespondance sted mellem Slagelse Kommune og ElementEnergy om kommunens mulighed for at blive first partner i JIVE.

Forløbet fremstår som følger:

Den **21. februar 2017** afsendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell pr. mail en anmodning til JIVE konsortiet v. Hamish Nicol og Aivars Starikovs om et møde vedrørende Slagelse Kommunes engagement i JIVE.

Af mailen fremgik bl.a. følgende:

"Slagelse Municipally would like to arrange a meeting with the JIVE consortium about our engagement in the JIVE partnership. We have until now seen our engagement in JIVE as a third party represented by EUE in the context of JIVE.

However since we have now invested a lot of resources and our reputation into the efforts of finding the necessary funding for the JIVE project, we think it is time we take a more active role in the partnership. Therefore, we would very much like to meet with the JIVE consortium discussing the possibility of becoming full partners alongside EUE...."

Samme dag – dvs. den **21. februar 2017** – skrev kommunaldirektør Jane Wiis til Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne bl.a. følgende med kopi til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell:

"og vi har d.d. fremsendt anmodning til JIVE-konsortiet om at indtræde som fuldgyltig partner i projektet...Tiden er inde til at vi forlader "tredjepartssporet" og selv rykker ind i forreste linje. Jeg har bemærket mig din seneste mail om Slagelse Kommunes tidligere beslutning om at indgå som tredjepart hvilket indtil nu har fungeret godt, men ikke synes at være hensigtsmæssig længere. ..."

Den **22. februar 2017** modtog erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell negativt svar fra Nordic Cluster Coordinator og partner i JIVE-projektet Aivars Starikovs på anmodningen af 21. februar 2017.

Dette skete bl.a. med henvisning til det fremskredne stadie i processen. Mailen var sendt i kopi til Hamish Nichol (ElementEnergy), Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne, borgmester Stén Knuth, kommunaldirektør Jane Wiis, formand for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget Villum Christensen og byrådsmedlemmerne Knud Vincents og John Dyrby Paulsen.

Den **23. februar 2017** responderede erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell herpå med fortsat anmodning om et møde. Mailen var sendt i kopi til kommunaldirektør Jane Wiis. Der blev bl.a. anført følgende:

"It has been our understanding that becoming partners in the JIVE project was still an option, that we could make use of at a later stage. It is this option we intended to make use of, when we requested to discuss the possibility of partnership. We did discuss with the EUE in November that we might at later stage ask for partnership, it was our understanding, that EUE was supportive of this."

Det fremgår af sagen, at udkast til ovennævnte mail af 23. januar 2017 er afstemt med kommunaldirektør Jane Wiis.

Den **25. februar 2017** svarede ElementEnergy v. Hamish Nichol, at man ville være indstillet på et møde, men at dette først burde finde sted efter, at spørgsmål om engagement, roller og ansvar var afstemt med EUE, og at kommunikationen i øvrigt skulle ske gennem EUE ApS.

Den **8. marts 2017** blev der afholdt et møde mellem EUE ApS ved Managing Director David Drachmann-Sunne og bestyrelsesformand for EUE ApS, Lars Riise, og Slagelse Kommune ved kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell.

På mødet blev behandlet en række emner, herunder spørgsmålet om Slagelse Kommunes partnerstatus i brintbusprojektet.

KL-konsulenterne har om den del af samtalen, der omhandlede forløbene i november 2016 og februar 2017 vedrørende kommunens partnerstatus noteret sig følgende:

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Det kan vi jo forholde os til, men vi kan jo bare kun se, at vi har jo givet jer muligheden for at gå ind tre gange."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja, jeg tror ikke, der har været fuldstændig klarhed over det på det tidspunkt – Det – Vores indtryk har jo hele tiden været, at det mener jeg også at kunne læse nogle steder, det er, at hvis vi ville lave næste move, så kunne vi komme ind."*

Og senere:

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"...et eller andet tidspunkt. Det er ligesom, hvis man siger ja nogle gange, og når man så siger nej nogle gange. Så på et eller andet tidspunkt har man sagt nej så mange gange, at så er døren lukket."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Hvor mange gange er det, vi har sagt nej?"*

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsdirektør Lone Irene Wenzell: *"Vi har fået den ene mulighed..."*

...

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsdirektør Lone Irene Wenzell: *"Vi har fået den melding i november 2016-"*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja"*.

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsdirektør Lone Irene Wenzell: *"At såfremt vi havde interesse i det, så var der en mulighed for at blive partner."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja"*.

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsdirektør Lone Irene Wenzell: *"Og det var jo i november '16. Den var jo ikke så længe siden."*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Og den sagde I jo nej til. Det er jo derfor, jeg siger femtende februar, fordi det er jo der, I siger nej. Fordi, det er jo der, der beder du jo os om at skrive under."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Du beder selv om, da vi er i december måned."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Men-"*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Og- Ja, så er vi jo første partnere. Altså."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Det er først der vi skriver under."*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Der viser I jo igen – Altså, der viser I i hvert fald over for os-"*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Jeg spørger igen, altså nu kan man sige – Det kan godt være, vi er nogle amatører på vores side af bordet, men så må jeg sige, at den rådgivning vi har fået fra vores leverandører er måske heller ikke fuldstændig optimal. Altså."*

På mødet den **8. marts 2017** behandles endvidere spørgsmålet om kommunens partsstatus fremadrettet.

KL-konsulenterne har fra samtalen herom noteret følgende:

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Jamen jeg har det jo sådan, at hvis jeg ligesom skal kaste nogle kræfter ind i det, mig som i mig og noget renommé, så er det rigtig svært for mig at føre lobby på Christiansborg og hvor det nu er i departementerne og hvor det nu er, jeg har et meget stærkt netværk. Hvis ikke jeg ligesom har en primær position."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Ja selvfølgelig."*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Det forstår jeg".*

...

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Og det er jo grunden til, at vi ligesom er nødt til at sige, hvis vi skal satse på JIVE i en eller anden form, hvad det nu er, at vi ender med, så er vi nødt til at ende op i en situation, hvor det er os, der er partneren. Vi er nødt til at professionalisere os muligvis med lidt hjælp fra jer og så sige-"*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Det ved jeg ikke."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Men hvad er det, der skal til, for at vi ligesom kan være der. Fordi, at en af grundene til at jeg ser, det er umuligt, altså det er jo, fordi det er jo simpelthen ikke troværdigt. Altså, jeg kan jo ikke troværdigt gå ind og tale med en departementschef et eller andet sted og sige, nu skal I høre, ja, vi er tredjepartner i et eller andet projekt herude. Så har vi sådan en ikke virksomhed, der hedder EUE ApS, der lige er den juridiske part. Så vil de sige til mig, hvor er I egentlig henne i det der projekt?"*

Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne; *"Jane, jeg- "*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Det er nul komma nul."*

Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne; *"Jeg vil sige det på den her måde, at...I har valgt, at vi er partnere, og det er frem og tilbage, og det er det, der bliver valgt, og det blev valgt sidste gang, da du beder mig om at sige, nu forventer vi, du skriver under på det her. Okay, fair nok. Så samler vi alle de papirer-"*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja, i den tro faktisk- Det kan vi så have taget fejl i den tro, vi faktisk kunne rykke ind, når vi havde brug for det."*

...

Og senere:

Kommunaldirektør Jane Wiis: "*.....Nu er det ikke os, der har været den primære kunde, det har startet et andet sted, hvor vi ligesom ikke har haft fuldstændig hands on på det, og nu skal vi ligesom tage ansvar for noget sådan halvvejs, og hvad ville vi have gjort, i tilfælde af, at vi var startet, så havde vi gjort det, jeg sidder og siger nu. Og havde vi ikke sat EUE-*"

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: "*Vi kan alle sammen være bagkloge-*"

Kommunaldirektør Jane Wiis: "*Jamen, vi havde ikke sat EUE ind som førstepartner, hvis vi havde kunnet gennemskue det. Det ville vi ikke have gjort.*"

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: "*Og in all fairness, hvor man kan sige – jeg så en mail, hvor kommunen tilbage i september havde skrevet for og imod. Og så tænkte jeg, det her, der var alle argumenterne beskrevet og det hele, det var nærmest en sagsfremstilling, der tillod jeg mig at sige, at det var et bevidst valg, man lavede der. Eller, det var jeg ikke i tvivl om, at det var, men at man så ikke har været bevidst om, hvad er så konsekvenserne – Det er på min side.*"

Kommunaldirektør Jane Wiis: "*Sådan er det, at være i politiske kontekster.*"

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell: "*Jeg tænker, Lars, der er to ting i det. Det ene kan være den dialog, den rådgivning, der har været mellem David og Lars og jeg. Har vi talt direkte, har vi forstået hinanden, det er den ene ting. Den anden, som Jane også har været inden om nogle gange, det er den kontekst, vi har været i, den politiske kontekst. En ting er, hvad vi umiddelbart havde syntes var fornuftigt at gøre, hvis vi har kunne køre derudaf. Det er bare ikke vilkår, vi har været under.*"

Kommunaldirektør Jane Wiis: "*Vi kan ikke køre derudaf, for der er nogen, der har ønsket at blande sig, og der er nogen, der har blandet nogen ind i noget, de ikke skulle blandes ind i. Det er det, det går ud på.*"

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: "*Men det var en ren, rå juridisk vurdering. Nu skal vi være et eller to-*"

Kommunaldirektør Jane Wiis: "*Ja, men på det tidspunkt, kan det også have været fornuftigt-Det er jo ikke ensbetydende med, at vi er de rene amatører-*"

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: "*Det betvivler jeg ikke, uanset hvilken beslutning, der bliver taget, så har jeg respekt for den ene eller den anden, for det er jo kundens valg-*"

Kommunaldirektør Jane Wiis: "*Det er præcist rigtigt, og jeg ville nok ikke have valgt at sætte en privat virksomhed ind om førstepartner i denne her situation, det ville jeg for, for af sige det lige ud, aldrig have valgt. Det bringer simpelthen både den private virksomhed og os selv i en stedmoderlig position, hvor kunden bliver underordnet sin leverandør. Aldring nogensinde ville jeg have gjort det, men vi var ligesom derhenne, hvor vi ikke havde, for os at se, rigtig havde noget valg, fordi det politiske pres drøned ind over- Hvad skulle vi gøre, vi kunne jo ikke lægge det ned. Du ved også, David, nu snakker vi om politikere for sidste gang, men der er jo kolossalt prestigetab, hos nogle af vores politikere, hvis det her det går ned. Der er jo lanceret, vi har fået 17 millioner i funding fra EU og vi skal ud og matche og nu er det her snart. Forventningspresset er jo enormt. Og det betyder, at vi skal ligesom-*"

Og senere:

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Så er der den anden side af det, der det der med, hvordan får i ligesom EUE bragt hen i en situation, hvor I bliver leverandør og ikke primærpartner, hvor vil ligesom står i denne her situation."*

Og senere:

Kommunaldirektør Jane Wiis: "Kan vi blive inde – vi har en meget længere tidshorisont, kan vi blive inde på de præmisser, og anden præmis hvis vi skal blive inde, og at det er os, der skal være-"

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: "Så er det førstepartner"

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Så er det os, der er førstepartner."*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise; "Ja, ja. Så der er to-"

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Og så bruger vi jer, som offentlige leverandører der hvor vi ikke selv har ekspertisen i nogle situationer. Jeg lover ingenting, men jeg siger bare, at det er det, jeg vil gå ind og sige til min bestyrelse, at sådan bliver det pakket."*

Og senere:

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Vi har aftalt, at I går hjem og finder ud af, fordi I er førstepart, hvordan til kan komme ud, og vi kan komme ind. Det er den ene del af det. Og jeres vurdering. I behøver ikke og skrive så meget, I skriver bar – Vi kan aftale, hvad I skal skrive, tænker jeg, til os og sige, jamen set i det perspektiv, er det mere hensigtsmæssigt, at vi på nuværende tidspunkt trækker os fra selv JIVE, men fortsætter en eller anden bla, bla, bla, sætning. ..."*

Og senere:

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Ja, det er det, jeg mener, vi skal bruge tiden på. Det må være det der – Det er et kvalificeret svar tilbage."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Og så hvordan og hvornår vi vil kunne komme ind, hvis vi lykkes med det der som primær partner, og I kunne trække jer ud og få en anden position."*

Samme dag – dvs. den **8. marts 2017** – fremsendte kommunaldirektør Jane Wiis mail med "Konklusioner fra dagens møde" til Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne og bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise.

Af mailen fremgik vedrørende spørgsmålet om partnerstatus følgende:

"Såfremt Slagelse Kommune skal fortsætte sit engagement i JIVE projektet, skal der findes en ny vej der medfører, at Slagelse Kommune kan indtræde som fuldgyldig partner i projektet og EUE udtræder."

Den **10. marts 2017** videresendte kommunaldirektør Jane Wiis sin "konklusionsmail" til borgmester Stén Knuth.

Den **15. marts 2017** fremsendte bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise til kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sine og Managing Director EUE David Drachmann-Sunnes konklusioner fra mødet den 8. marts 2017. Af dette mødereferat fremgik partnerstatus følgende:

"Dertil kommer, at Slagelse Kommune ønsker at overtage EUE's rolle med at være "First partner" i projektet. Slagelse Kommune ønsker ikke at fortsætte i den nuværende konstruktion.

JIVE konsortiet har 2 gange i februar 2017 meddelt Slagelse Kommune at denne overtagelse umiddelbart ikke var mulig på så fremskredet et tidspunkt i projektet.

Det blev aftalt, at EUE på baggrund af ovenstående 2 forhold skulle udarbejde et procesoplæg til, hvorledes EUE kunne undersøge, hvorvidt Slagelse Kommunes ovenstående forslag til proces for medfinansieringsplan kunne opretholdes indenfor JIVE-projektet, samt hvorledes Slagelse Kommune kunne overtage EUE's rolle som juridisk "First partner i projektet."

Den **14. marts 2017** fremsendte EUE ApS – oplyses det – i henhold til aftale prisoverslag på den ønskede afklaring i forhold til JIVE. Som et punkt i overslaget indgår en post, der lyder således:

"Omstrukturering af partnerskab:

- Situation/ønsker fremlægges og drøftes med Cluster Coordinator*
- Situation/ønsker fremlægges og drøftes med ElementEnergy*
- Tilbage melding og vurdering af muligheder"*

Den **20. marts 2017** blev i Økonomiudvalget under pkt. 13 behandlet en sag om "Opfølgning omkring JIVE projekt."

Udvalget fik på mødet til orientering forelagt svar på spørgsmål stillet af byrådsmedlem John Dyrby Paulsen omkring JIVE-projektet, herunder spørgsmål 6, der lød sådan:

"Hvad betyder arbejdsdelingen mellem EUE og Slagelse Kommune – partner henholdsvis 3. part – mht. afrapporteringen til EU samt kontakten til aktører i branchen?"

Forvaltningen oplyste i besvarelsen, at spørgsmål 5 og 6 ville blive besvaret samlet. Der oplystes følgende: *"aktuelt foregår korrespondancen med JIVE konsortiet via EUE, der er partner. Slagelse Kommune har tidligere fået tilkendegivet, at det vil være muligt at skifte position fra at være tredje part til at være fulgyldig partner. Vi vurderer, at det nu er mest hensigtsmæssigt at forsøge at blive partner med henblik på at sikre en større legitimitet i matchfundingprocessen. Slagelse Kommune har derfor forsøgt og forsøger fortsat at blive optaget som fulgyldigt partner. Dette er kun muligt ved positiv opbakning fra EUE. Hvis Slagelse Kommune bliver partner, vil EUE kunne indgå som leverandør til en given opgave, hvor eksempelvis det specifikke behov for kompetencer har betydning for valg af leverandør. Der kan blive tale om udbud af opgaven afhængigt af opgavens økonomiske omfang. Der vil være brug for afrapportering til konsortiet og denne afrapportering skal gå gennem EUE".*

Den **16. marts 2017** – dvs. forud for mødet i Økonomiudvalget den 20. marts 2017 – stillede John Dyrby en række supplerende spørgsmål (a-h), som kunne besvares mundtligt på mødet, og hvor spørgsmål g lød således:

"Er det rigtigt forstået (jf. spm. 5 og 6), at Slagelse Kommune nu skal være fulgyldig partner i brintbusprojektet? I givet fald, hvornår har vi besluttet dette politisk?"

Samme dag – dvs. den **16. marts 2017** – fremsendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sine kommentarer til spørgsmålene til kommunaldirektør Jane Wiis. Til spørgsmål g blev bemærket følgende:

"Svaret må være at vi har bedt EUE undersøge muligheden. Hvis vi kan blive partner, så lægger vi en beslutningssag frem for EPM."

KL-konsulenterne lægger til grund, at der på mødet blev svaret mundtligt. KL-konsulenterne lægger til grund, at der er svaret i overensstemmelse med erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells kommentarer.

Den **28. marts 2017** fandt en korrespondance sted mellem Slagelse Kommune ved EU-konsulent Signe Skovstrup Ethelberg og EuroCentret. Det fremgår, at kommunen havde spurgt om muligheden for at blive first partner i projektet.

EuroCentret svarede, at der strukturelt ikke er noget til hinder herfor.

Den **3. april 2017** blev på møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget behandlet en sag omkring JIVE. Forvaltningen havde i sagsfremstilling udarbejdet en kort gennemgang af sagsforløbet omkring JIVE-projektet samt opstillet to punkter omkring udfordringer med JIVE, hvoraf det ene vedrørte "*Organiseringen med Slagelse Kommune som tredjepart (third party) og EUE som partner.*"

Forvaltningen bemærkede herunder, at "*Det er problematisk, at Slagelse Kommune, der jo er myndighed på og bestiller af den omhandlende busdrift i JIVE-projektet, ikke kan kommunikerer direkte med projektkonsortiet eller de tilknyttede parter.*"

Videre fremgik det, at "*i praksis har og kan EUE ved henvendelse fra Slagelse Kommune vedr. projektet sætte timetælleren i gang med det til følge, at selv enkle aktiviteter, som fx videresendelse af kontaktoplysninger har udløst afregning af timebetaling fra EUE. På disse betingelser – EUE som én indgang/én udgang i forhold til projektet – bliver konstellationen med EUE som partner og Slagelse Kommune som tredjepart uholdbar.*"

På møde den **18. april 2017** i Økonomiudvalget stillede byrådsmedlem Troels Christensen 10 spørgsmål, herunder spørgsmål nr. 8 og 9, der lød sådan:

"8. Er det korrekt, at Slagelse kommune - modsat postulerer herom fra borgmester og forvaltningen - ikke med EUE har indgået kontraktmæssig aftale om, at det er virksomheden, der er ansvarlig for at skaffe matchfunding, samt at Slagelse kommune omvendt har meddelt overfor JIVE, at kommunen varetager opgaven?"

9. Er det korrekt, at forvaltningen via LW gav besked til EUE om at fastholde first partner rollen overfor JIVE (130217) for derefter via JW at bede selv samme konsortium om at kommunen overtager first partner rollen 8 dage efter (210217)? I givet fald, hvornår og hvordan er der indhentet politisk godkendelse til at kommunen kan arbejde på at overtage first partner rollen?"

Borgmesterens svar af 24. april 2017 (rundsendt til alle byrådsmedlemmer) er behandlet.

Det fremgår af sagsmaterialet, at kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den 24. april 2017 til borgmesteren sendte en mail med følgende indhold:

*"Kære Stén
Lone og jeg har med bistand fra DJØF besvaret de ti spørgsmål, som Troels Christensen fremsatte på Økonomiudvalgets møde. Svarene er vedhæftet i PDF. Såfremt du er indforstået med det vil vi bede Djøf fremsende svarene til KL/Stén Ballegård..."*

Det fremgår ikke af sagsmaterialet, hvordan borgmesteren svarede på denne forespørgsel. Det fremgår ligeledes ikke af sagsmaterialet, om borgmesteren videresendte disse svar til byrådet.

Svarene på spørgsmål 8 og 9 lyder som følger:

[8] **"Svar:**

EUE ApS har frem til 1. januar 2017 qua aftalen med Slagelse Kommune haft opgaven med at skaffe matchfunding. Aftalen med EUE ApS udløb med udgangen af 2016, og Slagelse Kommune har derefter overtaget opgaven, idet ny aftale med EUE ikke er indgået."

[9]. "Den 13. februar blev spørgsmålet om at ændre eller fastholde partnerskabsrollen ikke berørt. Det blev pointeret overfor EUE ApS, at EUE ApS qua first partner rollen var nødt til at underskrive bekræftelse på Slagelse Kommunes fortsatte deltagelse i JIVE-projektet.

Den 21. februar 2017 henvender Slagelse Kommune sig til konsortiet for at undersøge muligheden for at blive first partner. Slagelse Kommune ønsker en dialog omkring dette med henblik på at kunne udarbejde et beslutningsgrundlag til politisk behandling. Opmærksomheden henledes på, at LW allerede i november 2016 giver udtryk for at såfremt Slagelse Kommune skal være first partner, skal det behandles politisk. Slagelse Kommune blev i november 2016 vejledt om, at partnerskifte ville være muligt..."

4.2.2.2 Forvaltningens indsigt i projektet og dispositioner vedrørende partnerstatus frem til medio februar 2017

KL-konsulenterne finder om den periode, der ligger forud for undersøgelsesperioden, anledning til indledningsvis kort at bemærke følgende:

Det fremgår ikke af sagsmaterialet, hvilken viden forvaltningen i Slagelse Kommune havde om brintbusprojektet, da Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 1. december 2015 traf beslutning om, at kommunen skulle engagere sig heri.

KL-konsulenterne har noteret sig, at det af sagsfremstillingen for udvalget fremgik, at Slagelse Erhvervscenter gennem deltagelse i en række møder i efteråret 2015 havde fået afdækket, at Slagelse Kommune, som den eneste danske kommune, havde mulighed for at blive partner i projektet.

Det fremgår imidlertid ikke af sagen, om den viden om projektet, som Slagelse Erhvervscenter herigennem måtte have erhvervet sig, blev videregivet til forvaltningen i Slagelse Kommune.

På baggrund af mødesagen i december 2015 må det lægges til grund, at opgaven med ansøgning om deltagelse i brintbusprojektet, som det blev besluttet skulle varetages af Slagelse Erhvervscenter A/S, omhandlede optagelse af Slagelse Kommune som partner i brintbusprojektet.

Det må dog samtidig noteres, at sagsfremstillingen for udvalget ikke beskrev, hvad et partnerskab nærmere indebærer.

Med hensyn til kontrakten af 15. november 2015 mellem EUE ApS og Slagelse Erhvervscenter A/S fik EUE ApS i medfør heraf til opgave at ansøge om Slagelse Kommunes optagelse som partner i projektet.

Det står ikke på baggrund af sagsmaterialet klart, om forvaltningen i Slagelse Kommune, da ansøgning om EU-støtte blev indgivet primo maj 2016, var opmærksom på, at det alene var EUE ApS, der blev indskrevet som partner heri, og i givet fald om forvaltningen var opmærksom på betydningen heraf.

KL-konsulenterne har ikke på baggrund af sagsmaterialet kunnet identificere, hvorfor Slagelse Kommune faktisk ikke i forbindelse med ansøgningen i maj 2016 blev indskrevet som partner i projektet.

Helt overordnet har KL-konsulenterne noteret sig, at Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne under mødet mellem kommunen og EUE ApS den 8. marts 2017 beskrev forløbet omkring projektets opstart som følger:

"Fordi, det er jo en sag der går tre år tilbage. Den er jo skabt ud af mulden. Og derfor vil der være, og det har der været fra dag et af den her konstellation, en atypisk ageren fra alle niveauer. Hele ideen er opstået ud af atypisk, tildelingen af opgaver har været atypisk, samtalerne er atypisk, hvad for nogle fora det er blevet diskuteret i, beslutningsprocesserne. Alt har været atypisk. Det har været lap på lap på lap...."

Helt overordnet er det KL-konsulenterne indtryk, at der i undersøgelsesperioden – dvs. efter den 1. september 2016 og frem til den 24. april 2017 – fra kommunens side blev sat mere fokus på projektet, og at det indebar en anden og mere stringent styring end hidtil.

KL-konsulenterne har således noteret sig, at Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne på mødet med Slagelse Kommune den 8. marts 2017 gav udtryk for, at projektets opstart tilbage i tid på flere måder var atypisk, herunder at der ikke blev lagt væk på dokumentation, mens der i modsætning hertil i efteråret 2016 var tale om en højere grad af dokumentationskrav.

KL-konsulenterne har også noteret sig eksempler på, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell i efteråret 2016 udbad sig oplysninger om projektet fra EUE ApS, herunder den 12. september 2016, hvor hun bad om fremsendelse af forhåndstilsagnet om EU-støtte med henblik på at være klædt på til at varetage opgaven med Energiklyngen.

KL-konsulenterne har i den forbindelse noteret sig, at Managing Director EUE David Drachmann-Sunne hertil umiddelbart svarede Lone Wenzell, at *"...jeg er nødt til at bede dig respektere, at det ikke er noget man bare lige kan sende, - endsige blot lige overdrage på en mail"*.

Endelig tegner sagsmaterialet et billede af, at projektudvikler Iben Brinkland i efteråret 2016 arbejdede indgående med projektet, hvilket også udsagn fra Managing Director EUE ApS David Drachmann-Sunne på mødet den 8. marts 2017 bekræfter.

Uanset at der i undersøgelsesperioden fra Slagelse Kommunes side blev gjort en indsats for at tilegne sig et større kendskab til projektet, er det helt overordnet indtrykket, at kommunen i hvert fald i den første del af denne periode fortsat manglede vigtig viden om projektet.

KL-konsulenterne har således noteret sig, at forvaltningen i Slagelse Kommune så sent som i oktober 2016 fandt anledning til at stille EuroCenteret helt grundlæggende spørgsmål som i hvilket omfang projektet medfører forpligtelser for Slagelse Kommune.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at erhvervs- og arbejdsmarkedetdirektør Lone Wenzell den 13. februar 2017 overfor projektudvikler Iben Brinkland udtrykte usikkerhed om formålet med og betydningen af en underskriftsproces, der skulle foretages senest den 15. februar 2017, herunder hvilke forpligtelser en underskrift fra EUE ApS indebar for Slagelse Kommune.

Videre har KL-konsulenterne noteret sig, at det under mødet den 8. marts 2017 mellem Slagelse Kommune og EUE ApS fra kommunens side i et vist omfang erkendes, at man fra kommunens side ikke i de situationer, hvor spørgsmål om partnerstatus blev italesat, havde det fornødne overblik.

Dog bemærkes, at Slagelse Kommune på mødet gjorde bemærkning om, at den rådgivning, som kommunen havde modtaget fra EUE ApS om den processuelle ramme herfor, ikke havde været optimal.

Der kan på ovenstående baggrund rejses tvivl om, hvorvidt forvaltningen undervejs i forløbet havde den indsigt, der skulle til for at kunne vurdere konsekvenserne af, at det var EUE ApS, der var partner i projektet.

Der kan endvidere rejses tvivl om, hvorvidt man i forvaltningen rettidigt faktisk foretog sådanne vurderinger.

Opgaven med at ansøge om kommunens optagelse som partner i projektet blev varetaget af Slagelse Erhvervscenter A/S, som videre antog EUE ApS til at udføre opgaven.

Dette kan efter KL-konsulenternes opfattelse i sig selv have medført, at det var vanskeligt for forvaltningen at tilegne sig tilstrækkelig indsigt i projektet og dermed at vurdere konsekvenserne af, at det var EUE ApS, der var indskrevet som partner i projektet.

For KL-konsulenterne er der først dokumentation for, at forvaltningen i februar 2017 tog skridt til en undersøgelse af mulighederne for at blive first partner.

Som KL-konsulenterne ser det, forelå der for forvaltningen i november måned 2016 en anledning til at foretage en vurdering af hensigtsmæssigheden af en konstruktion, hvor EUE var partner, og i den forbindelse til at forelægge en sag herom for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget, der således kunne foretage en politisk afvejning af de to forskellige muligheder – first partner eller third partner – der kunne blive tale om.

KL-konsulenterne er opmærksom på, jf. den kronologiske oversigt ovenfor, at Slagelse Kommune den 9. november 2016 oplyste over for EUE ApS, at kommunen ikke uden en politisk beslutning kunne lave om i projektstrukturen, hvilket der ikke var tid til.

Tilsvarende er det nævnt i mødesagen i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 3. april 2017, at forvaltningen grundet tidspres besluttede at lade Slagelse Kommune indgå som tredjepart.

Det tidspres, der formentlig henvises til her, er den frist for deltagernes elektroniske underskrift over for FCH-JU til at underskrive "Declaration of honour", som det fremgår af forhåndstilsagnet af 6. september 2016 skulle ske senest den 11. november 2016.

Det står ikke på baggrund af sagsmaterialet klart, hvornår kommunen er blevet gjort opmærksom på denne frist, men det fremgår, at erhvervs- og arbejdsmarkedetdirektør Lone Wenzell den 12. september 2016 hos Managing Director EUE David Drachmann-Sunne efterspurgte forhåndstilsagnet, men at der umiddelbart blev svaret "at det ikke bare lige var noget man kunne sende på en mail."

Selvom en politisk stillingtagen til denne sag ikke kunne nås inden den 11. november 2016, er det KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen snarest herefter burde have forelagt spørgsmålet om valg af partnerskabsrolle for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget.

Herved kunne i en politisk afvejning være indgået oplysninger om konsekvenserne ved, at kommunen blev tredje part i projektet, herunder om de udgifter, der ville være forbundet med, at EUE ApS skulle administrere på vegne af kommunen.

Slagelse Kommune var således i november måned 2016 af EUE ApS blevet gjort opmærksom på, at valg af en tredjepartsstatus, ville have denne konsekvens.

I forlængelse af ovenstående har KL-konsulenterne noteret sig, at forvaltningen i Slagelse Kommune ved flere lejligheder efter beslutningen i november 2016 om kommunens tredjepartsstatus informerede politikerne om kommunens deltagelse i JIVE, men ikke i den forbindelse oplyste mere detaljeret om kommunens partnerstatus og de potentielle økonomiske konsekvenser heraf.

Som eksempler på forvaltningens orientering af politikerne kan nævnes den "Orientering til økonomiudvalget om fakta omkring samarbejdet mellem EUE og Slagelse Kommune" som kommunaldirektør Jane Wiis den 21. november 2016 sendte til borgmesteren med henblik på at denne kunne videregive denne til Økonomiudvalget, hvilket skete samme dag. Både kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell stod som forfattere af orienteringen.

Videre kan nævnes den "Redegørelse for Slagelse Kommunes samarbejde med EUE", som erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell havde affattet og den 12. december 2016 fremsendte til Økonomiudvalget med kopi til kommunaldirektør Jane Wiis.

Endelig kan nævnes behandlingen i økonomiudvalget den 23. januar 2017, pkt. 29 "Samarbejde med ekstern leverandør".

Således fremgår af alle disse, at *"Slagelse Kommune er deltager/partner i det kommende EU projekt, ligesom der er mange andre deltagere/partnere, herunder andre kommuner, EUE og Trafikselskaber."*

En egentlig skitsering af problemstillingerne omkring kommunens status som tredjepart i projektet blev således først givet på et senere tidspunkt, nemlig den 3. april 2017.

Det er på denne baggrund KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen i en kortere periode ikke til fulde har levet op til principperne om god embedsmandsskik.

4.2.2.3 Forvaltningens indsigt i projektet og dispositioner vedrørende partnerskabsstatus efter medio februar 2017

KL-konsulenterne har herefter overvejet betydningen af forvaltningens dialog med ElementEnergy i dagene fra den 21. februar 2017 og frem om kommunens muligheder for at indtræde som first partner.

KL-konsulenterne lægger på baggrund af lydfilen fra mødet den 8. marts 2017 mellem Slagelse Kommune og EUE ApS til grund, at forvaltningen indledte dialogen med ElementEnergy fordi man fandt, at den eksisterende konstruktion ikke understøttede en succesfuld matchfunding.

Som KL-konsulenterne opfatter den korrespondance mellem Slagelse Kommune og ElementEnergy, som fandt sted i dagene fra den 21. februar 2017 og frem, handlede det om at afdække, om det overhovedet var muligt, at Slagelse Kommune på dette tidspunkt i forløbet kunne blive first partner i projektet.

Det forhold, at der blev taget kontakt til ElementEnergy må efter KL-konsulenternes opfattelse betragtes som udtryk for forvaltningens helt relevante og ansvarlige undersøgelse af de tiltag, som ville være en betingelse for, at arbejdet med matchfunding ville kunne bæres igennem med blot nogen grad af held.

KL-konsulenterne har herefter overvejet de tilkendegivelser vedrørende partnerstatus, som forvaltningen afgav på mødet med EUE ApS den 8. marts 2017.

Som KL-konsulenterne opfatter mødet, havde det til formål at blive enige om en køreplan for, hvordan det med hjælp fra EUE kunne afdækkes, om Slagelse Kommunen kunne blive first partner i projektet.

Dette tiltag måtte således efter kommunens kontakt til ElementEnergy i februar 2017 – hvilket ikke bar frugt – være et relevant og nødvendigt næste skridt.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig følgende bemærkninger fra kommunaldirektør Jane Wiis, som efter KL-konsulenternes opfattelse illustrerer, at der fra forvaltningens side var et ønske om at sikre, at projektet var levedygtigt, inden der blev anvendt flere ressourcer herpå:

"Så går jeg ind til mine politikere, det kan godt være I synes der her er godt og så videre, men vi vil ikke smide gode penge efter dårlige, vi er kommet haltende ind i det projekt sådan midt fra, vi har overtaget et fallitbo over i EC, nu siger jeg det, som det bliver sagt – Der er sket noget derovre, det kan vi ikke holde for, det kan godt være, vi skulle have taget nogle andre beslutninger, men vi er her, og vi vil ikke kaste skatteborgernes penge efter noget, vi ikke tror på."

Hertil kommer, at der efter KL-konsulenternes opfattelse ikke er grundlag for at antage, at der ikke – såfremt det måtte vise sig, at der faktisk var mulighed for at blive first partner – ville blive forelagt en sag herom med henblik på en politisk beslutning.

KL-konsulenterne har således noteret sig, at kommunaldirektør Jane Wiis flere gange på mødet den 8. marts 2017 i forskellige relationer brugte vendinger, som "*så går jeg ind til mine politikere*" og "*...det er det, jeg vil gå ind og sige til min bestyrelse, at sådan vil det blive pakket.*"

KL-konsulenterne har herefter overvejet, om forvaltningen i tilstrækkeligt omfang, har orienteret politikerne om de problemstillinger, som forvaltningen i hvert fald i februar 2017 havde fundet ved konstruktionen med kommunen som tredjepartner.

Det bemærkes herom, at forvaltningen ved Økonomiudvalgets behandling den 20. marts 2017 af sag om opfølgning omkring JIVE-projekt i sit svar på spørgsmål 5 og 6 gav en – om end kortfattet – orientering om, hvad arbejdsdelingen mellem kommunen som tredjepartner og EUE ApS som partner indebærer.

Videre bemærkes, at en mere grundig redegørelse for konsekvenserne af kommunens tredjepartsstatus forekom i forbindelse med møde i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget den 3. april 2017.

Samlet set er det KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningens dispositioner i februar 2017 med forsøget på at få en dialog i stand med ElementEnergy om muligheden for at blive first partner er udtryk for forvaltningens ansvarlige tiltag til undersøgelse af relevante spørgsmål.

Tilsvarende gælder de tilkendegivelser, som kommunen kom med herom på mødet med EUE ApS den 8. marts 2017. Som KL-konsulenterne opfatter dette møde havde det således bl.a. til formål at afdække, hvordan EUE ApS kunne bidrage til en afklaring af kommunens muligheder for at blive første partner.

Det er således KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen hermed har optrådt fagligt ansvarligt og levet op til principperne for god embedsmandsskik.

4.2.2.4 Sammenfatning - vurdering af dispositioner vedrørende partnerstatus

Helt overordnet er det KL-konsulenternes indtryk, at der i undersøgelsesperioden fra kommunens side blev sat mere fokus på projektet end der hidtil havde været, og at det indebar en anden og mere stringent styring end hidtil.

Dog manglede forvaltningen fortsat vigtig viden om brintbusprojektet, hvilket imidlertid kan skyldes konstruktionen, hvor opgaven med at ansøge om kommunens optagelse som partner i projektet blev varetaget af Slagelse Erhvervscenter A/S.

Efter KL-konsulenternes opfattelse burde forvaltningen, efter at man i november 2016 var blevet gjort opmærksom på de økonomiske udgifter, der ville være forbundet med at EUE ApS, når kommunen var tredjepart, skulle administrere på vegne af kommunen, have forelagt en sag herom for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget.

Udvalget kunne således kunne foretage en politisk afvejning af de to forskellige muligheder – first partner eller third partner – der kunne blive tale om.

Det er endvidere KL-konsulenternes opfattelse, at de orienteringer, som forvaltningen gav om kommunes partnerstatus og de problemstillinger, der var forbundet hermed burde været givet på et tidligere tidspunkt.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen herved i en kortere periode ikke til fulde har levet op til principperne for god embedsmandsskik.

Med hensyn til forvaltningens kontakt til ElementEnergy i februar 2017 og mødet mellem Slagelse Kommune og EUE ApS den 8. marts 2017 er det KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningens dispositioner i februar 2017 med forsøget på at få en dialog i stand med ElementEnergy om muligheden for at blive first partner er udtryk for forvaltningens ansvarlige tiltag til undersøgelse af relevante spørgsmål.

Tilsvarende gælder de tilkendegivelser, som kommunen kom med herom på mødet med EUE ApS den 8. marts 2017. Som KL-konsulenterne opfatter dette møde havde det således bl.a. til formål at afdække, hvordan EUE ApS kunne bidrage til en afklaring af kommunens muligheder for at blive første partner.

Det er således KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen hermed har optrådt fagligt ansvarligt og levet op til principperne for god embedsmandsskik.

4.2.3 Dispositioner vedrørende Slagelse Kommunes udtræden af JIVE-projektet

4.2.3.1 Kronologi

Den 20. februar 2017 bad erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell Managing Director EUE David Drachmann-Sunne om et møde. Baggrunden herfor var David Drachmann-Sunnes fremsendelse af to nærmere bestemte mails om Lone Wenzell. Mødet blev fastlagt til den 8. marts 2017.

Ved brev af 2. marts 2017 meddelte Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, at der ikke var afsat midler til støtte af projektet med brintbusser, hverken i Transport-, Bygnings- og Boligministeriet eller i Energistyrelsen.

Forud herfor havde områdechef Jeppe Gaard fra Movia den 6. december 2016 oplyst, bl.a., at Movia ikke havde frie midler til støtte af et brintprojekt. Movia havde samtidig oplyst helt generelt om en anlægspulje og om fristerne for at søge denne.

Den 8. marts 2017 fandt således et møde sted med deltagelse af kommunaldirektør Jane Wiis, erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, Managing Director EUE David Drachmann-Sunne og bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise.

KL-konsulenterne har fra mødet bl.a. noteret sig følgende

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"..Med det, jeg kan, er, at jeg kan sige – Jeg har en klar aftale med jer om, at I mod et meget, meget symbolsk beløb, er i gang med at finde ud af, hvordan vi, Slagelse Kommune, kan indtræde som førstepart i JIVE, to – Hellere toeren først, hvordan vi kan få modereret forventningerne til tempoet på den match-funding. Det betyder jo, at vi rent politisk – Nu prøver vi lige igen – Det betyder, at vi går ud og siger, vi opgiver overhovedet ikke JIVE, vi ommøblerer lidt, fordi det er svært at skaffe 47 millioner på et år, men vi tror stenhængende sikkert på, at det kan lade sig gøre, hvis vi får lidt længere tid til at arbejde med det."*

Og senere:

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Og jeg er pissetræt af at bruge min tid på sådan noget her. Jeg kan bruge min tid meget bedre ved at drive den virksomhed, jeg har, end at sidde her og bruge to timer på at snakke om et eller andet JIVE projekt med en eller anden funding, der ligger ude i det blå. Men jeg vil gerne, fordi nu er det sådan, det er."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Det er resultatet af den butik, du har overtaget."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja, ja. Det er det."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Og sådan er det."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Og det kender vi så."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Det er det hus, der er købt, der var nogle huller i taget, der var ikke-"*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Og derfor vil jeg inderligt bede jer om, få nu det lort lagt med, så vi kan komme videre, altså. Og hvis du har nogle kontakter et eller andet sted, der kan gøre at vi ligesom på en eller anden måde kan komme ud med skindet på næsen. Men hvis ikke vi kan, David, Så lægger jeg den ned."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Så skal den bare lukkes."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Så går jeg simpelthen bare ind i bestyrelsen og lukker det. Så må nogen tage skraldet."*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Ja, ja."*

Og senere:

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja så derfor, vi har fælles interesse i at forsøge at overleve i det."*

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell: *"Ja."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Forsøge at overleve i det på en eller anden måde, hvor vi ligesom kan få trukket ud og få overbevist, og det kan man sige, kan vi det, eller kan vi ikke det. Det må vi se om vi kan. Og sige, vi vil gerne være her-"*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Det er jo det, der er øvelsen."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Men vi er nødt til at skulle længere ud. Og vi har en idé om, at bygger vi det op på den og den måde, så kan vi få den matchfunding. En matchfunding, der ligger længere ude. Altså, der er jo ikke andet at sige, og hvis vi ikke kan være derinde på de præmisser, så må vi ud. For vi kommer ikke til at smide en halv eller hel million efter det her igen. Altså, det gør vi ikke. Altså, jeg kan se, at der i hvert fald er smidt en million i det i cool-cash, og det kommer ikke til at ske, hvis ikke vi kan se for os, at vi kan få bygget noget op, og vi kan ende med noget, som bliver til noget. Så er jeg nødt til at tage den beslutning, vi er nødt til, at så lukker vi."*

...

...

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"...."*

....Men er aftalen det, at der lige bliver fastlagt nogle hovedpunkter fra jeres side af?"

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Ja."*

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell: *"Ja."*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Og så agerer vi relativt hurtigt på det. Og jeg går i tænkeboks omkring det."*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Jo, men vi er nødt til lige selv at få undersøgt med konsortiet, hvor ligger datoer, er der noget i tandhjulene, der kan rykkes rundt på i virkeligheden. Det ved vi simpelthen ikke."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Jo, altså, jeg har en fornemmelse, men jeg skal være mere-"*

Bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise: *"Det skal være konkret."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Kan vi blive inde – vi har en meget længere tidshorizont, kan vi blive inde på de præmisser, og anden præmis hvis vi skal blive inde, og at det er os der skal være-"*

Managing Director EUE David Drachmann-Sunne: *"Så er det førstepartner."*

Kommunaldirektør Jane Wiis: *"Så er det os, der er førstepartner."*

Der blev efterfølgende udarbejdet to referater af mødet - ét udarbejdet af kommunaldirektør Jane Wiis og/eller erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og ét udarbejdet af EUE ApS.

Samme dag – dvs. den 8. marts 2017 – fremsendte kommunaldirektør Jane Wiis mail med "Konklusioner fra dagens møde" til Managing Director EUE David Drachmann-Sunne og bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise.

Af konklusionsmailen fremgik vedrørende spørgsmålet om partnerstatus følgende:

"Såfremt Slagelse Kommune skal fortsætte sit engagement i JIVE projektet, skal der findes en ny vej der medfører, at Slagelse Kommune kan indtræde som fuldgældig partner i projektet, og EUE udtræder."

Videre fremgik følgende:

"Det synes under alle omstændigheder afgørende, at tidsperspektivet for at skaffe den fornødne forpligtende matchfunding udvides betragteligt. EUE undersøger derfor, efter nærmere aftale, muligheden for at få udvidet tidsperspektivet med det sigte, at det opnåede forhåndstilsagn på 17 mio. kr. i JIVE projektet kan opretholdes på den præmis, at en forpligtende offentlig matchfunding tidligst kan ventes opnået i 2019."

Den 10. marts 2017 videresendte kommunaldirektør Jane Wiis sin "konklusionsmail" til borgmester Stén Knuth. Hun bemærkede i den forbindelse bl.a., at hun havde bedt EUE om at tiltræde den, at bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise ville fremlægge den for bestyrelsen i EUE, og at kommunen ikke ville kunne forsvare at indgå et engagement, hvis de [EUE ApS] ikke gik ind på præmisserne.

Den 14. marts 2017 fremsendte EUE ApS mail til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell med kopi til kommunaldirektør Jane Wiis med "prisoverslag vedr. ønsket undersøgelse af spørgsmål omkring JIVE."

Heri var oplyst to hovedopgaver. Den ene er oplyst sådan:

*"Omstrukturering af partnerskab:
Situation/ønsker fremlægges og drøftes med ClusterCoordinator.
Situation/ønsker fremlægges og drøftes med ElementEnergy
Tilbage melding og vurdering af muligheder."*

I prisoverslaget indgik endvidere opgaver vedrørende "økonomi."

EUE ApS afsluttede mailen således:

"Jeg vurderer, at vi kan afklare ovenstående på sammenlagt 2 arbejdsdage (max 16 timer á 1.200, -kr. + moms)

Som aftalt får vi nu "det gamle" lukket ordentlig ned, - og så siger I "go", når vi skal starte på ovenstående."

Den 15. marts 2017 fremsendte bestyrelsesformand i EUE ApS Lars Riise til kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sine og Managing Director EUE David Drachmann-Sunnes konklusioner fra mødet den 8. marts 2017. Af dette mødereferat fremgik bl.a. følgende:

"I forhold til JIVE projektet så har vi forstået at Slagelse Kommune ikke mener, at det er realistisk at skaffe den nødvendige medfinansiering indenfor projektets oprindelige tidsfrister. Slagelse Kommune har udtrykt ønske om, at det bliver undersøgt, hvordan Slagelse Kommune eventuelt kunne deltage i projektet på nogle andre forudsætninger end de oprindelige i henhold til projektet for så vidt angår at skaffe den nødvendige medfinansiering. Slagelse Kommune ønsker således at starte en medfinansieringsproces op på administrativt niveau i løbet af 2018 med henblik på potentielt at kunne få tildelt vækstfunds midler i 2019, for så at dette skulle danne grundbund for en videre proces med at skaffe den nødvendige medfinansiering."

Dertil kommer, at Slagelse Kommune ønsker at overtage EUE's rolle med at være "First partner" i projektet. Slagelse Kommune ønsker ikke at forsætte i den nuværende konstruktion.

JIVE konsortieret har 2 gange i februar 2017 meddelt Slagelse Kommune, at denne overtagelse umiddelbart ikke var mulig på så fremskredet et tidspunkt i projektet. Det blev aftalt, at EUE på baggrund af ovenstående 2 forhold skulle udarbejde et procesoplæg til, hvorledes EUE kunne undersøge, hvorvidt Slagelses Kommunes ovenstående forslag til proces for medfinansieringsplan kunne opretholdes indenfor JIVE-projektet, samt hvorledes Slagelse Kommune kunne overtage EUE's rolle som juridisk "first partner" i projektet.

EUE har 14.3.2017 fremsendt oplæg hertil og vil som aftalt loyalt forelægge dette for JIVE-konsortiet for at forhøre om mulighederne for, at Slagelse Kommune kan overtage EUE's rolle som juridiske "First partner" på dette fremskredne tidspunkt og i samme undersøgelse afdække andre løsningsmuligheder, som kan tilfredsstille dette krav fra Slagelse Kommune. Dette forudsætter selvfølgelig, at forvaltningen accepterer det fremsendte tilbud."

Den 20. marts 2017 blev i Økonomiudvalget under pkt. 13 behandlet en sag om "Opfølgning omkring JIVE projekt."

Under "Baggrund" fremgik af sagsfremstillingen bl.a. følgende:

"Økonomiudvalget får derfor forelagt denne sag til orientering, hvor spørgsmål/svar (se bilag 1) og et konklusionsreferat (se bilag 2) efter møde med ekstern leverandør (EUE ApS) til JIVE projektet synliggør status og tiltag i den aktuelle fase for arbejdet med matchfunding til JIVE projektet. Det skal bemærkes, at ekstern leverandør endnu ikke har meldt tilbage på referatet."

Sagsmaterialet til punktet omfattede følgende dokumenter:

Spørgsmål og svar omkring JIVE projektet

Slagelse Kommunes konklusionsmail om mødet den 8. marts 2017

Mailkorrespondance fra november 2016 vedrørende JIVE projektets konstruktion.

Udvalget fik således på mødet forelagt svar på spørgsmål stillet af byrådsmedlem John Dyrby Paulsen omkring JIVE-projektet, herunder spørgsmål 1, der lød sådan:

"Vi taler med vores folk på Christiansborg, der bekræfter, at der generelt er et positivt fokus på brintprojekter, men jeg vil gerne (snarest) have en opdateret tidsplan for projektet, så jeg nogenlunde ved, hvad jeg skal viderebringe for at understøtte projektet."

Forvaltningen oplyste i besvarelsen af spørgsmål 1 bl.a., at *"Der arbejdes aktuelt på at afsøge mulighederne for, at Slagelse Kommune kan overgå til JIVE 2 eller JIVE 3, således at der er en længere tidshorizont for arbejdet med matchfunding."*

Den 20. marts 2017 kl. 20.13 videresendte kommunaldirektør Jane Wiis EUE ApS' mødereferat af 15. marts 2017 fra mødet den 8. marts 2017 til Økonomiudvalgets medlemmer.

Den 16. marts 2017 – dvs. forud for mødet i Økonomiudvalget den 20. marts 2017 – stillede byrådsmedlem John Dyrby Poulsen en række supplerende spørgsmål (a-h), som kunne besvares mundtligt på mødet. Spørgsmål c lød således:

"Hvad er JIVE-2 og JIVE-3? Er det andre projekter eller senere faser af det nuværende projekt?"

Samme dag – dvs. den 16. marts 2017 – fremsendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sine kommentarer til spørgsmålene til kommunaldirektør Jane Wiis. Til spørgsmål c blev bemærket følgende:

"Svaret må være, at vi har bedt EUE undersøge, hvorvidt der er et JIVE 2 eller 3, som vi kan komme på."

KL-konsulenterne lægger til grund, at der på mødet blev svaret mundtligt. KL-konsulenterne lægger til grund, at der er svaret i overensstemmelse med erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells kommentarer.

Den 5. april 2017 fremsendte Managing Director EUE David Drachmann-Sunne en mail til kommunaldirektør Jane Wiis, erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, projektudvikler Iben Brinkland og formand for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget Villum Christensen vedrørende kommunens udtræden af JIVE-projektet.

Af mailen fremgik bl.a. følgende:

"Det er derfor med stor beklagelse, at vi på mødet afholdt d. 08.03.2017 med kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, at kommunaldirektør Jane Wiis bliver bedt om at lukke projektet ned i Slagelse Kommune.

På denne baggrund, samt den massive negative presseomtale af projektet, tillige med de seneste måneders passivitet og skiftende signaler fra forvaltningens side, omkring Slagelse Kommunes reelle engagement og ønske om deltagelse i projektet, tillige med forvaltningens konstaterede manglende fremdrift i arbejdet med at søge medfinansiering, - afdækket af EPM udvalget på mødet afholdt d. 03.04.2017, - har sagen været drøftet i JIVE konsortiet. Der er enighed om at efterkomme Slagelse Kommunes ønske, og med denne skrivelse udtræder Slagelse Kommune således af JIVE-projektet og er ikke længere at betragte som partner med JIVE.

Der er i beslutningen lagt vægt på, at den danske brintbranche skal bevare sin troværdighed over for EU-organisationen i forhold til fremtidige støtte muligheder, og der er desværre ikke længere tiltro til, at Slagelse Kommune, som organisation formår at løfte opgaven."

På møde den 18. april 2017 i Økonomiudvalget stillede byrådsmedlem Troels Christensen 10 spørgsmål, herunder spørgsmål nr. 4, der lød sådan:

"Er det korrekt, at Jane Wiis (JW) på et møde 080317 bad virksomheden EUE ApS om at lukke det eksisterende brintbus-projekt (idriftsættelse af busserne fra sommeren 2018)? Dette fremgår i Sjællandske samt i det referat, som virksomheden fremsendte til kommunen 150317. Hvis JW ikke mente, at projektet skulle lukkes ned, hvorfor blev der så ikke reageret på en sådan misforståelse i referatet?"

Spørgsmål nr. 6 lød således:

"I sagsfremstillingen til Økonomiudvalgets møde 200317, sag nr. 13, bemærkes, at bemærkningerne fra virksomheden EUE ApS til møde afholdt den 080317 endnu ikke var modtaget af kommunen. Er det korrekt, at disse bemærkningerne blev modtaget 5 dage inden afholdelse af mødet i Økonomiudvalget, men først udleveret til Økonomiudvalgets medlemmer efter mødet, og således ikke indgik i drøftelserne på nævnte møde i Økonomiudvalget?"

Borgmesterens svar af 24. april 2017 er rundsendt til alle byrådsmedlemmer.

Det fremgår af sagsmaterialet, at kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den 24. april 2017 til borgmesteren sendte en mail med følgende indhold:

"Kære Stén

Lone og jeg har med bistand fra DJØF besvaret de ti spørgsmål, som Troels Christensen fremsatte på Økonomiudvalgets møde. Svarene er vedhæftet i PDF. Såfremt du er indforstået med det, vil vi bede Djøf fremsende svarene til KL/Steen Ballegaard..."

Det fremgår ikke af sagsmaterialet, hvordan borgmesteren svarede på denne forespørgsel. Det fremgår ligeledes ikke af sagsmaterialet, om borgmesteren videresendte disse svar til byrådet.

Svaret på spørgsmål 4 lød som følger:

"Nej, det er ikke korrekt, og det anførte fremgår ikke af EUE ApS's referat af 15. marts 2017. JW bad EUE ApS undersøge muligheden for, at Slagelse Kommune kunne blive first partner, alternativt hvorvidt der var en JIVE 2 eller 3, som Slagelse Kommune kunne overgå til for at opnå en længere tidshorison for arbejdet med matchfunding. Det blev endvidere aftalt, at EUE ApS skulle fremsende tilbud på at undersøge muligheder. EUE ApS fremsendte et sådant tilbud den 14. marts 2017..."

Svaret på spørgsmål 6 lød som følger:

"Sagsfremstillingen blev udsendt inden EUE ApS fremsendte bemærkninger den 15. marts 2017. Bemærkningerne blev medbragt på ØU-mødet den 20. marts 2017, hvor JW gav en kort redegørelse for bemærkningerne. JW foreslog omdeling, og borgmesteren tilbød læsepause. Flertallet ønskede ikke læsepause, hvorfor det blev aftalt at eftersende bemærkningerne."

4.2.3.2 Vurdering af forvaltningens dispositioner forud for EUE ApS' mail af 5. april 2017 om kommunens udtræden af JIVE-projektet. Mødesagen i Økonomiudvalget den 20. marts 2017

KL-konsulenterne har konstateret, at EUE ApS' meddelelse af 5. april 2017 om, at Slagelse Kommune ikke længere var partner i JIVE, efter sin ordlyd havde baggrund i mødet mellem kommunen og EUE ApS den 8. marts 2017.

KL-konsulenterne har derfor foretaget en bedømmelse af de tilkendegivelser, som primært kommunaldirektør Jane Wiis på vegne af Slagelse Kommune gav på mødet den 8. marts 2017. KL-konsulenterne har i den forbindelse set på mødet i sin helhed, som det fremstår på den lydfil, der er indgået i sagsmaterialet.

KL-konsulenterne kan konstatere, at kommunaldirektør Jane Wiis på mødet bl.a. sagde følgende: "Og derfor vil jeg inderligt bede jer om, få nu det lort lagt med, så vi kan komme videre, altså..."

Det bemærkes, at det er KL-konsulenternes indtryk, at kommunaldirektør Jane Wiis på mødet generelt udtrykte sig i stærke vendinger, og at det omhandlede udsagn er et eksempel herpå.

KL-konsulenterne har også noteret sig, at kommunaldirektør Jane Wiis på baggrund af dette udsagn i forskellige sammenhænge er blevet taget til indtægt for at have meddelt, at Slagelse Kommune ønskede at udtræde af JIVE.

Det er KL-konsulenternes opfattelse, at det ikke giver et retvisende billede, hvis der drages sådanne konklusioner udelukkende på baggrund af dette enkeltstående og isolerede udsagn.

Efter KL-konsulenternes opfattelse kan det omhandlede enkeltstående udsagn (eller andre enkeltstående udsagn i øvrigt) fra kommunaldirektør Jane Wiis således ikke tillægges den betydning, at hun skulle have meddelt, at Slagelse Kommune ønskede at udtræde af JIVE.

Det er derimod KL-konsulenternes opfattelse, at udsagnet må forstås dels i lyset af, at kommunen netop var blevet meddelt, at der ikke var afsat midler til støtte af projektet med brintbusser, hverken i Transport-, Bygnings- og Boligministeriet eller i Energistyrelsen, dels i sammenhæng med de ordvekslinger, som i øvrigt skete på mødet.

KL-konsulenterne bemærker herom, at en væsentlig del af mødet omhandlede spørgsmålet om vanskeligheder med at skaffe den fornødne matchfunding, som kommunaldirektør Jane Wiis var bekymret for kunne indebære, at projektet ikke kunne gennemføres.

Herudover omhandlede mødet imidlertid også fastlæggelsen af en proces for, hvordan det kunne afklares, om der var mulighed for dels at arbejde med en udskudt frist for fremskaffelse af matchfunding, dels at kommunen kunne blive first partner. Disse to tiltag – som kun kunne afklares med EUE ApS' mellemkomst – blev således af forvaltningen set som nødvendige skridt for en succesfuld videreførelse af brintbusprojektet.

Efter KL-konsulenternes opfattelse understøttes en sådan forståelse ikke alene af Slagelse Kommunes mødereferat fra mødet den 8. marts 2017, men i høj grad også af EUE ApS' mødereferat.

Med hensyn til EUE ApS' mail af 5. april 2017, hvori EUE ApS meddelte, at Slagelse Kommune ikke længere var partner i JIVE, bemærker KL-konsulenterne, at det ikke på baggrund af sagens materiale står klart, hvad der – herunder i lyset af ovennævnte to mødereferater – lå til grund for det skridt, som EUE ApS tog hermed.

4.2.3.3 Sammenfatning - dispositioner vedrørende Slagelse Kommunes udtræden af JIVE-projektet

Sammenfattende er det KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen i Slagelse Kommune har efterlevet byrådets beslutninger, og at forvaltningen har efterlevet principperne for god embedsmandsskik.

Det er således KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen efter, at der på byrådsmødet den 27. februar 2017 var blevet tilkendegivet et politisk ønske om, at der fortsat skulle satses på brintbusprojektet, tog det helt relevante og nødvendige skridt og afsøge mulighederne for, at brintbusprojektet – når nu forholdet var det, at den fornødne matchfunding ikke allerede var fremskaffet – kunne videreføres på andre præmisser end hidtil.

Det gælder dels i forhold til mulighederne for at arbejde med en længere periode for matchfunding, dels i forhold til mulighederne for at blive first partner i projektet.

Det er KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen derved netop udfyldte en af de kerneopgaver, som er forvaltningens. Næmlig at afdække mulighederne for, at en politisk beslutning kunne føres ud i livet – måske ikke præcis på den måde, som det oprindeligt var forudsat, da det med afslaget på matchfunding af 2. marts 2017 havde vist sig umuligt – men så dog på en anden, men til gengæld farbar måde, som det i givet fald ville blive lagt op til politikerne at tage stilling til.

Afslutningsvis bemærkes vedrørende mødesagen i Økonomiudvalget den 20. marts 2017, at KL-konsulenterne er opmærksom på, at det i forretningsordenen for Økonomiudvalget er fastsat i § 3, stk. 1, at udvalgsformanden foranlediger, at der så vidt muligt, senest 4 hverdage inden et ordinært udvalgsmøde, er en elektronisk dagsorden tilgængelig i dagsordenssystemet. I § 3, stk. 2, er fastsat, at når en sag er optaget på dagsordenen for et ordinært møde, skal det fornødne materiale til sagens vurdering så vidt muligt være tilgængeligt elektronisk i mindst 3 hverdage inden mødet.

Når der således skulle afholdes møde mandag den 20. marts 2017, skulle dagsorden altså være tilgængelig senest onsdag den 15. marts 2017, jf. § 3, stk. 1, mens sagsmaterialet så vidt muligt skulle være tilgængeligt senest torsdag den 16. marts 2017, jf. § 3, stk. 2.

Efter KL-konsulenternes opfattelse måtte EUE ApS's mødereferat henregnes til materiale, som er fornødent til sagens bedømmelse, hvorfor det burde have været gjort tilgængeligt senest torsdag den 16. marts 2017, så udvalgsmedlemmerne kunne inddrage dette i forberedelsen af dagsordenspunktet.

Der er således efter KL-konsulenternes opfattelse sket en formel fejl. En fejl, der imidlertid blev rettet op på ved tilbud om omdeling og læsepause på mødet og efterfølgende samme dag udsendelse af materialet.

4.2.4 Dispositioner vedrørende udbud af prospekt

4.2.4.1 Kronologi

På møde i Økonomiudvalget **den 23. januar 2017** blev en sag vedrørende samarbejde med ekstern leverandør behandlet. Økonomiudvalget fik forelagt en redegørelse for samarbejdet med ekstern leverandør, EUE ApS, samt spørgsmål stillet af udvalgets medlemmer til dette samarbejde. Et flertal i Økonomiudvalget traf på mødet følgende beslutning:

"A foreslår, at Slagelse Kommunes samarbejde med EUE sættes i bero indtil en samlet vurdering af samarbejdet foreligger, herunder med udtalelser fra Slagelse Erhvervscenters bestyrelse og SK Forsynings bestyrelse.

Michael Gram (FB), Lis Tribler (A), John Paulsen (A) og Niels O. Pedersen (A) stemmer for A's forslag.

Venstre fastholder den aftale der er indgået i oktober med EUE og ønsker at afvente orienteringen på Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget 's møde i februar før der gøres yderligere.

Økonomiudvalget ønsker at blive inviteret til orienteringspunktet på EPM's møde".

Managing director EUE David Drachmann-Sunne skrev den **24. januar 2017** til projektudvikler Iben Brinkland:

"Jeg er lige i dette øjeblik blevet ringet op af Helge Vedel, der beder om min kommentar til, at Økonomiudvalget har besluttet at sætte samarbejdet med EUE i bero indtil videre. Mere nøjagtigt indtil der forelå en redegørelse fra Slagelse Erhvervscenter og SK forsynings bestyrelse. Min holdning til, at der er en politiker der gerne vil have en uvildig undersøgelse af kvaliteten af det arbejde, der er leveret til Slagelse Kommune. Jeg sagde, at jeg ingen kommentarer havde bl.a. fordi jeg endnu ikke har set et referat. Det havde han heller ikke – men havde altså informationerne alligevel".

Projektudvikler Iben Brinkland svarede den **24. januar 2017** managing director EUE David Drachmann-Sunne:

"Jeg læser så beslutningen på en lidt anden måde end Helge Vedel. Jeg tænker, at det nok er bedst at holde sig til ordlyden i protokollen og ikke den eventuelle udlægning, som Helge Wedel måtte have. Det væsentlige er, at jeg ikke kan se, at beslutningen er negativ".

Projektudvikler Iben Brinkland havde kopieret beslutningen fra Økonomiudvalget den **23. januar 2017** ind i mailen.

Ovennævnte mailkorrespondance var sendt i kopi til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell. Det fremgår ikke af det fremsendte sagsmateriale, om erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell kommenterede på denne korrespondance.

Den **8. februar 2017** kl. 8.31 sendte projektudvikler Iben Brinkland en mail til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell. Af mailen fremgik, at de [Slagelse Kommune] havde tre uger til at gennemføre det arbejde, der skulle hente de 47 mio. kr. og en national brintsatsning hjem til Korsør. Projektudvikler Iben Brinkland vurderede, at der var behov for at igangsætte en række aktiviteter, hvoraf nogle opgaver skulle i udbud, da kommunen ikke selv havde kompetencer/ressourcer til at tage ansvaret for dem. Enkelte af disse opgaver hastede (var markeret med rødt), hvorfor projektudvikler Iben Brinkland ønskede at udbyde disse på kommunens hjemmeside samme dag og sætte en frist til den 10. februar 2017. Disse opgaver var markeret med rødt, og det fremgår af mailen, at det drejede sig om:

"Udarbejdelse af regeringsoplæg (omfang 2 sider), herunder dialog med de relevante ministerier i forbindelse med forberedelsen af dette. Det vil sige, at tilbudsgiver skal have et vist kendskab til, hvordan sådanne oplæg udarbejdes – det handler ikke kun om indhold og grafik men også etablering af opbakning til oplægget, hvilket typisk kunne indebære 1-2 omtaler i landsdækkende medier".

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell svarede samme dag kl. 8.40 tilbage til projektudvikler Iben Brinkland:

"Tak. Jeg gennemlæser og vender tilbage med et GO/NO GO".

Projektudvikler Iben Brinkland skrev samme dag kl. 11.54 til centerchef i Teknik og Miljø Flemming Kortsen, at Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell havde bedt hende om at tage ham med ind over leverancerne, da den ene million reelt var hans budgetmidler. Projektudvikler Iben Brinkland spurgte herudover centerchef Teknik og Miljø Flemming Kortsen, om han havde bemærkninger til, at hun publicerede et udbud på kommunens hjemmeside samme dag.

Den **9. februar 2017** rykkede projektudvikler Iben Brinkland på mail erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og centerchef Teknik og Miljø Flemming Kortsen for svar:

"Jeg er nødt til at have en tilbagemelding fra jer i dag og helst meget snart, hvordan udbuddet af "den røde" leverance skal se ud, herunder om det er ok at bruge den ene million. Hvis vi ikke får gang i arbejdet nu med kun tre uger til udgangen af februar, så er det ikke realistisk, at vi kan nå det".

Det fremgår ikke af det fremsendte sagsmateriale, om projektudvikler Iben Brinkland fik svar tilbage fra Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og/eller centerchef Teknik og Miljø Flemming Kortsen.

Den **9. februar 2017** blev der publiceret et udbud for Energi Park Korsør på Slagelse Kommunes hjemmeside, hvoraf følgende fremgik:

" Energipark Korsør, Udbud af konsulentopgave i forbindelse med brintsatsningen "

Denne leverance skal sikre, at Slagelse Kommunes brintsatsning kan præsenteres for regeringen på en måde, etablerer et reelt grundlag for, at Slagelse Kommune, hvis der er konkret politisk opbakning til det, vil kunne få national støtte til

- *De 10 brintbusser (medfinansieringen),*
- *Dispensation for reglerne om elafgift i forhold til anvendelse af strøm fra Storebælt til forsøgs produktion i Energi Park Korsør,*
- *Samt etableringen af et nationalt samarbejdsforum omkring brint i Slagelse Kommune*

Oplægget forventes at udgøre max. 2 sider, og skal foreligge færdigt senest den 28. februar 2017.

Oplægget udarbejdes som resultatet af en proces, hvori der er dialog med statsadministrationen omkring indholdet i oplægget. Endvidere skal den relevante branche, herunder de væsentlige aktører i forhold til branchen inddrages med henblik på at sikre kvaliteten i oplægget.

Slagelse Kommune lægger vægt på, at der som led i processen afholdes møder med de relevante parter i statsadministrationen og branchen, herunder at en medarbejder i Slagelse Kommune har mulighed for men ikke pligt til at deltage i disse møder.

Det er naturligvis en forudsætning, at oplægget udarbejdes i tæt samarbejde med Plan og Udvikling i Slagelse Kommune i forhold til indholdet. Arbejdet i forbindelse med udformningen står tilbudsgiver for.

Tilbudsgiver skal således have de nødvendige kompetencer og netværk i forhold til at kunne udarbejde og "sælge" oplægget hos kommunens samarbejdspartnere, ligesom tilbudsgiver skal have den nødvendige faglige kunnen i forhold til at kunne bidrage til kvalitetssikringen af det interne arbejde i Slagelse Kommune omkring satsningen.

Tilbuddet skal være endeligt og indeholde oplysning om den strategi, som vil blive anvendt af tilbudsgiver, herunder tilbudsgivers særlige kompetencer i forhold til løsningen af opgave - tidligere tilsvarende opgave eller lignende. Tillige skal tilbudsgivers eventuelle forudsætning i forhold til nødvendige ydelser fra Slagelse Kommunes side i forbindelse med opgaveløsningen være oplyst.

Prisen skal angives i form af anslået timeforbrug og timepris. Tilbuddet sendes til projektudvikler Iben Brinkland på isbri@slagelse.dk, således at det er kommunen i hænde seneste den 10. februar 2017 kl. 13.00".

Der blev den **10. februar 2017** kl. 9.00 afholdt fællesmøde mellem Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget og Økonomiudvalget. Der findes, efter det af kommunen oplyste, ikke noget referat af mødet.

Der blev samme dag udsendt en pressemeddelelse. Spørgsmålet om bistand til udarbejdelse et prospekt og udbud af en sådan opgave fremgik ikke af pressemeddelelsen.

Det fremgår dog af en efterfølgende mailkorrespondance mellem byrådsmedlem John Dyrby Paulsen og borgmester Stén Knuth, at der efterfølgende opstod uenighed om, hvorvidt pressemeddelelsen afspejlede drøftelserne på fællesmødet.

Den **10. februar 2017** kl. 12.48 fremsendte managing director EUE David Drachmann-Sunne et tilbud til projektudvikler Iben Brinkland med overskriften "Vedrørende

EnergiPark Korsør, udbud nr. 1, af konsulentopgave i forbindelse med brintsatsningen".

Af tilbuddet fremgår bl.a.:

"EUE Aps ønsker hermed at afgive tilbud på nærværende leverance. Anslået timeforbrug er 107 timer fordelt på to medarbejdere i perioden 13.02.2017 til 28.02.2017. Timepris 1.200 kr. + moms. Samlet pris 128.400 + moms. Udførelsen af opgaven vil foregå efter den nedenfor beskrevne proces.

Strategi

Gennem de foreslåede nationale Energiforlig forhandlinger, ønskes sikret politisk opbakning og medfinansiering af Slagelse Kommunes brintsatsning, herunder etablering af et nationalt samarbejdsforum omkring brint udviklingsprojekter.

Overordnet procesbeskrivelse

Udarbejdelse af procesplan, tillige med løbende opfølgning/koordinering/afrapportering med Plan og Udvikling

Afdækning, aktivering samt involvering af relevante branche interessenter og nøglepersoner (kommunalt, regionalt, nationalt industrielt samt politisk) i henhold til den stillede opgave:

- *De 10 brintbusser (medfinansieringen)*
- *Dispensation fra reglerne om elafgift i forhold til anvendelsen af strøm fra Storebælt til forsøgsproduktion i EnergiPark Korsør*
- *Samt til etablering af et nationalt samarbejdsforum omkring brint i Slagelse Kommune*

Belysning af problemstillinger, udfordringer og løsningsforslag.

Italesættelse og koordinering af beslutningsproces med statsadministrationens ansvarlige beslutningstagere.

Plan og Udvikling vil være underrettet om mødeaktiviteter og kan til hver en tid deltage efter ønske.

Opsamling af erfaringer i processen, og på baggrund af ovenstående informationer udarbejdes det ønskede oplæg til fremlæggelse for regeringen i forbindelse med de planlagte Energiforligs forhandlinger i foråret 2017".

Den **10. februar 2017** kl. 14.08 sendte projektudvikler Iben Brinkland en mail til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell. I mailen skrev projektudvikler Iben Brinkland forskelligt omkring brintsatsningen og diverse handlemuligheder.

Projektudvikler Iben Brinkland skrev bl.a.

"[...] Oplægget, 2 sider, skal således i sig selv kun indeholde en beskrivelse af alt det, som regeringen får via det samlede projekt, herunder et nationalt samarbejdsforum for brint, ved at støtte den samlede satsning i Slagelse Kommune [...]"

Vi får uanset valg af handlemulighed brug for en massiv kommunikationsindsats, som vi nok har brug for ekstern hjælp til. Risikoen her er, at omverdenen mister tilliden til samarbejde med Slagelse Kommune i det hele taget, hvis vi ikke passer på. Her er der så også i givet fald beslutningen om udbud, vi skal huske på, så vi kan ikke bare hyre nogen [...]"

David fra EUE ApS har ringet til mig flere gange – jeg har ikke besvaret opkaldet, men holder fyraften, som du sagde".

Den **10. februar 2017** kl. 14.12 svarede erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell følgende tilbage:

"Tak – skal nok vende tilbage mere specifikt på dine forslag. Vedrørende David så må du bruge en lille "nødløgn" – at jeg endnu ikke har opdateret dig på dagens møde. Fyraftensudgaven er også fin"

Den **10. februar 2017** kl. 20.25 skrev managing director EUE David Drachmann-Sunne til projektudvikler Iben Brinkland:

"Jeg håber alt er ok. Jeg har uden held forsøgt at ringe til dig flere gange i eftermiddag. Jeg vil blot anmode om en kvittering for modtagelse af det rettidigt fremsendte tilbud. Jeg vil igen høfligst gøre opmærksom på, at vi har yderst begrænset tid til at få aktiveret det nationale brint netværk i forhold til den angivne deadline. Jeg er tilgængelig hele weekenden 24:7, hvis du får behov for dialog omkring fremdriften".

Den **12. februar 2017** kl. 12.18 videresendte projektudvikler Iben Brinkland ovennævnte mail fra managing director EUE David Drachmann-Sunne til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell til hendes orientering.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sendte den **12. februar 2017** kl. 18.17 en mail til projektudvikler Iben Brinkland omkring det videre arbejde:

"Vi (direktionen) har drøftet hvordan vi som administration bedst muligt kan understøtte den politiske udmelding, jf. pressemeddelelsen i fredags. Altså at Slagelse kommune rigtig gerne vil clean tech. Jeg mangler stadig et par tilbagemeldinger, før jeg kan sætte dig ind i det, men forhåbentligt snart.

Der er en konkret opgave, som vi skal sætte i gang nu: vi skal have udarbejdet det såkaldte "prospekt", som vi skal bruge til at sammenfatte alt det gode vi hele tiden siger, at vi har omkring EnergiPark Korsør, Klyngen, ideerne omkring EMKC, samarbejdet med Selandia, halmvarmeværket med mere. Vi har jo rigtig meget materiale.

Jeg vil derfor bede dig prioritere det meget højt – altså at finde en/to marketingkonsulenter/bureauer, der kan være med til at hipe det. Jeg læser mail dagligt og du er i denne hastesag meget velkommen til at ringe til mig! Når vi har fundet den/de rette, er du jo den nærmeste til at samle det hele give dem sparring. Vi skal helst ikke give mere end 150.000 kr. og naturligvis gerne mindre.

Jeg inviterer David til møde som synes det er fint, hvis du deltager. Her og nu må du kvittere for hans tilbud. Sagt i fortrolighed til dig, tvivler jeg på, at vi kommer til at bruge det. Prospektopgaven skal ikke udbydes og ej heller andre opgaver lige nu. Vi tales ved".

Den **12. februar 2017** kl. 21.28 sendte borgmester Stén Knuth en mail til byrådsmedlem Knud Vincent, hvor borgmester Stén Knuth refererede en sms, som han havde modtaget fra formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen. Fra denne sms var refereret følgende:

"... Fået sms fra David, hvoraf indirekte fremgår at Lone ikke vil bruge EUE, hvilket betyder, at alt falder på gulvet i forhold til busprojektet. Ingen har kompetencer og mulighed på så kort tid, og kun EUE har opbakning fra branchen. Hvis jeg kan få Dyrby til at sige ok til at bedste leverandør skal vælges (efter udbuddet) er det så ok for dig, at Lone får den besked? Kh Villum".

Borgmester Stén Knuth skrev videre til byrådsmedlem Knud Vincent:

"Jeg har her til aften modtaget denne sms fra Villum. Teksten kan du se nedenfor. Jeg finder indholdet stærkt problematisk, og vi er nødt til at få undersøgt lovligheden i det, han beder om her. Som borgmester tager jeg stærkt afstand fra at omgå udbudsreglerne. Ydermere har det allerede været oppe og vende omkring David og hans ekspertise på området, og der var bred enighed om, at sagen skulle i udbud. I forhold til hans spørgsmål om tidsestimater for igangsættelse og færdiggørelse, finder

jeg ikke disse relevant, hvis det betyder, at vi skal begå lovbrud for at nå dette. Jeg afventer at foretage mig yderligere indtil jeg hører fra dig, lad os senest i morgen ved vort møde vende dette".

Den **13. februar 2017** kl. 9.36 sendte projektudvikler Iben Brinkland en mail til retoriker Janus Beyer fra konsulentvirksomheden 37grader med overskriften "Tilbud på prospekt omkring EnergiPark Korsør" med kopi til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell.

"Hej Janus. Vil I kunne levere dette til udgangen af februar:

- Et prospekt på max ca. 2 sider, som beskriver værdien for regeringen af projektet*
- Som kan afleveres til regeringen med henblik på at få regeringens støtte i projektet i det kommende energiforlig*
- Herunder aktivitet som kan skabe den fornødne opmærksomhed omkring prospektet*

Det er således nok nærmere en strategi end en rent grafisk opgave, men grafikken er selvfølgelig også vigtig.

I givet fald har I mulighed for at komme med et tilbud. Jeg er blevet bedt om at indhente et til to tilbud. Det er besluttet at se bort fra den "obligatoriske udbudspligt" omkring denne opgave [..]"

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sendte den **13. februar 2017** kl. 10.50 en mail til managing director EUE David Drachmann-Sunne, hvor hun takkede for deres samtale. Hun skrev herudover:

"Jeg vil gerne tilkendegive overfor dig, at der ikke er tvivl om, at Slagelse Kommune gerne vil clean tech, herunder at komme konstruktivt videre i forhold til brintbussatsningen. Fra politisk side kom der i sidste uge en tydelig udmelding omkring dette. Fra administrativ side vil vi arbejde for fremdrift og tager naturligvis ansvar for, at dette sikres. Vi mener således, at fundamentet er til stede, og det er derfor også Slagelse Kommunes klare forventning, at EUE skriver under overfor JIVE konsortiet. Jeg synes vi skal tage et møde på torsdag, hvor vi kan afklare de videre skridt".

Projektudvikler Iben Brinkland skrev til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den **13. februar 2017** kl. 11.20:

"Villum har lige været her Hvorfor sker der ikke noget? Han sagde, at han hverken kunne få fat på Stén, Jane eller dig. Jeg forklarede, at jeg arbejder, og at jeg er ved at indhente de ønskede tilbud. Han bad om kopi. Det fik han. Jeg sagde også, at du og David har aftalt møde på torsdag"

Den **13. februar 2017** kl. 11.21 sendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell en mail til borgmester Stén Knuth med kopi til kommunaldirektør Jane Wiis, hvor hun redegjorde kort for status omkring clean tech og brintbusser, og de to milepæle hun arbejdede med. Hun skrev bl.a.:

"Det såkaldte prospekt til brug for ministerierne. Her får vi tilbud fra et par eksterne konsulentfirmaer, som vi mener kan løse den opgave. Dette er på ingen måde en EUE opgave, så det er helt andre parter, der skal i spil. Jeg regner med, at der er fundet en leverandør i denne uge, og vi skal nok nå det, så der er godt materiale forud for energiforhandlingerne [..]"

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell skrev en mail tilbage til projektudvikler Iben Brinkland den **13. februar 2017** kl. 11.22, hvor hun skrev:

"Hvad er det for et tilbud, du har sendt til Villum? Jeg ringer til ham nu. Du får en anden orientering fra mig om lidt".

Projektudvikler Iben Brinkland svarede den **13. februar 2017** kl. 11.32:

"Jeg har ikke sendt noget – han var her. Han fik en kopi af min mail nedenfor... til 37grader, så han kan se, at vi arbejder, selvom det er ferie".

Den **13. februar 2017** kl. 14.43 sendte projektudvikler Iben Brinkland en mail til direktør i konsulentvirksomheden Kingstreet Morten Lintrup med samme indhold, som den mail hun sendte tidligere samme dag (kl. 9.36) til retoriker Janus Beyer fra konsulentvirksomheden 37grader, dog uden den sidste linje, hvor hun havde skrevet: *"det er besluttet at se bort fra den obligatoriske udbudspligt"*.

Byrådsmedlem Knud Vincent skrev den **13. februar 2017** kl. 18.26 til Villum Christensen med kopi til borgmester Stén Knuth og kommunaldirektør Jane Wiis:

"Hej Villum. Tak for samtalen i dag. For god ordens skyld, vil jeg gerne kort præcisere Venstres samt borgmesterens holdning til din fremsendte sms. Vi tager stærkt afstand fra handlingsmetoder, der kan misforstås som lovbrud. Vi blev i vores aftale enige om, at et udbud skulle finde sted, og med din opfordring til, at vi fortæller Lone, at vi er enige om, at et udbud i dette tilfælde skal ses bort fra, vil blive takseret som lov brud"

Den **14. februar 2017** skrev managing director EUE David Drachmann-Sunne til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell:

"Tak for din bekræftende mail vedrørende Slagelse Kommunes engagement i JIVE/brintbus projektet. På denne baggrund vil jeg gerne takke ja til dit tilbud om møde på torsdag kl. 10.00 vedrørende fremdriften i projektet, med udgangspunkt i det afgivne tilbud, samt nedenstående opgaver i bestræbelserne på at hjemtage matchfunding til projektet".

Managing director EUE David Drachmann-Sunne skrev en mail den **16. februar 2017** kl. 14.43. Ud over bestyrelsesformand i EUE Lars Riise fremgår det ikke, hvem der i øvrigt er modtagere af denne mail:

"Kære alle.

I forlængelse af de positive og konstruktive drøftelser og beslutninger i forbindelse med EnergiPark Korsør projektet, herunder JIVE brint bus projektet, - vil jeg for god ordens skyld kort faktisk orientere om resultatet af dagens møde med administrationen.

- 1. Lone Wenzell har på mail til mig i mandags bekræftet Slagelse Kommunes deltagelse i JIVE-projektet. At administrationen vil tage ansvar for og sikre fremdriften i projektet. På denne baggrund blev materialet til underskrift overfor EU konsortiet rettidigt afsendt, - hvorefter det indkaldte møde kunne afholdes i dag*
- 2. Lone har i dag meddelt mig, at hun har lagt EUE's afgivne tilbud på det offentliggjorte udbud i skuffen indtil videre*
- 3. Lone informerede mig ligeledes om, at hun har bedt Iben Brinkland om at indhente tilbud fra andre egnede leverandører*
- 4. Jeg vil for god ordens skyld informere om, at EUE derfor ikke foretager sig yderligere i sagen"*

Formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen videresendte denne mail den **16. februar 2017** kl. 17.36 og svarede samtidig managing director EUE David Drachmann-Sunne med kopi til byrådsmedlem John Dyrby, byrådsmedlem Knud Vincent og borgmester Stén Knuth:

" Hej Knud/John

Ikke forstået/blev vi ikke enige om i fredags, at man ikke på forhånd kan udelukke et bestemt firma – og slet ikke efter udbud. Hvad mener du Knud? Skal der i givet fald så ikke foreligge en faglig begrundelse for en sådan beslutning?"

Borgmester Stén Knuth videresendte korrespondancen til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den **16. februar 2017** kl. 18.00. Lone Wenzell svarede følgende tilbage den **16. februar 2017** kl. 18.21:

"Hej Stén. Det er absolut ikke korrekt gengivelse i Davids mail! Jeg har sagt, at vi indtil videre dribler alene med bolden i forhold til fremdrift, og at det derfor ikke nu er aktuelt at indgå nye aftaler med EUE. Og ja, derfor har jeg sagt pænt tak for det fremsendte tilbud, der dog ikke er relevant. Jeg sagde endvidere, at så måtte vi følge udviklingen tæt og løbende vurdere behov. De tilbud David omtaler, som jeg indhenter fra andre leverandører er omkring prospektet, hvor David var helt enig i, at det ikke var en EUE opgave".

Den **16. februar 2017** kl. 18.23 videresendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell ovennævnte mailkorrespondance til projektudvikler Iben Brinkland og skrev yderligere:

"Til din fortrolige orientering. Det tænder mig helt af! Vigtigt at du ikke på nogen måder agerer, men holder lav og pæn embedsmandsstyret stil. Synes dog du har ret til at vide, hvad der sker".

Projektudvikler Iben Brinkland svarede erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell tilbage den **16. februar 2017** kl. 19.38

"Jeg ved ikke, om du vil have mig til at kommentere eller ej. Jeg opfattede ikke, at David var enig i, at de ikke kunne levere prospektet. Han sagde, at det ikke er alle opgaver, de er gode til, og at det er de opmærksomme på, men så benytter de underleverandører, som kan.

Når det er vigtigt, er det fordi, at det udbud, som EUE har budt på, og vel derfor også mener at de kan løse, det er stort set magen til det materiale, som jeg sender ud til de andre virksomheder, som du gerne vil have tilbud fra, bortset fra altså at jeg har nedtonet brintsatsningen lidt i mailen til de sidst nævnte, fordi vi jo i givet fald har en lidt anden situation. Jeg sendte kopi til dig af begge dele"

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell skrev den **17. februar 2017** tilbage til projektudvikler Iben Brinkland

"Nej det var alene til orientering. Jeg er ikke enig med dig omkring Davids tilgang til markedsføringsopgaven. Under alle omstændigheder er det også urent trav at sige at EUE nu sætter fokus på andre opgaver, forholder sig roligt og endvidere gerne vil ind over EMKC – og i samme moment skabe støj i kulisserne. Det er dobbelt spil og ikke i orden [...]"

Den **24. februar 2017** sendte direktør i konsulentvirksomheden King Street Morten Linstrup et tilbud på prospektopgaven. Morten Lindstrup skrev samtidig, at King Street havde brug for lidt mere information før de kunne lave en fast pris. De havde dog estimeret en pris i tilbuddet på 167.000 kr.

Den **27. februar 2017** kl. 13.36 skrev erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell en mail til projektudvikler Iben Brinkland

"Jeg ser at King Street i høj grad har de kompetencer, som vi har brug for her og nu til prospektet. Hvis du ikke er vildt uenig, så vil jeg bede dig om d.d. at bekræfte overfor dem, at vi gerne vil gøre brug af deres tilbud. Det betyder jo så også at vi kan komme i gang i denne uge [...] Inden de øvrige får "afslag", skal vi lige vende den "store" opgave".

Projektudvikler Iben Brinkland besvarede denne mail den **27. februar 2017** kl. 13.53:

"Jeg er ikke overbevist om, at de er skarpe på, hvad der er brug for, herunder at de kan levere indenfor tidshorizonten [...] Jeg bemærker, at vi har fået et uforpligtende

tilbud og ikke et bindende tilbud. Kunne vi derfor gøre det, at vi accepterer med forståelse af, at opgave og pris først endeligt defineres efter workshoppen, som de jo selv skriver – altså, at vi ikke er bundet til betaling af 167.000 kr. før vi har sikkerhed for, at vi faktisk vil kunne stå med et relevant produkt?

Fik du talt med Janus (37grader), og ved han, at de er ude? Jeg beder radius Kommunikation om ikke at komme med noget".

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell svarede den **27. februar 2017** kl. 13.57:

"Det er ok med en blødere aftale – altså et "stop and go" efter workshop. Jeg kan dog se, at de er de eneste, der har tidligere erfaring med den målgruppe, som vi skal ramme og den opgave, der stilles i første step. Jeg har endnu ikke talt med Janus – det er ikke lykkedes os at finde et tidspunkt, hvor vi begge kan. Vent med at skrive til ham, men gerne pænt afslag til de andre".

I perioden mellem den **27. februar 2017** og **21. marts 2017** er løbende korrespondance mellem projektudvikler Iben Brinkland, erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og Morten Lindstrup fra King Street PR vedrørende en workshop og opsamling herpå.

På møde i Byrådet den **27. februar 2017** blev en sag vedrørende Slagelse Kommunes støtte til brintbusprojektet i Korsør Erhvervs park behandlet. Beslutningsforslaget udsprang af fællesmødet afholdt mellem Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget og Økonomiudvalget den 10. februar 2017. Byrådet traf beslutning om de indstillede punkter, herunder følgende:

"[...]

3. **at Brintbusprojektet støttes helt aktuelt i form af udarbejdelsen af et prospekt, der skal være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet, og**
4. **at Forvaltningen til at gøre prospektet færdigt og støtte op om arbejdet med at skaffe investorer indhenter fornøden ekstern ekspertise – via udbud – til at bakke op om dette."**

Den **20. marts 2017** behandlede Økonomiudvalget under pkt. 13 en sag om "opfølgning på Jive-projekt"

Udvalget fik på mødet til orientering forelagt svar på en række spørgsmål stillet af byrådsmedlem John Dyrby Paulsen omkring JIVE-projektet, herunder spørgsmål 2, der lød sådan:

"2. Det blev ved Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget – ØK fællesmødet sagt, at der nu skal findes investorer, og at der derfor skal udarbejdes et prospekt. Vi besluttede, at den relevante samarbejdspartner til dette skal findes via udbud – er dette udbud gennemført, og hvad var resultatet/prisen?"

Forvaltningen svarede følgende på spørgsmål 2:

"Der er indhentet tilbud fra 3 leverandører, som alle har spidskompetencer indenfor strategisk kommunikation. De tre leverandører er: Radius Kommunikation, 37grader og King Street. Der er indgået aftale med King Street. Opgaven forventes at kunne løses for ca. 170.000 kr. Der er indgået rammeaftale, som beskriver de forventede leverancer. Resultat og output efter gennemført workshop kan have betydning for endelig pris og leverage, idet King Street netop ved denne workshop får øget kendskab til opgaven".

Den **16. marts 2017** – dvs. forud for mødet – stillede Byrådsmedlem John Dyrby Paulsen en række supplerende spørgsmål (a-h), som kunne besvares mundtligt på mødet den 20. marts 2017. Spørgsmål e lød således:

"e. Af ren og skær nysgerrighed: har EUE ikke budt på det gennemførte udbud (jf. spørgsmål 2)?"

Samme dag – dvs. den 16. marts 2017 – fremsendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sine kommentarer til kommunaldirektør Jane Wiis Til spørgsmål e svarer hun følgende:

"Vi indhentede 3 tilbud – kompetence strategisk kommunikation – EUE var ikke en af de 3"

KL-konsulenterne lægger til grund, at der på mødet blev svaret mundtligt. KL-konsulenterne lægger til grund, at der blev svaret i overensstemmelse med Lone Wenzells kommentarer.

Den **21. marts 2017** skrev erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell bl.a. til projektudvikler Iben Brinkland:

"[...] Jeg har aftalt med King Street, at de i første omgang leverer et prospekt. I næste uge må du og jeg drøfte, hvad de ellers skal levere og i givet fald hvornår [...]"

Den **28. marts 2017** skrev erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell til borgmester Stén Knuth og kommunaldirektør Jane Wiis:

"Jeg har set, at der også er bemærkninger om priser på tilbud, og at jeg bliver bebrejdet at vælge det dyreste. King Street skal have max. 170.000 kr., hvis vi benytter os af den samlede pakke, hvilket vi næppe gør. Vi bestiller enkeltopgaver... EUE har budt ind, og er det tilbud, jeg har lagt i skuffen. De skal have 120.000 kr., men for en to ugers arbejdsperiode. Dvs. hvis ikke opgaven er løst indenfor 14 dage, skal de have flere penge. Det er også den måde, de plejer at arbejde på ... Måske vi ikke kan bruge det til noget lige nu, men synes I skal vide det".

På et møde i Økonomiudvalget den **18. april 2017** stillede Byrådsmedlem Troels Christensen 10 spørgsmål til borgmesteren, herunder spørgsmål 2 og 3, der lød således:

Spørgsmål 2

Er det korrekt, at Lone Wenzell giver en medarbejder instruks om at lyve overfor virksomheden EUE ApS, således som det er gengivet i Sjællandske 280317?

Spørgsmål 3

Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som Lone Wenzell oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som LW vælger at acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra King Street PR ikke var det billigste? Hvorfor oplyses på fællesmødet mellem ØK og Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget 100217 ikke, at der allerede er igangsat et udbud (kaldet "udbud 1" i tidsplanen, bilag 7 til Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget?"

Borgmesterens svar af **24. april 2017** er rundsendt til alle byrådsmedlemmer.

Det fremgår af sagsmaterialet, at kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den **24. april 2017** til borgmester Stén Knuth sendte en mail med følgende indhold:

"Kære Stén

Lone og jeg har med bistand fra Djøf besvaret de ti spørgsmål, som Troels Christensen fremsatte på Økonomiudvalgets møde. Svarene er vedhæftet i PDF. Såfremt du er indforstået med det, vil vi bede Djøf fremsende svarene til KL/Steen Ballegaard".

Det fremgår ikke af sagsmaterialet, hvordan borgmesteren svarede på denne forespørgsel. Det fremgår ligeledes ikke af sagsmaterialet, i hvilket omfang borgmesteren videresendte disse svar til medlemmerne i byrådet.

Kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells svar på spørgsmål 2 og 3 stillet af byrådsmedlem Troels Christensen lød således:

"Spørgsmål 2:

Er det korrekt, at Lone Wenzell giver en medarbejder instruks om at lyve overfor virksomheden EUE ApS, således som det er gengivet i Sjællandske 280317?

Svar: Nej, det er ikke korrekt. LW har ikke givet instruks om at lyve, men har forsøgt at støtte en medarbejder, som hun opfattede var presset af gentagne opringninger fra EUE ApS.

Medarbejderen - Iben Brinkland – skriver den 10. februar 2017 (den dag, hvor der om morgenen afholdes fællesmøde mellem ØU og EPM) ca. kl. 14 en mail vedr. det videre arbejde med JIVE. Iben Brinkland afslutter mailen ved at skrive at "David fra EUE ApS har ringet til mig flere gange – jeg har ikke besvaret opkaldet, men holder fyraften, som du sagde".

For at bekræfte, at det er ok, at Iben Brinkland ikke besvarer opkald fra EUE ApS, LW: "vedr. David, så må du måske bruge en "lille nødløgn" – at jeg endnu ikke har opdateret dig på dagens møde. Fyraftensudgaven er også fin".

Udtrykket "nødløgn" er desværre misvisende og burde ikke have været brugt. LW havde de facto endnu ikke informeret Iben Brinkland om fællesmødets udfald, idet LW var optaget af ansættelsessamtaler i umiddelbar forlængelse af fællesmødet. LW havde forudgående opfordret Iben Brinkland til at holde tidlig fyraften efter sene arbejdsdage. Mailkorrespondance af 10. februar 2017 mellem LW og Iben Brinkland vedlægges som bilag.

Spørgsmål 3:

Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som Lone Wenzell oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som LW vælger at acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra King Street PR ikke var det billigste? Hvorfor oplyses på fællesmødet mellem ØK og Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget 100217 ikke, at der allerede er igangsat et udbud (kaldet "udbud 1" i tidsplanen, bilag 7 til Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget)?"

Svar:

Set i lyset af flertalsbeslutningen på ØU den 23. januar 2017 om at stille samarbejdet med EUE ApS i bero indtil en samlet vurdering af samarbejdet med EUE ApS forelå, fandt LW, at udbud af opgaver relateret til brintbusprojektet måtte afvente fællesmødet mellem EPM og ØU den 10. februar 2017.

LW var ikke bekendt med, at projektudvikler Iben Brinkland havde lagt det første udbud på kommunens hjemmeside den 9. februar 2017 og informerede derfor ikke om det på fællesmødet den 10. februar 2017.

I forlængelse af udmeldingen fra fællesmødet blev projektudvikler den 12. februar 2017 bedt om at indhente 3 tilbud fra leverandører med spidskompetencer indenfor strategisk kommunikation.

Valget faldt på King Street PR, der samarbejder med Rud-Pedersen om opgaven, og som samlet set vurderes at være bedst egnet til at løse opgaven. King Street PR's pris udgør max – 176.000 kr. såfremt der skal udarbejdes såvel prospekt som kommunikationsstrategi med delaktiviteter. Der er indgået aftale om udarbejdelse af prospekt, hvilket forventes at blive ca. 50.000 kr. [...]"

4.2.4.2 Slagelse Kommunes indkøbspolitik

KL-konsulenterne har noteret sig, at Slagelse Kommune har en indkøbspolitik, som findes på kommunens hjemmeside. Herudover har kommunen en række principper og retningslinjer, herunder retningslinjer for køb af tjenesteydelser

Det fremgår af indkøbspolitikken, at den omfatter udbud og indkøb af varer, tjenesteydelser og Bygge- og anlægsopgaver. Det fremgår endvidere, at indkøbspolitikken danner den overordnede ramme for kommunens indkøb og udbud, og at der i tilknytning til indkøbspolitikken udarbejdes retningslinjer for indkøb af varer, tjenester og håndværkerydelser.

KL-konsulenterne har noteret sig, at følgende bl.a. fremgår af kommunens retningslinjer for køb af tjenesteydelser af 16. maj 2016:

"Køb af tjenesteydelser skal, for kontrakter på over 1.558.409 kr., indgås i overensstemmelse med udbudslovens bestemmelser. For indkøb under tærskelværdien skal det sikres om indkøbet uden eller med klar grænseoverskridende interesse.

Om indkøb af en værdi/kontraktsum på under 500.000 kr. (uden klar grænseoverskridende interesse) fremgår af kommunens retningslinjer:

"køb foretages i henhold til de almindelige forvaltningsretlige regler. Indkøb skal ske i overensstemmelse med,

- *Forvaltningsretlige principper om saglighed*
- *Økonomisk forsvarlig forvaltning*
- *Forbuddet mod varetagelse af uvedkommende hensyn*
- *Ligebehandlingsprincippet*
- *Proportionalitetsprincippet*
- *Indhent derfor gerne to tilbud*

*Hvis muligt, gerne mindst 1 lokalt tilbud ***.*

**** Det er altid en forudsætning, at det vurderes, at der er opnået tilstrækkelig konkurrence, og købet derfor er foregået på markedsmæssige vilkår, og at der findes de fornødne kompetencer og kapacitet blandt de bydende"*

Det skal generelt bemærkes, at det står ikke klart for KL-konsulenterne, præcis hvilken terminologi der anvendes i Slagelse Kommune, herunder præcis, hvad der menes, når udtrykket "udbud" er anvendt.

Bliver udtrykkene "udbud" og "indhentelse af tilbud" anvendt som synonymmer? Det bemærkes i den forbindelse, at der efter udbudsloven er mange forskellige former for udbud, herunder offentlige udbud, begrænset udbud, udbud efter forhandling m.fl. ligesom loven for offentlige indkøb til en værdi af mellem 500.000 kr. og op til EU-tærskelværdierne og uden klar grænseoverskridende interesse er anvendt en terminologi (i lovens § 193) om "markedsafdækning", "indhentning af tilbud" og "annoncering på hjemmeside".

4.2.4.3 Forvaltningens opfølgning på fællesmødet den 10. februar 2017

Inden fællesmødet traf Økonomiudvalget på møde den 23. januar 2017 beslutning om, at kommunens samarbejde med EUE ApS skulle sættes i bero, indtil en samlet vurdering af samarbejdet forelå.

Beslutningen i Økonomiudvalget blev truffet på baggrund af en redegørelse for samarbejdet med ekstern leverandør EUE ApS samt svar på en række spørgsmål i relation hertil fra udvalgets medlemmer vedrørende samarbejdet med EUE ApS.

Det fremgik ikke nærmere af sagen, på hvilken måde beslutningen om at sætte samarbejdet i bero præcis skulle forstås, herunder om beslutningen omfattede alle former for samarbejde med EUE ApS eller rettede sig mod nye fremtidige konsulentaftaler med EUE ApS.

Det fremgik således ikke, at der var taget stilling til konsekvenserne af at stille samarbejdet med EUE ApS i bero, herunder hvordan forvaltningen skulle forholde sig til evt. udbudte opgaver, som EUE ApS måtte fremsende tilbud på.

KL-konsulenterne har da også noteret sig, at der efterfølgende forekom forskellige fortolkninger af, hvad denne beslutning indebar.

Eksempelvis skrev projektudvikler Iben Brinkland til managing director EUE David Drachmann-Sunne omkring beslutningen: *"Det væsentlige er, at jeg ikke kan se, at beslutningen er negativ"*.

Som det fremgår af erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells svar på spørgsmål 3, stillet af Troels Christensen på økonomiudvalgsmødet den 18. april 2017, var det Lone Wenzells opfattelse, at beslutningen skulle forstås således, at udbud af opgaver relateret til brintbusprojektet måtte afvente fællesmødet mellem Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget og Økonomiudvalget den 10. februar 2017.

Med hensyn til fællesmødet den 10. februar 2017 bemærker KL-konsulenterne, at der, efter det af kommunen oplyste, ikke findes referater fra det omhandlede fællesmøde. Der foreligger heller ikke oplysninger om den samlede deltagerkreds, men som KL-konsulenterne har forstået det, deltog kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell i mødet.

KL-konsulenterne finder anledning til at bemærke, at mødet efter KL-konsulenternes opfattelse ikke har karakter af et udvalgsmøde, hvori kan træffes beslutninger på områder, som henhører under det pågældende udvalg.

Sådanne udvalgsmøder er reguleret af kommunestyrelseslovens kapitel III, hvori er fastsat regler om udvalgenes virksomhed, herunder bestemmelsen i lovens § 20, stk. 3, om udsendelse af dagsorden og mødemateriale samt om protokolførsel mv.

KL-konsulenterne har noteret sig, at der blev senere samme dag blev udsendt en pressemeddelelse.

KL-konsulenterne kan konstatere, at spørgsmålet om bistand til udarbejdelse et prospekt og udbud af en sådan opgave ikke var behandlet i pressemeddelelsen. KL-konsulenterne noterer sig herudover, at det fremgår af sagsmaterialet, at der efterfølgende opstod uenighed omkring indholdet af pressemeddelelsen.

KL-konsulenterne er opmærksom på, at der forskellige steder i korrespondancen mellem erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og projektudvikler Iben Brinkland er oplysninger om, at der på fællesmødet kan være opnået enighed om, at forvaltningen skulle indhente ekstern bistand til udarbejdelse af et prospekt, og at denne opgave skulle i udbud. Det samme fremgår bl.a. også af John Dyrby Paulsens spørgsmål 2 til Økonomiudvalget den 20. marts 2017.

KL-konsulenterne har noteret sig, at den uenighed, der var omkring indholdet af pressemeddelelsen efter fællesmødet den 10. februar 2017 førte til, at sagen, i medfør af initiativretten blev rejst på møde i byrådet den 27. februar 2017. På dette møde traf byrådet bl.a. beslutning om,

- At brintbusprojektet skulle støttes helt aktuelt i form af udarbejdelse af et prospekt, der skulle være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet, og
- At forvaltningen skulle have hjælp til at gøre prospektet færdigt og støtte op om arbejdet med at skaffe investorer, og der var enighed om, at forvaltningen – efter udbud – indhentede fornøden ekspertise til at gennemføre dette

KL-konsulenterne lægger således til grund, at der i hvert fald den 27. februar 2017 forelå en politisk beslutning om, at der via et udbud skulle indhentes fornøden ekspertise til færdiggørelse af et prospekt.

I den forbindelse har KL-konsulenterne noteret sig, at der ikke - i forbindelse med beslutningen den 27. februar 2017 – blev taget særskilt stilling til, hvordan denne beslutning skulle håndteres i lyset af Økonomiudvalgets beslutning den 23. januar 2017 om at sætte samarbejdet med EUE ApS i bero.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at byrådsmedlem John Dyrby Paulsen på Økonomiudvalgs mødet den 20. marts 2017 stillede et spørgsmål vedrørende betydningen heraf. Spørgsmålet lød således:

"Beslutningen på EPM ØK-fællesmødet og bekræftelsen heraf på byrådsmødet om at støtte op om brintbusprojektet betyder vel så, at beslutningen fra ØK i januar om at sætte samarbejdet med EUE i bero er sat ud af kraft - eller?"

Spørgsmålet blev ifølge KL-konsulenternes sagsmateriale ikke bevaret.

Vurderingen af, om forvaltningen har efterlevet principperne om god embedsmandskik ved opfølgningen på fællesmødet den 10.2.17 er således meget vanskelig. Dels fordi der ikke er tale om et møde, hvor der efter styrelsesloven kan træffes formelt bindende beslutninger, og dels fordi der ikke foreligger et referat.

4.2.4.4 Udbudet publiceret på kommunens hjemmeside den 9. februar 2017

KL-konsulenterne har noteret sig, at projektudvikler Iben Brinkland i februar 2017 vurderede, at forvaltningen havde behov for at indhente ekstern hjælp bl.a. til udarbejdelse af et regeringsoplæg. Hun orienterede erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell herom pr. mail den 8. februar 2017 og tilkendegav samtidig, at hun ønskede at publicere et udbud på kommunens hjemmeside.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at Iben Brinkland den 9. februar 2017 kl. 10.08 rykkede Lone Wenzell for svar.

Det fremgår ikke af sagsmaterialet om Lone Wenzell svarede Iben Brinkland herpå, og i givet fald hvordan.

KL-konsulenterne kan konstatere, at der den 9. februar 2017 kl. 13.06 blev publiceret et udbud på Slagelse Kommunes hjemmeside med overskriften "Energipark Korsør, udbud af konsulentopgave i forbindelse med brintsatsningen."

Udbuddet omfattede bl.a. følgende:

"Denne opgave skal sikre, at Slagelse Kommunes brintsatsning kan præsenteres for regeringen på en måde, der etablerer et reelt grundlag for, at Slagelse Kommune, hvis der er konkret politisk opbakning til det, vil få national støtte til

- *De 10 brintbusser*
- *Dispensation for reglerne om elafgift i forhold til anvendelsen af strøm fra Storebælt til forsøgs produktion i EnergiPark Korsør*
- *Samt etablering af et nationalt samarbejdsforum omkring brint i Slagelse Kommune*

Oplægget forventes at udgøre max. 2 sider, og skal foreligge færdigt senest den 28. februar 2017.

Oplægget udarbejdes som resultat af en proces, hvori der er dialog med statsadministrationen omkring indholdet af oplægget. Endvidere skal den relevante branche, herunder væsentlige aktører i forhold til branchen inddrages med henblik på, at sikre kvaliteten."

KL-konsulenterne bemærker, at fristen for fremsendelse af tilbud på ovennævnte udbud var den 10. februar 2017 kl. 13.00, dvs. 24 timer efter det blev publiceret, hvilket er en yderst kort tidsfrist. Det kan tilføjes at en frist på 24 timer forvaltningsretligt ikke giver mening når det er lovligt blot at indhente et tilbud fra udvalgte leverandører.

EUE ApS var de eneste, der fremsendte tilbud på opgaven.

Samlet set er det KL-konsulenternes opfattelse, at forvaltningen – ved en fejl - den 9. februar 2017 publicerede et udbud på kommunens hjemmeside, forstået på den måde, at projektudvikler Iben Brinkland af egen drift og uden erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells godkendelse havde publiceret udbuddet på kommunens hjemmeside.

4.2.4.5 Perioden fra den 12. februar 2017 til den 27. februar 2017

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell gav den 12. februar 2017 projektudvikler Iben Brinkland instruks om at indhente tilbud på et prospekt fra en til to marketingkonsulenter/bureauer. Hun meddelte samtidig Iben Brinkland, at prospektopgaven ikke skulle udbydes, ligesom andre opgaver heller ikke skulle udbydes "lige nu".

Projektudvikler Iben Brinkland den 13. februar 2017 rettede henvendelse pr. mail til to konsulentvirksomheder henholdsvis Kingstreet PR og 37grader og opfordrede disse til at afgive tilbud på "Prospekt omkring EnergiPark Korsør".

Opgaven omfattede følgende:

- *Et prospekt på max. ca. 2 sider, som beskriver værdien for regeringen af projektet*
- *Som kan afleveres til regeringen med henblik på regeringen støtte til projektet i det kommende energiforlig*
- *Herunder aktiviteter som kan skabe den fornødne opmærksomhed omkring prospektet*

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at projektudvikler Iben Brinkland til konsulentvirksomheden 37grader yderligere skrev, at det var besluttet at se bort fra "den obligatoriske udbudspligt", for så vidt angik denne opgave.

Det fremstår uklart for KL-konsulenterne, hvordan denne passus skal forstås, herunder om Iben Brinkland er af den fejlopfattelse, at der er tale om en udbudspligtig opgave i henhold til de udbudsretlige regler.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at for så vidt angår det på hjemmesiden publicerede udbud, og de tilbud projektudvikler Iben Brinkland indhentede den 13. februar 2017, er tale om to – på en række punkter - indholdsmæssig identiske opgaver, herunder udarbejdelse af et 2 siders oplæg/prospekt rettet mod regeringen med henblik på at opnå regeringens støtte til brintbusprojektet (matchfundingen).

KL-konsulenterne har noteret sig, at der i perioden 12. til 13. februar 2017 var en mailveksling mellem borgmester Sten Knuth, formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen og byrådsmedlem Knud Vincent vedrørende det af EUE ApS fremsendte tilbud. Den 10. februar 2017

KL-konsulenterne har i den forbindelse noteret sig, at borgmester Sten Knuth ifølge sagsmaterialet havde modtaget en sms fra formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen, med følgende:

"... Fået sms fra David, hvoraf indirekte fremgår at Lone ikke vil bruge EUE, hvilket betyder, at alt falder på gulvet i forhold til busprojektet. Ingen har kompetencer og mulighed på så kort tid, og kun EUE har opbakning fra branchen. Hvis jeg kan få Dyrby til at sige ok til at bedste leverandør skal vælges (efter udbuddet) er det så ok for dig, at Lone får den besked? Kh Villum".

Borgmester Stén Knuth videresendte denne sms til byrådsmedlem Knud Vincent, og skrev:

"Jeg har her til aften modtaget denne sms fra Villum. Teksten kan du se nedenfor. Jeg finder indholdet stærkt problematisk, og vi er nødt til at få undersøgt lovligheden i det, han beder om her. Som borgmester tager jeg stærkt afstand fra at omgå udbudsreglerne. Ydermere har det allerede været oppe og vende omkring David og hans ekspertise på området, og der var bred enighed om, at sagen skulle i udbud. I forhold til hans spørgsmål om tidsestimater for igangsættelse og færdiggørelse, finder jeg ikke disse relevante, hvis det betyder, at vi skal begå lovbrud for at nå dette. Jeg afventer at foretage mig yderligere indtil jeg hører fra dig, lad os senest i morgen ved vort møde vende dette".

Dagen efter skriver byrådsmedlem Knud Vincent formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen med kopi til borgmester Stén Knuth og kommunaldirektør Jane Wiis

"Hej Villum. Tak for samtalen i dag. For god ordens skyld, vil jeg gerne kort præcisere Venstres samt borgmesterens holdning til din fremsendte sms. Vi tager stærkt afstand fra handlingsmetoder, der kan misforstås som lovbrud. Vi blev i vores aftale enige om, at et udbud skulle finde sted, og med din opfordring til, at vi fortæller Lone, at vi er enige om, at et udbud i dette tilfælde skal ses bort fra, vil blive takseret som lovbrud".

Det er KL-konsulenternes opfattelse, at man kan forstå formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensens sms på den måde, at Villum Christensen ønsker EUE ApS's fremsendte tilbud indgår i vurderingen af, hvem der skal tildeles prospektopgaven.

KL-konsulenterne bemærker i den forbindelse, at forvaltningen på dette tidspunkt – i overensstemmelse med lovgivningen og kommunens retningslinjer for indkøb af tjenesteydelser – har indhentet tre tilbud fra en række mulige leverandører udvalgt af forvaltningen.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensens forslag ikke er i strid med de udbudsretlige regler. Prospektopgaven har en kontraktsum, der ligger under grænsen for udbudspligt. Da kontraktsummen er under 500.000 kr. kan forvaltningen i udgangspunktet vælge at tildele opgaven til en af forvaltningen udvalgt leverandør, så længe forvaltningen overholder de almindelige forvaltningsretlige regler.

Det følger dog af kommunens egne retningslinjer for indkøb af tjenesteydelser, at man gerne ser, at der indhentes to tilbud. Som KL-konsulenterne forstår kommunens retningslinjer, er der ikke noget til hinder for, at der indhentes mere end to tilbud, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Det ville på den baggrund ikke stride mod hverken lovgivningen eller kommunens egne retningslinjer, hvis forvaltningen indhentede et fjerde tilbud – som kunne være det af EUE ApS fremsendte. Det ville heller ikke stride imod ovennævnte regler, hvis forvaltningen efter en saglig vurdering af de indhentede tilbud, valgte at tildele EUE ApS prospektopgaven, hvis tilbudet var det bedste.

Hvorvidt dette harmonerede med Økonomiudvalget beslutning den 23. januar 2017 om at sætte samarbejdet med EUE ApS i bero, kan KL-konsulenterne ikke fastslå.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke fremgik nærmere af sagen på Økonomiudvalget den 23. januar 2017, på hvilken måde beslutningen om at sætte samarbejdet i bero nærmere skulle forstås, herunder om beslutningen omfattede alle former for samarbejde med EUE ApS eller rettede sig mod nye fremtidige konsulentaftaler med EUE ApS.

Det fremgik således ikke, at der var taget stilling til konsekvenserne af at stille samarbejdet med EUE ApS i bero, herunder hvordan forvaltningen skulle forholde sig til udbudte opgaver, som EUE ApS måtte fremsende tilbud på.

KL-konsulenterne har da også noteret sig, at der efterfølgende forekom forskellige fortolkninger af, hvad denne beslutning indebar. Der henvises til 4.1.2.

4.2.4.6 Forvaltningens orientering af udvalg og byråd om forløbet om udbud/tilbud

KL-konsulenterne må ud fra det foreliggende sagsmateriale konstatere, at forvaltningen ikke - gennem forløbet omkring udbud af prospekt - i perioden 9. februar til 27. februar 2017 forlagde redegørelser eller anden orientering om forløbet for udvalg og byråd.

På baggrund af det foreliggende sagsmateriale kan KL-konsulenterne endvidere konstatere, at forvaltningen ikke på byrådsmødet den 27. februar 2017, orienterede byrådet om, at de allerede havde indhentet tilbud fra en række leverandører på prospektopgaven.

KL-konsulenterne har noteret sig, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell orienterede borgmester Stén Knuth den 13. februar 2017 om fremdriften bl.a. omkring udarbejdelse af et prospekt. Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell skrev i den forbindelse til borgmester Stén Knuth med kopi til kommunaldirektør Jane Wiis:

"[...] Det såkaldte prospekt til brug for ministerierne. Her får vi tilbud fra et par eksterne konsulentfirmaer, som vi mener kan løse opgaven. Dette er på ingen måde en EUE opgave, så det er helt andre parter, der skal i spil. Jeg regner med, at der er fundet en leverandør i denne uge, og vi skal nok nå det, så der er godt materiale til energiforhandlingerne [...]"

KL-konsulenterne bemærker, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell således orienterede borgmester Stén Knuth – tre dage efter fællesmødet – om, at forvaltningen var gået i gang med at løse opgaven omkring udarbejdelse et prospekt, herunder indhente tilbud fra et par konsulentvirksomheder med særlige kompetencer. Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell orienterede samtidig borgmesteren om, at prospektopgaven ikke var en opgave for EUE ApS.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell orienterede ikke borgmesteren om, at EUE ApS rent faktisk havde fremsendt tilbud på en opgave, der på en række punkter rent indholdsmæssigt var identisk med de tilbud, som forvaltningen var i gang med at indhente.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at såvel borgmesteren som flere øvrige politikere flere gange i forløbet stillede spørgsmål til forvaltningen vedrørende forløbet omkring udbud af prospektet.

Eksempelvis videresendte borgmesteren den 16. februar 2017 en mail, han havde modtaget fra formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell.

Villum Christensen havde fra David Drachmann-Sunne fået refereret udfaldet af et møde mellem David Drachmann-Sunne og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone

Wenzell den 16. februar 2017. David Drachmann-Sunne havde refereret, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell havde tilkendegivet, at EUE ApS' tilbud fremsendt den 10 februar 2017 var "lagt i skuffen", og at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell havde bedt projektudvikler Iben Brinkland om at indhente tilbud fra andre egnede leverandører.

Villum Christesen stillede med reference til denne mail følgende spørgsmål til borgmester Stén Knuth samt byrådsmedlemmerne John Dyrby Paulsen og Knud Vincent:

"Ikke forstået/blev vi ikke enige om i fredags, at man ikke på forhånd kan udelukke et bestemt firma – og slet ikke efter udbud. Hvad mener du Knud? Skal der ikke foreligge en faglig begrundelse"

Borgmester Stén Knuth videresendte korrespondancen til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, og hun responderede således:

"Det er absolut ikke korrekt gengivelse i Davids mail. Jeg har sagt, at vi indtil videre dribler alene med bolden i forhold til fremdrift, og at det derfor ikke nu er aktuelt at indgå nye aftale med EUE. Og ja, derfor har jeg sagt pænt nej tak til det fremsendte tilbud, der dog ikke er relevant. Jeg sagde endvidere, at så måtte vi følge udviklingen tæt og løbende vurdere behov. De tilbud David omtaler, som jeg indhenter fra andre leverandører er omkring prospektet, hvor David var helt enig i, at det ikke var en EUE opgave".

KL-konsulenterne bemærker, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den 16. februar 2017 ikke orientere borgmesteren om, at EUE ApS rent faktisk havde fremsendt tilbud den 10. februar 2017. Borgmesteren blev heller ikke informeret om, at forvaltningen de facto havde publiceret et udbud på hjemmesiden, der på en række punkter rent indholdsmæssigt var identisk med de tilbud, som forvaltningen var i gang med at indhente fra de nævnte konsulentvirksomheder.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sendte en mail til borgmester Stén Knuth den 28. marts 2017, hvor hun orienterede om:

"Jeg har set, at der også er bemærkninger om priser på tilbud, og at jeg bliver bebrejdet at vælge det dyreste. King Street skal have max. 170.000 kr., hvis vi benytter os af den samlede pakke, hvilket vi næppe gør. Vi bestiller enkeltopgaver... EUE har budt ind, og er det tilbud, jeg har lagt i skuffen. De skal have 120.000 kr., men for en to ugers arbejdsperiode. Dvs. hvis ikke opgaven er løst indenfor 14 dage, skal de have flere penge. Det er også den måde, de plejer at arbejde på ... Måske vi ikke kan bruge det til noget lige nu, men synes I skal vide det".

KL-konsulenterne bemærker, at det ud fra sagsmaterialet fremgår, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell først den 28. marts 2017 orienterede borgmester Stén Knuth om, at EUE ApS havde fremsendt et tilbud på opgaven, og at det var dette tilbud hun – som David Drachmann-Sunne skrev til Villum Christensen allerede den 13. februar 2017 – havde lagt det i skuffen.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at byrådsmedlem John Dyrby Paulsen, den 20. marts 2016 under behandlingen af en sag i Økonomiudvalget, stillede en række spørgsmål til forvaltningen, herunder:

*"spørgsmål 2:
Det blev ved Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget – ØK fællesmødet sagt, at der nu skal findes investorer, og at der derfor skal udarbejdes et prospekt. Vi besluttede, at den relevante samarbejdspartner til dette skal findes via udbud – er dette udbud gennemført, og hvad var resultatet/prisen?"*

Forvaltningens svar på dette spørgsmål var følgende:

"Der er indhentet tilbud fra 3 leverandører, som alle har spidskompetencer indenfor strategisk kommunikation. De tre leverandører er: Radius Kommunikation, 37grader og King Street. Der er indgået aftale med King Street. Opgaven forventes at kunne løses for ca. 170.000 kr. Der er indgået rammeaftale, som beskriver de forventede leverancer. Resultat og output efter gennemført workshop kan have betydning for endelig pris og leverage, idet King Street netop ved denne workshop for øget kendskab til opgaven".

KL-konsulenterne bemærker, at forvaltningen - efter KL-konsulenternes opfattelse – svarede ufuldstændigt på dette spørgsmål. Det fuldstændige svar ville have været, at der ikke blev gennemført et udbud, men at forvaltningen i stedet havde valgt at indhente tre tilbud konsulentvirksomheder udvalgt af forvaltningen. Dette svar ville også have været i overensstemmelse med indholdet af den mail, som erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sendte til projektudvikler Iben Brinkland den 12. februar 2017, hvor hun skrev *"Vi skal have udarbejdet det såkaldte prospekt [...] Jeg vil derfor bede dig om at finde en/to marketingkonsulenter/bureauer [...] Prospektopgaven skal ikke udbydes og ej heller andre opgaver lige nu".*

KL-konsulenterne skal hertil dog bemærke, at KL-konsulenterne - som tidligere nævnt – har vanskeligt ved at fastslå, præcis hvilken terminologi, der anvendes i Slagelse Kommune, herunder præcis, hvad der menes, når udtrykket "udbud" anvendes, og om udtrykkene "udbud" og "indhentelse af tilbud" bliver anvendt som synonym.

Yderligere stillede byrådsmedlem John Dyrby Paulsen – den 16. marts 2017 dvs. forud for ovennævnte byrådsmøde – en række spørgsmål, der blev besvaret mundtligt på Økonomiudvalgs mødet den 20. marts 2017, herunder spørgsmål e), som lød således:

"Spørgsmål e)

Af ren og skær nysgerrighed: har EUE ikke budt på det gennemførte udbud (jf. spørgsmål 2)?

Lone Wenzell sendte sine kommentarer til ovennævnte spørgsmål til kommunaldirektør Jane Wiis. Svaret lød således:

"Vi indhentede 3 tilbud – kompetence strategisk kommunikation – EUE var ikke en af de 3"

KL-konsulenterne lægger til grund, at der på mødet blev svaret mundtligt. KL-konsulenterne er ikke bekendt med svarene.

KL-konsulenterne bemærker dog, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells orientering kan opfattes som ufuldstændig, idet sammenhængen mellem det på hjemmesiden fejlagtigt publicerede udbud og det tilbud, som EUE ApS fremsendte den 10. februar 2017, og forvaltningens beslutning om – i overensstemmelse med kommunens retningslinjer og Økonomiudvalgets beslutning den 23. januar 2017 - at indhente tilbud fra tre af forvaltningen udvalgte konsulentvirksomheder, ikke blev forklaret.

KL-konsulenterne har endvidere noteret sig, at byrådsmedlem Troels Christensen på et møde i Økonomiudvalget den 18. april 2017 stillede 10 spørgsmål til borgmesteren, herunder bl.a. spørgsmål 3, der lød således:

"Spørgsmål 3:

Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som Lone Wenzell oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som LW vælger at acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra King Street PR ikke var det billigste? Hvorfor oplyses på fællesmødet mellem ØK og Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget 100217 ikke, at der allerede er igangsat et udbud (kaldet "udbud 1" i tidsplanen, bilag 7 til Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget)?"

KL-konsulenterne har noteret sig, at kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den 24. april 2017 sendte forvaltningens svar til borgmester Stén Knuth. Forvaltningen svarede følgende til spørgsmål 3:
"Set i lyset af flertalsbeslutningen på ØU den 23. januar 2017 om at stille samarbejdet med EUE ApS i bero indtil en samlet vurdering af samarbejdet med EUE ApS forelå, fandt LW, at udbud af opgaver relateret til brintbus-projektet måtte afvente fællesmødet mellem EPM og ØU den 10. februar 2017.

LW var ikke bekendt med, at projektudvikler Iben Brinkland havde lagt det første udbud på kommunens hjemmeside den 9. februar 2017 og informerede derfor ikke om det på fællesmødet den 10. februar 2017.

I forlængelse af udmeldingen fra fællesmødet blev projektudvikler den 12. februar 2017 bedt om at indhente 3 tilbud fra leverandører med spidskompetencer indenfor strategisk kommunikation.

Valget faldt på King Street PR, der samarbejder med Rud-Pedersen om opgaven, og som samlet set vurderes at være bedst egnet til at løse opgaven. King Street PR's pris udgør max. 167.000, såfremt der skal udarbejdes såvel et prospekt som kommunikationsstrategi med delaktiviteter. Der er indgået aftale om udarbejdelse af prospekt, hvilket forventes at blive 50.000 kr.

Tilbud fra EUE ApS er ikke sammenligneligt med tilbud fra King Street PR, idet EUE ApS byder ind med pris ud fra antal arbejdstimer leveret over to uger. EUE ApS byder endvidere ind på opgaven omkring et nationalt samarbejdsforum. Energiklyngeindsatsen forventes imidlertid varetaget af Slagelse Erhvervscenter".

KL-konsulenterne bemærker, at kommunaldirektør Jane Wiis og erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell svarede på den sidste del af spørgsmål Denne del af spørgsmålet handlede om årsagen til, at forvaltningen ikke på fællesmødet den 10. februar 2017 havde orienteret Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget og Økonomiudvalget om, at der var publiceret et udbud på kommunens hjemmeside.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og kommunaldirektør Jane Wiis svarede, at dette skyldes, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell ikke - den 9. februar 2017 - var bekendt med, at projektudvikler Iben Brinkland havde publiceret et udbud på kommunens hjemmeside.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell og kommunaldirektør Jane Wiis skrev yderligere i deres svar, at det var erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells opfattelse, at forvaltningen ikke - set i lyset af Økonomiudvalgets beslutning den 23. januar 2017 om at sætte samarbejdet med EUE i bero - kunne sætte opgaver omkring brintbusprojektet i udbud før afholdelse af fællesmøde den 10. februar 2017.

Sammenfattende er det KL-konsulenternes opfattelse, at politikerne flere gange stillede konkrete spørgsmål til forvaltningens dispositioner i forbindelse med indhentelse af bistand til udarbejdelse af prospektet, og at forvaltningen i den forbindelse flere gange svarede ufuldstændigt på spørgsmålene.

Forvaltningen orienterede ikke byrådets medlemmer om, at forvaltningen allerede havde indhentet tilbud på prospektopgaven fra bl.a. King Street PR, som de ville tildele opgaven. Det ville efter KL-konsulenternes vurdering have været naturligt at gøre i forbindelse med byrådsmødet den 27. februar 2017.

4.2.4.7 Sammenfatning

Prospektopgaven, som Slagelse Kommune ønskede ekstern bistand til at løse, er af en sådan størrelse – langt under 500.000 kr. – at der ikke i lovgivningen er pligt til hverken udbud eller indhentelse af flere tilbud før kommunen vælger at indgå aftale med en ekstern tjenesteyder.

Det følger således af udbudsloven, der trådte i kraft den 1.1.2016, at den alene finder anvendelse for opgaver til en værdi over 500.000 kr.

For opgaver til en værdi derunder, er det alene forvaltningsretlige principper om saglighed, økonomisk forsvarlig forvaltning, forbuddet mod at varetage uvedkommende hensyn ("vennetjenester m.v."), der gælder. Dette er i øvrigt gengivet i Slagelse Kommunes retningslinjer for køb af tjenesteydelser af 30. maj 2016, som KL-konsulenterne har noteret sig er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Det fremgår af kommunens retningslinjer, at der for sådanne ydelser gælder "indhent derfor gerne to tilbud".

Det står ikke klart for KL-konsulenterne, præcis hvilken terminologi der anvendes i Slagelse Kommune, herunder præcis, hvad der menes når udtrykket "udbud" er anvendt.

Menes der offentligt udbud med annoncering på kommunens hjemmeside? En tidsfrist for afgivelse af tilbud på 24 timer giver ikke forvaltningsretlig mening når der er mulighed for at indhente tilbud fra en eller flere udvalgte leverandører.

Bliver udtrykkene "udbud" og "indhentelse af tilbud" anvendt som synonymmer? Det bemærkes i den forbindelse, at der efter udbudsloven er mange forskellige former for udbud, herunder offentlige udbud, begrænset udbud, udbud efter forhandling m.fl. ligesom loven for offentlige indkøb til en værdi af mellem 500.000 kr. og op til EU-tærskelværdierne og uden klar grænseoverskridende interesse er anvendt en terminologi (i lovens § 193) om "markedsafdækning", "indhentning af tilbud" og "annoncering på hjemmeside".

Sammenfattende er det KL-konsulenternes vurdering, at Økonomiudvalgets beslutning den 23. januar 2017 om at stille samarbejdet med EUE ApS i bero, indtil der forelå en samlet vurdering af samarbejdet, gav grundlag for forskellige fortolkninger af, hvad beslutningen indebar bl.a. i forhold til en udbudssituation.

KL-konsulenterne lægger til grund, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell var af den opfattelse, at ovennævnte økonomiudvalgsbeslutning indebar, at der ikke kunne udbydes opgaver i relation til brintbusprojektet, før der var afholdt fællesmøde den 10. februar 2017.

KL-konsulenterne lægger ligeledes til grund, at der var tale om en fejl, da der den 9. februar 2017 blev publiceret et udbud på kommunens hjemmeside forstået på den måde, at projektudvikler Iben Brinkland af egen drift og uden erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzells godkendelse publicerede udbuddet. Et udbud med en yderst kort tidsfrist på kun 24 timer.

Det er KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen - på grund af økonomiudvalgets beslutning af 23. januar 2017 - traf beslutning om, at opgaven omkring bistand til udarbejdelse af et prospekt ikke skulle i udbud, men at der i stedet skulle indhentes en til to tilbud fra relevante leverandører. En fremgangsmåde, der ikke strider mod lovgivningen og harmonerer med kommunens retningslinjer for indkøb af tjenesteydelser til en værdi under 500.000 kr..

Det er KL-konsulenternes vurdering, at det først med byrådsmødet den 27. februar 2017 med sikkerhed kan lægges til grund, at der blev truffet en politisk beslutning om, at forvaltningen skulle indhente bistand til udarbejdelse af et prospekt, og at dette skulle ske ved "udbud".

Om forvaltningen, der inden byrådsmødet den 27. februar 2017 allerede havde indhentet tilbud fra Kings Street PR og konsulentvirksomheder 37grader, derved har handlet i strid med et politisk ønske udtrykt på fællesmødet den 10. februar 2017, er KL-konsulenterne ikke i stand til at fastslå.

Forvaltningens indhentelse af tilbuddene er som nævnt ikke i strid med lovgivningen og harmonerer også med kommunens retningslinjer for køb af tjenesteydelser fra maj 2016.

Forvaltningen orienterede ifølge det for KL-konsulenterne foreliggende sagsmateriale ikke byrådsmedlemmer om, at forvaltningen allerede havde indhentet tilbud på prospektopgaven. Det ville efter KL-konsulenternes vurdering have været naturligt at gøre i forbindelse med byrådsmødet den 27. februar 2017.

Politikerne stillede flere gange i perioden 16. februar 2017 til 18. april 2017 konkrete spørgsmål til forvaltningens dispositioner. Det er KL-konsulenternes vurdering, at forvaltningen i den forbindelse flere gange svarede upræcist/mangelfuldt på spørgsmålene.

Det er på denne baggrund KL-konsulenternes samlede vurdering af forvaltningen ikke til fulde har levet op til principperne om god embedsmandsskik.

4.3 Borgmesterens dispositioner

Det fremgår af kommissoriet for KL-konsulenternes undersøgelse, at KL-konsulenterne skal undersøge borgmesterens ageren særligt i forlængelse af byrådsmødet den 27. februar 2017.

4.3.1 Kronologi

Byrådet behandlede og godkendte på møde den **27. februar 2017** forslag fra Socialdemokraterne om, at Slagelse Kommune støtter brint-bus projektet i Korsør Erhvervspark, og at der samtidig arbejdes videre med planerne om en energiklynge i erhvervs-parken samt at den omtalte vindturbine samme sted ikke længere var aktuel.

Det fremgik af Socialdemokraternes forslag, at deres beslutningsforslag udsprang af et fællesmøde afholdt mellem EPM og ØK den 10. februar 2017.

Det fremgik endvidere af Socialdemokraternes forslag, at resultatet af fællesmødet var følgende:

1. *"Vi bakker alle fuldt og helt op om brintbus-projektet og energiklynge-tankegangen, idet dog brintbus-projektet er i fokus lige nu.*
2. *Den meget omtalte vindturbine i erhvervsparken skrives ud af kommunens aktuelle planer.*
3. *Brintbus-projektet støttes helt aktuelt i form af udarbejdelsen af et prospekt, der skal være en del af arbejdet med at skaffe investorer til projektet.*
4. *Forvaltningen skal have hjælp til at gøre prospektet færdigt og støtte op om arbejdet med at skaffe investorer, og der er enighed om, at forvaltning – efter udbud – indhenter fornøden ekspertise til at gennemføre dette"*

Kommunaldirektør Jane Wiis fremsendte e-mail den **10. marts 2017** til Stén Knuth med konklusionsreferat fra Jane Wiis og Lone Wenzells møde med EUE ApS den 8. marts 2017, hvoraf det fremgik, at bestyrelsesformand Lars Riise fra EUE ApS ville forelægge konklusionsreferatet for EUE ApS' bestyrelse.

Jane Wiis skrev videre i e-mailen, at såfremt EUE ApS ikke kan godkende præmisserne i referatet, vurderer hun, at Slagelse Kommune *"[...] ikke kan forsvare at indgå engagement med dem"*.

Lone Wenzell fremsendte den **28. marts 2017** e-mail til borgmester Stén Knuth og Jane Wiis, hvoraf det fremgik, at EUE ApS havde budt på opgaven om prospektet, som Lone Wenzell har *"lagt i skuffen"*.

Den **2. april 2017** fremsendte borgmester Stén Knuth e-mail til Carsten Lysdal fra Sjællandske, hvoraf det bl.a. fremgik, at Stén Knuth fandt, at der var flere kritikpunkter i sagen, både i forhold til hans "[...] egen administrations håndtering af dokumenter og forståelse herfor [...], hans politiske kollegaer og *"ikke mindst af samarbejdspartneres evne til at give korrekt svar ift. det de bliver spurgt om, samt vilje og evne til at levere til kontraktlige forhold"*.

Videre fremgik af e-mailen, at Stén Knuth er "rystet over", at flere matchfunding partnere har meldt pas i forhold til matchfundingen, og Stén Knuth skrev videre, at *"dette er meget nyt for mig, og ikke retvisende ift. det mandat jeg har givet, til at fortsætte med EUE ApS som samarbejdspartner [...]"*

Videre fremgik af e-mailen: *"Som borgmester er jeg nødt til at indstille til min gruppe, at vi må trække os fra det der hedder JIVE samarbejdet – dette grundet materialet, som jeg har i mine hænder via aktindsigt, hvor det ser ud til at grundlaget for matchfunding ikke er til stede, dette grundet at samarbejdet med JIVE er, at kommunen stiller med matchfunding for 47 millioner kroner, og med klar tilkendegivelse fra de partnere vi har haft i tale, og hvor jeg som borgmester har fået besked på, at de er i positiv forhandling, kan se at det ikke er tilfældet, så er der ikke andre udveje, end at stoppe helt op [...]"*

Endelig fremgik det af e-mailen: *"Ifølge min optik, via de dokumenter jeg her har til rådighed, så er de positive tilkendegivelser fra matchfundingsspartnere ikke vedr. netop matchfunding men til at man gerne vil bidrage på kompetence, rådgivning og samarbejde generelt, og dette er vi jo glade for i Slagelse Kommune, men i dette konkrete tilfælde, hvor EUE ApS' vigtigste opgave var at belyse om vi har kunne stille med den fornødne matchfunding, der er der fejlet"*.

Den **5. april 2017** havde borgmester Stén Knuth en mailkorrespondance med kommunaldirektør Jane Wiis i anledning af, at EUE ApS havde meddelt Slagelse Kommune, at kommunen var udtrådt af JIVE projektet.

Stén Knuth skrev følgende til Jane Wiis: *"Dette står vel slet ikke i EUEs magt at gøre dette?? Jeg synes vi straks skal kontakt til JIVE og side, at det var netop derfor vi ønskede at blive 1. partner, samt at vi gerne vil have adgang til evt. dokumenter, udbetalinger etc. der er foretaget indtil nu. EUE, har handlet på vegne af Slagelse Kommune, ikke Danmark eller staten. EUE er blevet afregnet for ydelser, og det er kun Villums beslutning, at hverken Slagelse Kommune eller erhvervscenteret måtte være med. Jeg tror desværre, at dette er et forsøg på at dække spor. Kan vi gøre noget?"*

Til dette svarede Jane Wiis: *"Jeg tror ikke vi kan gøre noget ved det her. EUE er 1. partner (lead partner) og kan med JIVE konsortiets velsignelse gøre dette her. Men det forhindrer os ikke i at fortsætte med at afsøge, hvad det egentlig er vi har været involveret i, og hvad vi i den anledning har følt os forpligtet til at betale for! Det giver dog et klart signal om, at Slagelse Kommune ikke er økonomisk forpligtet ift. JIVE og ikke reelt har været Third Part, noget vi også fik fornemmelsen, da vi spurgte Eurocenteret i oktober om, hvad der var op og ned med disse partnerkategorier. Vi fortsætter naturligvis vores bestræbelser på at finde ud af alt det vi kan finde ud af..."*

Til dette svarede Stén Knuth: *"En gang til. Vi overlader 1. part til EUE fordi vi er i tidspres og får lovning på at kunne komme ind som 1. part, når vi når start 2017? Det giver EUE og JIVE ok på eller hvad? Og når vi så beder om at blive 1. part, så siger JIVE nej?? Og nu siger EUE på JIVEs bekomst at vi skrives ud??? Og vi har brugt flere millioner og tonsvis af tid på sagen – det holder da ikke. Jeg vil simpelthen til bunds i det her, hvilket også må være i alles interesse. Skal vi have juridisk hjælp til det her?"*

Til dette svarede Jane Wiis: *"Ja, det er sådan set fuldstændig rigtigt forstået... og ja, der kan godt blive brug for juridisk assistance på et tidspunkt, men lad os nu lige tænke os godt om – Vi er jo lige ivrige for at komme til bunds i det her..."*

Til dette svarede Stén Knuth: *"Min bekymring er bare, at hvis de slipper af sted med det her, har vi ikke mulighed for at se materialer og få oplyst økonomi, grundet usandheder fra EUE..."*

Til dette svarede Jane Wiis: *"Vi har aldrig haft adgang til de papirer! Det har EUE sørget for... så det gør det hverken værre eller bedre. Vi responderer i morgen og beder dem fremlægge skrivelsen fra JIVE, hvoraf det fremgår at vi nu er blevet smidt ud... og hvordan vi er blevet det når vi ikke selv har ansøgt om det..."*

Byrådsmedlem Troels Christensen stillede på møde i økonomiudvalget den 18. april 2017 10 spørgsmål til borgmesteren.

De ti spørgsmål lød således:

1.

Er det korrekt, at Lone Wenzell (LW) beder den eneste medarbejder på projektprogrammet, der omhandler brintbus-projektet, om at forholde sig passiv 060217, det vil sige samme dag, som Lone Wenzell i sag nr. 3 på dagsordenen oplyser Erhvervs-, Plan-, og Miljøudvalget om, at der er fuld gang i det samlede projekt, herunder at projektledelsen derfor bør overgå fra Slagelse Erhvervscenter A/S til Slagelse Kommune?

2.

Er det korrekt, at LW giver en medarbejder instruks om at lyve overfor virksomheden EUE ApS, således som det er gengivet i Sjællandske 280317?

3.

Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som LW oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som LW vælger at tage acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra King Street PR ikke var det billigste? Hvorfor oplyses det på fællesmødet mellem ØK og EPM den 100217 ikke, at der allerede er igangsat et udbud (kaldet "Udbud 1" i tidsplanen, bilag 7 til EPM 030417)?

4.

Er det korrekt, at Jane Wiis (JW) på et møde 080317 bad virksomheden EUE ApS om at lukke det eksisterende brintbus-projekt (idriftsættelse af busserne fra sommeren 2018)? Dette fremgår i Sjællandske samt i det referat, som virksomheden fremsendte til kommunen 150317. Hvis JW ikke mente, at projektet skulle lukkes ned, hvorfor blev der så ikke reageret på en sådan misforståelse i referatet?

5.

Er det korrekt, som det beskrives i Sjællandske 280317, at forvaltningen ikke har haft aktiviteter med henblik på at skaffe medfinansieringen på 47 mio.kr. siden 20.12.16, bortset fra et opfølgende brev til ministerierne i januar 2017?

6.

I sagsfremstilling til Økonomiudvalgets møde 200317, sag nr. 13, bemærkes at bemærkningerne fra virksomheden EUE ApS til møde afholdt den 080317 endnu ikke var modtaget af kommunen. Er det korrekt, at disse bemærkningerne blev modtaget 5 dage inden afholdelsen af mødet i Økonomiudvalget, men først udleveres til Økonomiudvalgets medlemmer efter mødet, og således ikke indgik i drøftelserne på nævnte møde i Økonomiudvalget?

7.

Er det korrekt, som det oplyses i sagsfremstillingen i sag nr. 3 om "JIVE" fra mødet i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget 030417, at EUE ApS er ansvarlig for udarbejdelse og

afsendelse af "Letter of intent" udenom forvaltningen, uanset at det er LW, der selv godkender dette?

8.

Er det korrekt, at Slagelse kommune - modsat postulerer herom fra borgmester og forvaltningen - ikke med EUE har indgået kontraktmæssig aftale om, at det er virksomheden, der er ansvarlig for at skaffe matchfunding, samt at Slagelse Kommune omvendt har meddelt overfor JIVE, at kommunen varetager opgaven?

9.

Er det korrekt, at forvaltningen via LW gav besked til EUE om at fastholde first partner rollen overfor JIVE (130217) for derefter via JW at bede selv samme konsortium om at kommunen overtager first partner rollen 8 dage efter (210217)? I givet fald, hvornår og hvordan er der indhentet politisk godkendelse til at kommunen kan arbejde på at overtage first partner rollen?

10.

Var borgmesteren indforstået med, at kommunaldirektøren 080317 meddelte EUE, at EUE (og Slagelse Kommune) skal trække sig fra brintbus-projektet?"

Borgmester Stén Knuth rundsendte sit svar af 24 april 2017 til byrådets medlemmer på 9 ud af byrådsmedlem Troels Christensens 10 spørgsmål.

"Spørgsmål 1.

Er det korrekt, at Lone Wenzell beder den eneste medarbejder på projektprogrammet om at forholde sig passiv 060217, det vil sige samme dag, hvor Lone Wenzell i sag nr. 3 oplyser Erhvervs-, Plan-, og Miljøudvalget om, at der er fuld gang i det samlede projekt, herunder at projektledelsen derfor bør overgå fra Slagelse Erhvervscenter A/S til Slagelse Kommune?

Svar:

Nej, det er ikke korrekt. Lone fortæller sin medarbejder at administrationen ikke stiller op til fotosessions, og det hører under fx udvalgsformanden (red: Villum (LA)) at gøre disse ting, derudover indstiller hun til sin medarbejder at evt. fremtidig kontakt fra eksterne interessenter, skal omkring hendes bord, førend de bliver stillet videre til borgmester og andre politikere.

Spørgsmål 2.

Er det korrekt, at Lone Wenzell giver en medarbejder instruks om at lyve overfor virksomheden EUE ApS, således som det er gengivet i Sjællandske 280317?

Svar:

Nej, det er ikke korrekt.

Lone modtager en mail kl. 14:08 af projektleder Iben Brinkland, i denne mail fortæller Iben, at hun har fået gentagne opkald fra David og at hun ikke har taget telefonen, og holder fyraften som de må have talt om tidligere.

Iben modtager en mail fra Lone kl. 14:12, i denne henviser Lone til at det er ok at Iben har brugt en "nødløgn" ved ikke at tage telefonen, og at det er ok mht. "fyraften" retorikken, Lone giver dog også Iben en anden løsning, hvis hun skulle blive spurgt til omstændigheder ved ikke at have taget telefonen, og det er at Lone ikke har nået at opdatere Iben på dagens agenda.

Iben Brinkland er personen som ikke svarer på opkald fra EUE ApS, dette er ikke via direkte instruks om ikke at måtte gøre dette fra Lone.

Spørgsmål 3.

Er det korrekt, at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS, som Lone Wenzell oplyser, ikke er relevant, og tilbuddet fra King Street PR, som Lone Wenzell vælger at tage acceptere, de er afgivet med baggrund i indholdsmæssigt stort set identiske udbud fra Slagelse Kommune? Og at tilbuddet fra virksomheden EUE ApS var væsentligt billigere end tilbuddet fra King Street PR?

Svar:

Lone fortæller Iben, at hun skal kvittere for EUE deres tilbud i henhold til fremsendte materiale ift. udbud på en projekt opgave, hun kommenterer kort på at hun tvivler på at man kommer til at bruge det, men lader dog tvivlen komme til udtryk

Iht. spørgsmålet: indholdsmæssigt: Svaret er nej

Iht. spørgsmålet: prissætning: Svaret er også nej, begge tilbud er anslået og derved kan begge tilbud ende med at være lige dyre, eller billige.

Lone ønsker at Iben finder et eller to andre bureauer/konsulenter som kan byde ind på opgaven og angiver en sum på max kr. 150.000

EUE beder om en bekræftelse på modtagelse af afsendte udbud 10/02/17 kl. 12.48, og fortæller også at man har travlt ift en deadline hos det nationale brint netværk og at ham har forsøgt at fange Iben gentagne gange

Udbuds tilbud afgivet af EUE, iht spørgsmål om tilbud fra King Street på samme udbud er "stort" set identiske, må svaret være nej

Kommentarer angående udbudsmateriale afgivet af King Street.

Den afgørende forskel i de to udbud, er at tilbuddet fra King Street indeholder en PR vinkel til påvirkning fra det offentlige spor, altså at holde fokus på målet - EUE tilbuddet er alene et tilbud om den politiske proces, som også er indeholdt i King Street tilbuddet.

Spørgsmål 4.

Er det korrekt, at Jane Wiis på et møde 080317, hvor Lone Wenzell også deltog, bad virksomheden EUE ApS om at lukke det eksisterende brintbusprojekt (idrifsættelse af busserne fra sommeren 2018)? Dette fremgår i Sjællandske samt i det referat, som virksomheden fremsendte til kommunen 150317. Hvis Jane Wiis ikke mente, at projektet skulle lukkes ned, hvorfor reagerede hun så ikke på en sådan misforståelse i referatet, således at brintbusprojektet måske kunne have været fastholdt i Slagelse Kommune?

Svar:

Iht Sjællandske, så er deres artikel baseret på en hemmelig optaget lydfil, hvor man ikke kan sikre kontekst, Jane giver via citat korrekt udtryk for at det er en politisk beslutning hvis JIVE projektet skal lukkes ned - så nej til spørgsmålet.

Mail fra Lars (red: bestyrelsesformand EUE) bekræfter han, at kommunen ikke har udtalt sig om at lukke ned, men at kommunen har erkendt at den matchfunding man troede var tilstede, ikke er det samt at det kræver en ny indsats for at finde den. Lars bekræfter at Jane ikke har intentioner om at lukke ned.

Mail fra Jane (red: kommunal direktør) redegør for de samme konklusioner som Lars har givet udtryk for, dog med lidt andre ord, men hun gør det også klart at man ikke ønsker at lukke JIVE ned, men at man skal finde nye løsninger.

Spørgsmål 5.

Er det korrekt, som det beskrives i Sjællandske 280317, at forvaltningen ikke har haft aktiviteter med henblik på at skaffe medfinansieringen på 47 mio.kr. siden 20.12.16, bortset fra et opfølgende brev til ministerierne i januar 2017?

Svar:

Nej til spørgsmålet, om man ikke har haft aktiviteter siden 20/12/16 - Der har været afholdt møder med regionen 21-02-17 samt Gate21 d.15/03/17

Begge møder blev afholdt af EUE, som var på projekt kontrakt for forvaltningen.

Spørgsmål 6.

Er det korrekt, at Jane Wiis oplyser i sin sagsfremstilling til Økonomiudvalgets møde 200317, sag nr. 13, at bemærkningerne fra virksomheden EUE ApS endnu ikke var modtaget af kommunen, uanset at bemærkningerne blev modtaget 5 dage inden afholdelsen af mødet? Og er det korrekt, at referatet først udleveres til Økonomiudvalgets medlemmer efter mødet, og således efter at der er truffet beslutning i sagen?

Svar:

Ja, på tidspunktet for udfærdigelsen af sagsfremstilling er EUE ApS bemærkninger ikke modtaget af forvaltningen! Dog skal det noteres at det burde have været udleveret til ØK med en anmærkning, således ØK havde haft fuldt indsigt. Jane får dog ført til notat, at fremstilling vil blive udleveret efterfølgende.

Spørgsmål 7.

Er det korrekt, at Jane Wiis og Lone Wenzell oplyser i sag nr. 3, JIVE fra mødet i Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget 030417, at EUE ApS er ansvarlig for udarbejdelse og afsendelse af "Letter of intent" udenom forvaltningen, uanset at det er Lone Wenzell, der selv godkender dette?

Svar:

Ja, Letter of Intent med de informationer som er tilgængelige, er udarbejdet af EUE ApS og leveret til Villum (LA) til underskrift. Lone refererer til i sin mail, at hun vil gøre dokumentet klar til underskrift, baseret på mail modtaget af Lars (red: formand for EUE) derfor må man konkludere at dokumentet er udfærdiget af EUE ApS efter aftale med Villum (LA), for derefter at blive sat over på kommunalt papir, og derefter sendt retur til Villum (LA) for underskrift. Det er kritisabelt at en udvalgsformand uden videre lader en forfattet tekst fra en samarbejdspartner uden videre blive trykt på kommunens papir for derefter at blive underskrevet uden anmærkninger.

Spørgsmål 8.

Er det korrekt, at Slagelse kommune - modsat postulerer herom fra borgmester og forvaltningen - ikke med EUE har indgået kontraktmæssig aftale om, at det er virksomheden, der er ansvarlig for at skaffe matchfunding, samt at Slagelse kommune omvendt har meddelt overfor JIVE, at kommunen varetager opgaven?

Svar:

Spørgsmål 1: Hvem har ansvaret for matchfunding
Iht kontrakt af 28/10/16 så er EUE ApS på kontrakten ansat til at skaffe matchfunding (kontrakt pkt 3,2) EUE ApS står for fase2 og fase 3 partnere Fase2 er matchfundingpartnere, dog må EUE ApS ikke underskrive selve fundingen, denne opgave tillægges Slagelse Kommune.

Spørgsmål 2: Har Slagelse Kommune meddelt JIVE at den står for matchfunding.
EPM har taget en beslutning om at Slagelse Kommune skal indtræde som fuldbørdet partner i JIVE konsortiet, og på denne baggrund meddeler Jane (red: kommunal direktør) at kommunen grundet positive tilbagemeldinger (HVEM) samt de manglende resultater ift EUEs kontrakt forpligtelser, at man selv overtager herfra.

Spørgsmål 9.

Er det korrekt, at Lone Wenzell gav besked til EUE at fastholde first partnerrollen overfor JIVE (130217) for derefter - og uden politisk godkendelse - at bede selv samme konsortium om at kommunen overtager first partner rollen (210217) 8 dage efter.

Svar:

Ja, det er korrekt at Lone beder EUE om at fastholde first partnerrollen, der kommer dog et EPM udvalg på tværs, hvor man ikke kan acceptere EUEs nye kontrakt udspil. Derfor bliver administrationen bedt om at afsondre muligheden for at Slagelse Kommune enten kan blive sidestillet eller stå alene som first partner ifht JIVE, således at man kunne tage f.eks. de lidt nemmere opgaver i den daglige kommunikation, uden at EUE kunne sende en regning på kr. 1.200 + moms pr. time."

4.3.2 Vurdering af borgmester Stén Knuths dispositioner efter den 27. februar 2017

Borgmester Stén Knuth i perioden efter den 27. februar 2017 modtager og afsender en række e-mails, som relaterer sig til brintbus-projektet.

Borgmester Stén Knuth efterspørger bl.a. oplysninger vedrørende brev af 22. februar 2017 fra koordinator i JIVE, hvor Slagelse Kommune får afslag på deres ønske om at indtræde som fuldgyldig partner.

KL-konsulenterne skal videre bemærke, at det fremgår af mailkorrespondance den 5. april 2017 mellem Stén Knuth og Jane Wiis i forbindelse med, at EUE ApS har meddelt Slagelse Kommune, at kommunen er udtrådt af JIVE projektet, at Stén Knuth bliver overrasket over EUE ApS' udmelding til Slagelse Kommune og skriver følgende: *"dette står vel slet ikke i EUEs magt at gøre dette? Jeg synes vi straks skal kontakte JIVE og sige, at det var netop derfor vi ønskede at blive 1. partner"*.

4.3.3 Sammenfatning

Sammenfattende er det KL-konsulenternes vurdering, at der ikke er grundlag for at antage, at borgmester Stén Knuth ikke skulle have efterlevet de politiske beslutninger, herunder særligt byrådets beslutning af 27. februar 2017.

KL-konsulenterne vurderer, at det forhold, at Stén Knuth i perioden efter den 27. februar 2017 i forskellige sammenhænge efterspørger oplysninger fra forvaltningen, er et naturligt led i borgmesterens funktion som øverste daglige leder af forvaltningen.

KL-konsulenterne vurderes således, at borgmester Stén Knuth har levet op til kravet i styrelsesloven § 31, stk. 3, hvorefter en borgmester skal drage omsorg for udførelsen af byrådets beslutninger.

4.4 Udvalgsformandens dispositioner

4.4.1 Udvalgsformandens ageren forud for møde i Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget den 3. oktober 2016

Det følger af kommissoriet, at undersøgelsen bl.a. skal indeholde, om formanden for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget har efterlevet de politiske beslutninger, herunder om han i sit virke har levet op til styrelseslovens gældende regler. Dette gælder særligt formandens ageren op til udvalgets møde den 3.10.2016.

Nedenstående kronologiske gennemgang er på den baggrund primært koncentreret til tiden forud for det omhandlede udvalgs møde.

KL-konsulenterne skal om den del af sagsmaterialet, der omhandler udvalgsformanden, tage det generelle forbehold, at netop de bilag, der relaterer sig hertil, fremstår på en måde, som indebærer en vis usikkerhed om det faktiske handlingsforløb. Dette skyldes bl.a., at der kan være usikkerhed om, hvilke vedhæftninger, der hører til hvilke mails.

Som KL-konsulenterne må opfatte det, var handlingsforløbet som følger:

Det fremgår af sagsmaterialet, at formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen den **28. august 2016** videresendte en mail til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell fra managing director EUE David Drachmann-Sunne med overskriften "Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget - Ejerskab og finansiering – EnergiPark Korsør".

Formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen skrev i den forbindelse til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell:

"Jeg vil gerne drøfte dette oplæg med dig i morgen. Der er bred opbakning til en model, hvor man ikke taber kompetence i EUE. Jeg mener bestemt ikke, at det er en god ide, at forvaltningen og en tilfældig medarbejder i Erhvervscenteret skal bære

over. Har talt med Sten om det, som er enig – han har fået en stribe henvendelser fra bl.a. erhvervsfolk i Korsør og medlemmer af de to 17.4 udvalg. Måske han allerede har orienteret dig".

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell svarede samme dag følgende:

"Jeg har den sidste tid hørt rigtig meget om denne sag og talt med flere parter om den. Fint vi tager den i forbindelse med formandsmødet – tror det kun bør være dig og mig i første omgang, så hvis vi først skal drøfte dagsordenen og derefter EUE med mere".

Den **8. september 2016** videresendte formand for erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen en mail fra Managing Director EUE David Drachmann-Sunne til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell med overskriften "oplæg indstilling", hvor han skrev:

"Hermed forslag til mødet omkring sagen vedr. EUE, som vi kan drøfte i morgen"

Bilaget var ikke vedhæftet, hvorfor formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen genfremsendte mailen den **9. september 2016** inklusiv vedhæftet bilag "Indstilling omkring EnergiPark Korsør fra EUE".

Bilaget var dateret den 8. september og havde overskriften "Indgåelse af aftale med EUE ApS omkring udvikling af området Halsskov Stationsby/EnergiPark Korsør".

Bilaget var udformet som en mødesag, hvor det under punktet "beslutningstema" bl.a. fremgik:

"[...] Det skal i forbindelse med udviklingen af EnergiPark Korsør besluttes, om man ønsker at tildele EUE ApS ejerskab til opgaven med udvikling af området, da det er fastslået at EUE besidder de relevante kompetencer og allerede er involveret i de planlagte projekter i EnergiPark Korsør og endvidere er i netværk med de interesserede private investorer".

Det fremgik endvidere under punktet "Retligt grundlag", at:

"Kommunalfuldmagten giver byrådet hjemmel til at disponere anvendelsen af sine arealer. Planloven giver mulighed for, at byrådet kan igangsætte konkret planlægning af sådanne arealer. EUE ApS kan i henhold til sin funktion som uafhængig udviklingsvirksomhed påtage sig opgaven med at udvikle området omkring EnergiPark Korsør. Tiltrædelse af konsulentaftalen med EUE ApS kan gøres uden indkøbet skal annonceres, jr. vedlagte faktaark – udbud".

Under punktet "Handlemuligheder" fremgik:

"Udvalget kan vælge:

At tiltræde konsulentaftalen

Ikke at tiltræde konsulentaftalen med EUE ApS – og derved sætte udviklingen af EnergiPark Korsør i stå"

Endvidere fremgik det under punktet "Økonomiske og personalemæssige konsekvenser", bl.a., at:

"Opgaven med udvikling af EnergiPark Korsør outsources til EUE ApS, og midlerne skal bruges til at varetage denne opgave.

Økonomisk konsekvens

Der skal som beskrevet ovenfor, for at få gennemført udviklingen af EnergiPark Korsør over en 3-årig periode, årligt bevilliges et årsværk på ca. 1,5 mio. DKK. Samlet udgift over en 3-årig periode 4,5 mio. DKK. Efter evaluering kan perioden forlænges [...] Det foreslås, at ordningen i 2016, 2017 og 2018 på hhv. 1.500.000 kr., 1.500.000 kr. og 1.500.000 kr. finansieres af udviklingsdriftsmidlerne for Korsør".

Den **25. september 2017** kl. 13.07, sendte formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen en mail til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell med følgende indhold, idet det bemærkes, at KL-konsulenterne ikke har kendskab til det oplæg, som formanden kommenterede på:

"Har kigget på oplægget og har følgende første kommentarer/vi har jo ikke så meget tid. Kan vi ikke slå 3,4 og 5 sammen – meget forvirrende, hvad der egentlig tages stilling til og forskellen mellem punkterne, som jo slutter med en anlægsbevilling. Jeg ser ikke noget punkt omkring EUE, som vi holdt møde om inden jeg rejste. Jeg ved, at du har holdt møder med David og andre, men ser ikke oplægget til at komme videre (troede faktisk at vi havde aftalt, at sagsfremstillingen skulle koordineres).

Mit forslag er, at EUE skriver en egentlig ansøgning med angivelse af de momenter I har snakket om (det har jeg bedt David om til morgen og du får den senere i dag).

Det er bydende nødvendigt, at vi fastholder kompetencerne, som efter min opfattelse (og mange andres) ikke kan løftes af hverken forvaltningen eller SEC, hvis det skal lykkes at drive projektet videre. [...] Omkring finansieringen, kan vi så foreslå den ene mio. Fra 2017, nogle projektpenge fra nuværende budget (klima) og evt. et mindre restbeløb fra 30. mio. kr. puljen. Ansøgningen vil - som du har set af det første oplæg – rumme et ønske om 3 x ca. 1,5 mio. kr. Jeg forslår, at der alene bevilliges frem til ultimo 2017, og herefter må være selv bærende. Der udarbejdes en kontrakt med angivelse af de nødvendige ydelser for at holde fremdrift i projektet [...]"

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell besvarede formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensens mail den **25. september 2016** kl. 14.11:

"Der kommer en sag omkring vores vurdering af behovet for kompetencer til at

- Færdiggøre fase 2 af EU ansøgningen*
- Det videre arbejde med at tiltrække virksomheder til Korsør Erhvervspark*

Jeg er helt enig med dig i, at vi skal fastholde de kontakter, der jf. David, skulle være etableret. Sagen var ikke færdig, da dagsordenen blev rundsendt, derfor var den ikke med i første ombæring. Jeg har fået den sent fredag og er netop nu ved at se på den. I sagen lægger jeg op til, at vi her og nu køber kompetencerne fra indeværende års klimamidler. Når budgettet er 2. behandlet kan vi så til november lægge en sag op igen- men hvis du er med på ovenstående, har I mulighed for at træffe beslutningen allerede den 3. oktober [...]"

Managing director EUE David Drachmann-Sunne sendte herefter (det fremgår ikke hvornår) en mail til formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen med overskriften "Ansøgning om midler til fastholdelse af kompetencer i forbindelse med eksekvering af EnergiPark Korsør og projekter derunder". Af mailen fremgik følgende:

*"Hej Villum,
EUE ApS vil hermed gerne ansøge om midler til fastholdelse af kompetencer i forbindelse med eksekveringen af EnergiPark Korsør og derunder liggende projekter (Energi Miljø Kompetence Center, brint produktion, FCH-JU bevillingen på 17,3 mio.kr. m.fl.).*

Jeg vedhæfter, vor indstilling samt fortroligt udkast til estimeret timeforbrug over den kommende 3 årige periode, tillige med et forslag til konsulentaftale i udkast. Jeg vil gerne endnu en gang tydeliggøre at hele processen er hængt op på at lokalplansgodkendelse april/maj 2017. Følges denne plan vil projektet efter vor bedste overbevisning være selvkørende og overskudsgivende omkring 01.01.2018 [...]"

Formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen videresendte den **25. september 2016** kl. 21.59 ovennævnte mail til Lone Wenzell, og skrev samtidig:

"Prøv at kigge på denne ansøgning med henblik på en sagsfremstilling som foreslået i tidligere mail. Jeg mener ikke forslaget om at inddrage SEC kan sikre fremdriften, og at midlerne og ansvaret, og at midlerne og ansvaret skal rettes direkte til EUE, hvilket er 100 % i overensstemmelse med budgetaftalen og ønsket fra interessenterne omkring projektet".

Vedhæftet denne mail var bl.a. et udkast til en konsulentaftale mellem EUE ApS og Slagelse Kommune samt en ansøgning til Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget vedrørende etablering og udvikling af EnergiPark Korsør.

Af udkastet til konsulentaftalen mellem Slagelse Kommune og EUE ApS fremgik, at den skulle omfatte en række opgaver beskrevet i et bilag (1), at aftalen ophørte automatisk, når der af opdragsgiver var betalt for de beskrevne ydelser, og at aftalen omfattede en basis samhandel på 1.450.000 + moms i kontraktens løbetid fra 1. oktober 2016 til 31. december 2017.

Videre fremgik det af udkast til aftalen, at Slagelse Kommune ved aftalens indgåelse forpligtede sig til at indbetale 25% af det aftalte beløb, og at den resterende del af betalingen for aftalen skulle indbetales til EUE i forbindelse med opgørelse af tidsforbrug, på månedlig basis, af den i aftalen beskrevne opgave.

Af ansøgningen fremgik, at EUE søgte bevilling af midler til at fastholde udviklingskompetencer i EnergiPark Korsør for derigennem at sikre, at EnergiPark Korsør medførte de ønskede positive langtidsvirkninger indenfor privat beskæftigelse og investeringer. Om de søgte midler var beskrevet følgende:

"Der skal som beskrevet ovenfor, for at få gennemført udviklingen af EnergiPark Korsør over en 3-årig periode, årligt bevilliges 1.450.000 DDK Samlet udgift over en 3-årig periode 4.350.000 DKK.

Det tilstræbes, at projektet står på egne ben ultimo 2017, når projekterne er modnet, og der kommer afløb herfra, men for at skabe mulighed for kontinuerlig bearbejdning af mulige private virksomheder, som skal sikre den langsigtede succes, ønskes der taget beslutning om et 3-årigt perspektiv [...]"

Den **27. september 2017** kl. 18.30 sendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell en mail til formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen vedhæftet et udkast til sag om "væksttiltag for Energiklynge – orientering om arbejdet og beslutning om anvendelse af klimamidler til udvikling af Energiklynge" til mødet i Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell skrev i den forbindelse til formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen:

"Hermed tilrettet sag omkring energiklynge, hvor jeg har skærpet fokus på brint og den interesse, der fra forskellige parter har været på dette (eks. Fra Grøn Fornuft udvalgets formandskab)

Jeg har endvidere foreslået en sag igen i nov. Vedr. næste fase. Håber OK."

Det fremgik af udkastet til sagen, at Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget skulle orienteres om status på arbejdet med væksttiltaget Energiklynge og de aktiviteter, som administrationen vurderede, der burde igangsættes her og nu. Det fremgik endvidere, at Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget, i forlængelse af ovenstående, skulle godkende anvendelse af midler fra klimabudgettet 2016 til at understøtte elementer af udviklingen af Energiklyngen i idenværende år.

Herefter var der i udkastet til sagen – under overskriften "Foreløbigt projekt overblik" - opregnet en lang række delelementer, der ifølge sagsfremstillingen bidrog til at skabe synergi omkring "Energiklynge".

Under overskriften "Handlemuligheder" var det beskrevet, at udvalget kunne vælge mellem:

1. at anvende de reservede midler til Energiklynge i klimabudgettet i 2016 på i alt 350.000 kr. Administrationen skulle disponere midlerne, som skulle anvendes til køb af ekstern bistand for at understøtte arbejdet med delelementerne i Energiklyngen, eller
2. ikke anvende midler fra klimabudgettet i udviklingen 2016 at understøtte udviklingen

Den **27. september 2017** kl. 21.46 skrev formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, hvor han kommenterede på forskellige dele af sagsudkastet og kom med en række forslag til ændringer.

Eksempelvis skrev han: *"I forhold til at Arne, som skriver på vegne af Grøn Fornuft, bør det nævnes, at EUE anses som en central aktør i forhold til at fastholde kompetencerne"*.

KL-konsulenterne antager, at erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell svarede herpå, men KL-konsulenterne kender ikke svaret, herunder det reviderede sagsudkast Lone Wenzell formentlig har returneret til udvalgsformanden.

Formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen skrev igen til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den **29. september 2017** kl. 9.51:

"Jeg synes ikke mit ønske om kommentarer om fremtidig organisering og udmøntning af budgettets ene mio. er kommet med, også vil jeg meget gerne bede om det mødegrundlag og beslutning i ØK, som siger, at projektledelse skal lægges i erhvervscentret og ejerskabet i forvaltningen. Som du ved, synes jeg slet ikke fremstillingen afspejler de reelle forhold om, hvem der har ydet en faglig indsats og været den reelle driver for brintbusprojektet og miljøcenteret."

Jeg sender dig kommentarer til din dagsordenstekst, som efter min opfattelse ville være mere retvisende og i overensstemmelse med de faktiske forhold. Jeg bliver nødt til at vide, hvad der ligger bag dette /og selv sagt også hvilke politiske signaler, der har ført til denne fremstilling. Står stadigvæk til rådighed for et møde med borgmesteren, hvor vi kan få det afklaret."

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell skrev tilbage til Villum Christensen den **29. september 2016** kl. 19.42:

"[...] Jeg har ikke direkte adgang til dokumenter på denne PC, så jeg kan desværre ikke sende dem til dig. Jeg skal dog orientere dig om, at beslutningen om projektorganiseringen af energiklyngen er truffet af Økonomiudvalget den 23. nov. 2015 [...]"

Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell sendte den **30. september 2016** ovennævnte korrespondance til borgmester Sten Knuth og kommunaldirektør Jane Wiis til orientering.

Den **29. september 2016** kl. 9.54 sendte formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen en mail til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, hvor det af emnefeltet fremgik "Dagsordentekst med indskrevne bemærkninger/som aftalt".

Til denne mail var ovennævnte udkast til mødesag vedhæftet med formandens ændringer markeret med rødt.

Formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen skrev til erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell:

"Hej igen, hvis der er nogle af disse tilføjelser, som efter din opfattelse ikke er korrekte, så vil jeg gerne vide det".

Karakteristisk for de ændringer, som formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen havde markeret, var, at han havde tilføjet EUE ApS flere steder.

Eksempelvis stod der i det oprindelige udkast vedrørende nogle aktiviteter:

"Færdiggørelse af fase to ansøgningen til EU omkring brintbusser, herunder afklaring af finansiering", og

"Tiltrækning af virksomheder til Korsør Erhvervspark, hvor der pt. er vist interesse fra konkrete virksomheder".

Efter formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensens markerede ændringer stod der:

*"**EUE færdiggør** fase to ansøgningen til EU omkring brintbusser, herunder afklaring af finansiering", og*

*"**EUE intensiverer tiltrækningen** af virksomheder til Korsør Erhvervspark, hvor der pt. er vist interesse fra konkrete virksomheder".*

Endvidere stod der i det oprindelige udkast:

"Opgaven med de to nævnte her og nu initiativer kan intensiveres, hvis der er mulighed for at tilkøbe kompetencer og ressourcer fra eksterne konsulenter, hvorfor det foreslås at anvende midler fra klimabudgettet 2016".

Efter formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensens markerede ændringer stod der:

*"Opgaven med de to nævnte her og nu initiativer **er kun mulig**, hvis der er mulighed for at tilkøbe kompetencer og ressourcer fra **EUE ApS**, hvorfor det foreslås at anvende midler fra klimabudgettet 2016".*

Som et tredje eksempel stod der i det oprindelige udkast:

"Fase to ansøgningen omkring brintbusser bør endvidere udarbejdes af konsulenter, der har indsigt i fase 1 ansøgningen".

Efter formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensens markerede ændringer stod der:

*"Fase to ansøgningen omkring brintbusser bør endvidere udarbejdes af **EUE ApS**, der har indsigt i **og succesfuldt har gennemført** fase 1 ansøgningen".*

Den **30. september 2016** kl. 12.59 sendte erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell en mail til formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen, hvor hun skrev:

"Hermed de dokumenter, som jeg ikke kunne sende til dig i går. Jeg har nævnt ideen om evt. møde for borgmesteren, som foreslår at i tager en telefonisk".

Det fremgår, at Erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell den 30. september 2016 orienterede borgmester Sten Knuth og kommunaldirektør Jane Wiis om korrespondancen med udvalgsformanden.

Sagen "Væksttiltag for Energiklynge- orientering om arbejdet og beslutning om anvendelse af klimamidler til udvikling af Energiklynge", blev behandlet i Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget den **3. oktober 2016** som punkt 19.

Det fremgår af den endelige mødesag, at de ændringer, som formand for Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget Villum Christensen havde foreslået den 27. september 2016, var indarbejdet i sagen, men de ændringer han havde foreslået den 29 september 2017 ikke var medtaget i den endelige sag.

Den 5. maj 2017 fremsendte formand for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget Villum Christensen en mail til chef for Ledelsessekretariatet i Slagelse Kommune, Tina Wahl. Udvalgsformanden redegjorde heri for sit syn på forløbet omkring mødesagen. Udvalgsformanden oplyste bl.a., at der var et stort pres for at få brintprojektet rullet ud, at han havde modtaget tre forslag til dagsordenspunkter fra erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell, som han fandt forvirrende og uden mulighed for at fastholde de kompetencer, der kunne være i stand til at løfte opgaven.

Udvalgsformanden oplyste endvidere generelt, at der, når han holdt møder med forvaltningen om dagsordenen, var tradition for, at han også forholdt sig til sagsfremstillingerne, hvis de efter hans opfattelse var uklare mv., og at han i enkelte tilfælde selv havde skrevet elementer af sagsfremstillingen, sådan at det klart fremgik at det var hans holdning. I andre tilfælde havde han bedt om at få vedlagt forskellige faglige vurderinger, hvis han ikke synes, at forvaltningen var præcis eller omhyggelig nok. Det oplyses, at dette aldrig havde voldt problemer, og at han havde fået sin eksplicitte tekst med, hvis der var uenighed om det faglige eller sagsfremstillingernes formuleringer.

Om den konkrete sag oplyste formanden, at fremgangsmåden ikke havde voldt problemer. Endelig fremgik af mailen, at det var formandens opfattelse, at Lone Wenzell som direktør selv måtte sige fra, hvis hun ikke mente, at hans kommentarer eller bemærkninger var relevante.

4.4.1.1 Vurdering af udvalgsformandens dispositioner

KL-konsulenterne konstaterer, at formand for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget Villum Christensen forud for udvalgmødet den 3. oktober 2016 havde en indgående dialog med erhvervs- og arbejdsmarkedsdirektør Lone Wenzell om affattelsen af mødesagen "Væksttiltag for Energiklynge – orientering om arbejdet og beslutning om anvendelse af klimamidler til udvikling af Energiklynge."

Som KL-konsulenterne ser forløbet, skete der således i dagene op til mødet en udveksling af udkast mellem formanden og direktøren, hvor formanden havde en aktiv rolle i affattelsen af mødesagen, herunder både i form af forslag til, hvordan et udkast hertil kunne udbygges med mere enkeltstående elementer, og konkrete indholdsmæssige ændringer, der ikke kun vedrørte faktuelle forhold.

Det følger af den kommunale styrelseslov, at det er forvaltningen, der afgiver indstilling til udvalget. Der kan være dialog med udvalgsformanden – og borgmesteren – men det er forvaltningen, der har kompetencen til at afgive indstilling. Udvalgsformanden må ikke redigere i forvaltningens faglige vurderinger og indstilling.

Forløbet kan efter KL-konsulenternes opfattelse give anledning til tvivl om, hvorvidt udvalgsformanden handlede inden for rammerne af en udvalgsformands beføjelser, som disse er fastsat i styrelseslovens § 22.

Det er således KL-konsulenternes opfattelse, at udvalgsformanden i den konkrete situation skulle have benyttet sig af muligheden for i et særskilt dokument at tilkendegive sin opfattelse, der således ville fremtræde som en anden end forvaltningens.

